

Bestemmingsplan Buitengebied

Gemeente Wijk bij Duurstede

Toelichting

17 februari 2015

Bestemmingsplan Buitengebied

Gemeente Wijk bij Duurstede

Toelichting

17 februari 2015

Inhoud

1.	Inleiding	8
1.1.	Aanleiding tot het plan	8
1.2.	Ligging en begrenzing plangebied	8
1.3.	Voorgaande plannen	9
1.4.	Opbouw plan.....	10
2.	Huidige situatie en ontwikkelingen.....	12
2.1.	Algemeen.....	12
2.2.	Bodem en geomorfologie	12
2.2.1.	Algemeen	12
2.2.2.	Ontstaansgeschiedenis.....	12
2.2.3.	Reliëf	12
2.2.4.	Grondsoorten	13
2.3.	Landschap	13
2.3.1.	Landschapstypen	13
2.3.2.	Landschapsbeeld	15
2.4.	Natuur	16
2.4.1.	Algemeen	16
2.4.2.	Natura 2000 gebieden.....	17
2.5.	Water	18
2.5.1.	Algemeen	18
2.5.2.	Waterkwantiteit	18
2.5.3.	Waterkeringen	19
2.5.4.	Grondwaterbeschermingsgebied Cothen.....	19
2.6.	Cultuurhistorie	20
2.7.	Archeologie	22
2.7.1.	Algemeen	22
2.7.2.	Kenmerken van het Wijkse bodemarchief	22
2.8.	Landbouw	24
2.9.	Recreatie en toerisme.....	28
2.9.1.	Dagrecreatie	28
2.9.2.	Verblijfsrecreatie	29
2.10.	Wonen	29
2.11.	Bedrijven en maatschappelijke voorzieningen	29
2.12.	Infrastructuur.....	30
2.12.1.	Autowegen.....	30
2.12.2.	Vaarwegen	31
2.12.3.	Transportleidingen.....	31
2.12.4.	Vervoer van gevaarlijke stoffen	32
2.13.	Duurzaamheid	33
3.	Gebiedsbestemmingen	34
3.1.	Agrarische bestemming	34
3.1.1.	Bouwvlak	35
3.1.2.	Bedrijfsgebouwen.....	37
3.1.3.	Teeltondersteunende voorzieningen.....	37
3.1.4.	Bedrijfstype	37
3.1.5.	Bedrijfswoning	39
3.1.6.	Aan huis gebonden beroep of bedrijf	39
3.1.7.	Nevenactiviteiten.....	39

3.1.8.	Paardenbakken	40
3.1.9.	Verblijfsrecreatie	40
3.1.10.	Spuitsvrije zone	40
3.1.11.	Huisvesting seizoenarbeiders	41
3.1.12.	Plattelandswoning	41
3.2.	Bestemming Bedrijf	41
3.2.1.	Algemeen	41
3.2.2.	Bedrijfsgebouwen	42
3.2.3.	Bedrijfswoning	42
3.3.	Bestemming Bedrijventerrein	42
3.4.	Bestemming Bos	43
3.5.	Bestemming Cultuur en ontspanning	43
3.6.	Bestemming Detailhandel	44
3.7.	Bestemming Gemengd – Landgoed	44
3.8.	Bestemming Groen	45
3.9.	Bestemming Horeca	45
3.10.	Bestemming Maatschappelijk	46
3.11.	Bestemming Natuur	47
3.12.	Bestemming Recreatie – Dagrecreatie – 1	47
3.13.	Bestemming Recreatie – Dagrecreatie – 2	47
3.14.	Bestemming Recreatie – Jachthaven	48
3.15.	Bestemming Recreatie – Verblijfsrecreatie	48
3.16.	Bestemming Recreatie – Volkstuin	48
3.17.	Bestemming Sport	48
3.18.	Bestemming Tuin	49
3.19.	Bestemming Verkeer	49
3.20.	Bestemming Water	49
3.21.	Bestemming Wonen	49
3.21.1.	Aan huis gebonden beroep of bedrijf	50
3.21.2.	Nevenactiviteiten	50
3.22.	Dubbelbestemming Leiding	50
3.23.	Dubbelbestemming Waarde – Aardkunde	51
3.24.	Dubbelbestemming Waarde – Archeologie	52
3.25.	Dubbelbestemming Waarde – beschermd stadgezicht	53
3.26.	Dubbelbestemming Waarde – Ecologische hoofdstructuur	53
3.27.	Dubbelbestemming Waarde – Landschap	54
3.28.	Dubbelbestemming Waarde – Natuur en landschap	54
3.29.	Dubbelbestemming Waterstaat – Waterkering	55
3.30.	Dubbelbestemming Waterstaat – Waterstaatkundige functie	55
3.31.	Algemene bestemmingsregels	55
4.	Haalbaarheid	57
4.1.	Plan mer	57
4.1.1.	Inleiding	57
4.1.2.	Alternatieven	57
4.1.3.	Referentiesituaties	58
4.1.4.	Effectbeoordeling	58
4.1.5.	Toetsingsadvies over het milieueffectrapport	59
4.2.	Recreatie	64
4.3.	Bodem	65
4.4.	Luchtkwaliteit	65

4.5.	Geur	66
4.6.	Stikstof.....	69
4.7.	Geluid	70
4.8.	Stiltegebied	71
4.9.	Externe veiligheid.....	72
4.9.1.	BEVI-inrichtingen.....	73
4.10.	Bedrijven en milieuzonering.....	73
4.11.	Spuitvrije zones.....	73
4.12.	Watertoets	77
4.13.	Natuurbeschermingswet en Flora- en faunawet.....	79
4.14.	EHS	80
4.15.	Verkeer en parkeren	80
4.16.	Cultuurhistorie	81
5.	Uitvoerbaarheid	82
6.	Handhaving	83
7.	Juridische opzet van het plan	84
7.1.	Opbouw van het plan.....	84
7.2.	De verbeelding.....	84
7.3.	De regels	84
7.3.1.	Algemeen	84
7.3.2.	Bestemmingen.....	85
7.3.3.	Flexibiliteitsbepalingen	85
7.4.	Procedure	86
	Bijlagen	88
1.	Beleidskader	88
2.	Karakteristieke panden.....	88
3.	Ruimtelijke onderbouwing 14 agrarische bouwvlakken.....	88
4.	Landschappelijke inpassing 14 agrarische bouwvlakken.....	88
5.	Ruimtelijke onderbouwing particuliere initiatieven.....	88
6.	Bijlage bij Ruimtelijke onderbouwing particuliere initiatieven.....	88
7.	Themakaart archeologie	88
8.	Themakaart bestaande boomgaarden	88
9.	Planmer.....	88
10.	Aanvulling Planmer	88
11.	Bijlagen bij Planmer	88
12.	Nota inspraak en vooroverleg.....	88
13.	Zienswijzennota.....	88
14.	Amendementen	88

1. Inleiding

1.1. Aanleiding tot het plan

Op 20 april 2010 is het Bestemmingsplan “Buitengebied 2003; herziening 2009” vastgesteld. Dit plan betrof een beperkte herziening van het bestemmingsplan Buitengebied 2003.

In de Wet ruimtelijke ordening is bepaald dat de gemeenteraad voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer bestemmingsplannen vaststelt. De bestemming van gronden, met inbegrip van de met het oog daarop gestelde regels, wordt binnen een periode van tien jaar, gerekend vanaf de datum van vaststelling van het bestemmingsplan, telkens opnieuw vastgesteld.

Uitgaande van de vaststelling van het Bestemmingsplan Buitengebied 2003 op 16 november 2004 zou op 16 november 2014 een nieuw plan moeten worden vastgesteld.

Het huidige bestemmingsplan is echter niet digitaal raadpleegbaar. Uit het Besluit ruimtelijke ordening volgt dat alle bestemmingsplannen vanaf 1 juli 2013 digitaal raadpleegbaar moeten zijn en dienen te voldoen aan de landelijke standaarden voor bestemmingsplannen (SVBP).

Met dit bestemmingsplan voldoet de gemeente aan de wettelijke verplichting een digitaal raadpleegbaar bestemmingsplan voor het buitengebied te hebben.

1.2. Ligging en begrenzing plangebied

De gemeente Wijk bij Duurstede ligt in het zuiden van de provincie Utrecht tussen de Utrechtse Heuvelrug en de Nederrijn en Lek.

Het bestemmingsplan Buitengebied omvat het hele buitengebied van de gemeente. Voor de bebouwde kommen van Wijk bij Duurstede, Cothen en Langbroek en de bedrijventerreinen zijn aparte plannen opgesteld.

Kaart begrenzing plangebied

1.3. Voorgaande plannen

Dit plan vervangt het bestemmingsplan Buitengebied 2003; herziening 2009, vastgesteld op 20 april 2010, alsmede de daarbij behorende wijzigingsplannen.

Het betreft de wijzigingsplannen.

- Wijzigingsplan Rijndijk 2; vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders op 27 september 2011; vormverandering agrarisch bouwvlak;
- Wijzigingsplan Kapelleweg 1 te Cothen, vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders op 19 juni 2012; uitbreiding agrarisch bouwvlak;

Tevens vervangt het plan de volgende kleinere plannen.

- Bestemmingsplan Groenewoudseweg 18, vastgesteld op 14 mei 2013; vestiging kersenmuseum binnen agrarisch bouwvlak;
- Bestemmingsplan Spiegelweg 3 Cothen, vastgesteld op 14 mei 2013; beëindiging agrarisch bedrijf, ruimte voor ruimte woning;
- Bestemmingsplan Trechtweg ong Cothen, vastgesteld op 26 februari 2013; nieuw agrarisch bouwvlak;

- Bestemmingsplan Aalswaard 50, vastgesteld op 10 april 2012; ontwikkeling jachthaven Rijn en Lek;
- Bestemmingsplan Gooyerdijk 7a, vastgesteld op 10 april 2012; bouw schuur ten behoeve van educatie doeleinden;
- Bestemmingsplan Landgoed Boschsteyn, vastgesteld op 10 april 2012; nieuw landgoed;
- Bestemmingsplan Ossenwaard (perceel tussen 3 en 5), vastgesteld op 15 november 2011; woning;
- Bestemmingsplan Wijkersloot 27 en 27a, vastgesteld op 25 oktober 2011; beëindiging agrarisch bedrijf, ruimte voor ruimte woning;
- Bestemmingsplan Rijndijk 1b Wijk bij Duurstede, vastgesteld op 25 oktober 2011; splitsing monumentaal pand naar twee woningen;
- Bestemmingsplan Langbroekerdijk b 13a Langbroek, vastgesteld op 26 oktober 2010; beëindiging bedrijfsbestemming, twee ruimte voor ruimte woningen;
- Bestemmingsplan Trechtweg ongenummerd tussen nr 10 en 10a te Cothen, vastgesteld op 26 oktober 2010; nieuw agrarisch bouwvlak;

Enkele plandelen uit de volgende plannen zijn nu onder het bestemmingsplan buitengebied gebracht.

- Bestemmingsplan Binnenstad, vastgesteld op 29 juni 2010: het adres Singel 1 wordt in dit bestemmingsplan buitengebied opgenomen.

Tenslotte is voor het adres Trechtweg 9 te Cothen een bestemmingsplan vastgesteld op 17 september 2013. Het betreft de beëindiging van een agrarisch bedrijf waarbij een woonbestemming wordt gevestigd voor de voormalige bedrijfswoning en een nieuwe ruimte voor ruimte woning. Omdat deze laatste woning nog niet is gerealiseerd en in het plan diverse voorwaardelijke bepalingen zijn opgenomen ten aanzien van sloop van voormalige bedrijfsgebouwen en landschappelijke inpassing wordt het plan niet geïntegreerd in het bestemmingsplan Buitengebied, maar blijft als apart zelfstandig plan van kracht. Een zelfde situatie geldt voor de Trechtweg 12. Een ontwerp bestemmingsplan is ter inzage gelegd. Het betreft de beëindiging van een agrarisch bedrijf en de vestiging van een bestemming Wonen voor de voormalige bedrijfswoning en twee nieuwe ruimte voor ruimte woningen. Naar verwachting wordt het plan in februari 2015 door de gemeenteraad vastgesteld.

In het verleden verleende vrijstellingen en afwijkingen van het bestemmingsplan zijn meegenomen in dit plan.

1.4. Opbouw plan

Het bestemmingsplan bestaat uit deze toelichting, de regels en de verbeelding.

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 de huidige situatie binnen het plangebied beschreven. In hoofdstuk 3 wordt vervolgens de bestemmingsregeling per bestemming toegelicht.

In hoofdstuk 4 wordt de haalbaarheid van de bestemmingsregeling onderbouwd. Daarbij wordt ingegaan op de milieueffectrapportage die ten behoeve van het plan is gemaakt. Ook wordt ingegaan op diverse andere aspecten als milieu, flora en fauna, archeologie en dergelijke.

Het hoofdstuk sluit af met een paragraaf over handhaving en economische uitvoerbaarheid.

In hoofdstuk 5 wordt de juridische opzet van de planregels toegelicht. Hoofdstuk 6 geeft vervolgens de procedure die het plan doorloopt.

2. Huidige situatie en ontwikkelingen

2.1. Algemeen

In dit hoofdstuk volgt een gebiedsbeschrijving per aspect. Achtereenvolgens worden de huidige waarden en functies van het gebied beschreven, te weten: bodem, landschap, natuur, water, cultuurhistorie, archeologie, landbouw, recreatie en toerisme, bedrijven en maatschappelijke voorzieningen en infrastructuur.

2.2. Bodem en geomorfologie

2.2.1. Algemeen

De bodem vormt samen met het water het **abiotisch** milieu, dat de basis vormt voor een duurzaam grondgebruik. Bij de bodem gaat het vooral om de bodemkundige situatie van het landschap, bestaande uit de ontstaansgeschiedenis, het reliëf (hoogteverschillen) en de grondsoorten. De waterhuishouding wordt apart behandeld.

2.2.2. Ontstaansgeschiedenis

De Utrechtse Heuvelrug en het overgangsgedebied naar de Kromme Rijn zijn geologisch gevormd tijdens de laatste en voorlaatste ijstijd, toen het landijs ons land deels bedekte. In de Saalien-ijstijd werd door het landijs grof materiaal opgestuwd, waardoor de Utrechtse Heuvelrug ontstond.

De ijslobben dwongen de Rijn ertoe de loop te verleggen in westelijke richting. Tijdens de laatste ijstijd, de Weichselienijstijd werd de Utrechtse Heuvelrug ondergestoven met fijn dekzand. In de daarop volgende periode, het Holoceen, heeft in de laaggelegen gebieden veenvorming plaatsgevonden. Veel van het veen is later bedekt met een kleilaag.

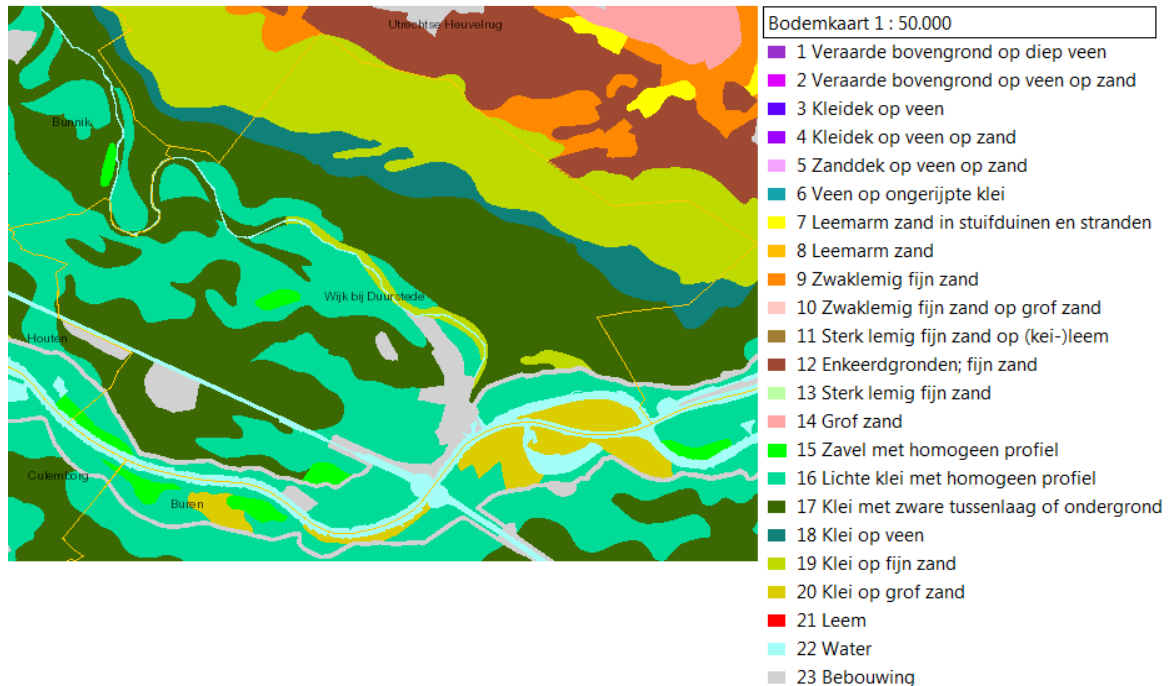
Het Kromme Rijnlandschap en het bodemprofiel is verder gevormd door de meanderende rivier. In tijden van grote waterafvoer trad de onbedijkte rivier buiten haar oorspronkelijke stroomgeul. Fijn en grof materiaal werd aan beide zijden van de stroomgeul afgezet. Door bedijking en afdamming van de rivier werd de vorming van oeverwallen en kommen vanaf 1122 een halt toegeroepen. Het resultaat hiervan is het huidige rivierenlandschap met aan beide zijden van de rivieroeverwallen (ooivaaggronden met lichte klei of zavel) en daarbuiten de lager gelegen uitgestrekte komgronden (poldervaaggronden met zware klei).

2.2.3. Reliëf

De hoogte van het plangebied varieert van circa 2,0 meter +NAP in de uiterwaarden (Wijkerbroek) tot circa 4,0 meter +NAP op de stroomruggen (langs Kromme Rijn en Lek). De hoogte van de stroomrug ligt tussen de 3,0 en de 4,0 meter +NAP. Behalve de kunstmatig aangelegde Lekdijk en een plaatselijke ophoging in Den Oord (tot 7.0 meter +NAP) kent het gebied ook elders plaatselijk enige geringe hoogteverschillen. Vermeldenswaardig zijn in dit verband ook de oude stroomgeulen, oeverwallen en bolvormige landbouwpercelen langs de Kromme Rijn ten westen van Cothen en hier en daar in de uiterwaarden.

2.2.4. Grondsoorten

De geomorfologische structuur is de basis voor de aan de oppervlakte gelegen grondsoorten. De bodem van de gemeente Wijk bij Duurstede bestaat uit rivierkleigronden: lichte klei (ooivaaggronden) en zware klei (poldervaaggronden, deels op veen), vermengd met meer of minder zand (zavelgronden). De gronden zijn voor het grootste deel kalkloos, een klein deel is kalkhoudend, met name in de uiterwaarden.

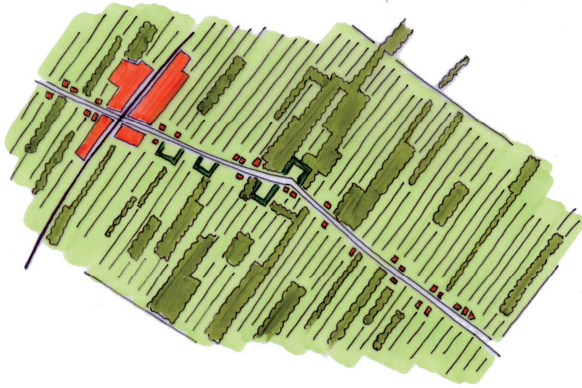

2.3. Landschap

2.3.1. Landschapstypen

In het plangebied zijn verschillende landschapstypen te onderscheiden.

Binnen het rivierkleilandschap van het plangebied zijn het kommen-, het stroomrugontginningslandschap en het uiterwaardenlandschap te onderscheiden. Het komontginningslandschap van de Wijkerbroek, het Leuterveld en rondom de Langbroekerwetering is te herkennen aan de collectieve, systematische ontginning van het natte komgebied. Het gevolg hiervan is een verkaveling in grote stroken (cope-ontginning) en overwegend weidebouw als grondgebruiksvorm. Het landschap wordt verder bepaald door verspreid staande boerderijen langs de ontginningsbasis, soms samengeklonterd tot een dorp of gehucht. Opvallend is de erfbeplanting; zoals de knotbomen langs wegen en weteringen, houtsingels, grienden en enkele boomgaarden. Vanouds wordt het gebied van de Langbroekerwetering gekenmerkt door de aanwezigheid van een groot aantal landgoederen met bijbehorende landhuizen.

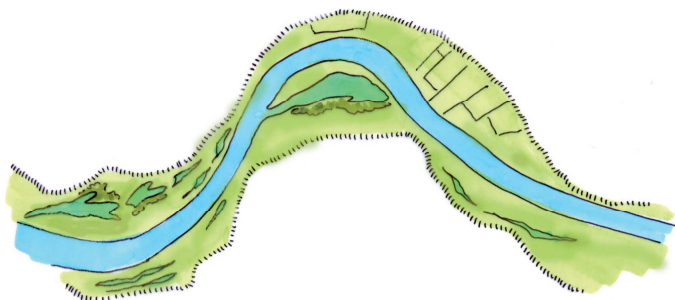
cope ontginning komgebied Langbroek

In het stroomrugontginningslandschap ten zuid-westen van de kern Cothen (Kromme Rijn gebied) is de verkaveling divers en onregelmatig, als gevolg van individuele en collectieve ontginningen in vroegere tijden. Ook het wegenpatroon is onregelmatig. Deze volgt de stroomrug of de waterkerende dijken. De aard van de begroeiing is wisselend. Als gevolg van goede abiotische omstandigheden overheersen de boomgaarden en akkers.

Stroomruggebied

Het uiterwaardenlandschap wordt gekenmerkt door een wijds, open karakter met een onregelmatige verkaveling en weinig opgaande beplanting. De uiterwaarden zijn overwegend in (extensief) agrarisch gebruik ten behoeve van natuurontwikkeling en als gevolg van de aanwezige natuurwaarden. In de Bosscherwaarden kunnen nog delen van kronkelwaarden (opeenvolging van oude geulen en ruggen als gevolg van rivierbedding verplaatsing) worden herkend in het landschap. Daarnaast zijn de voormalige steenfabrieken in het landschap typerend, evenals de dijken die tot dit landschap behoren.

uiterwaarden

2.3.2. Landschapsbeeld

In de loop der tijd hebben zich binnen elk van de onderscheiden landschapstypen steeds nieuwe ontwikkelingen voorgedaan. Belangrijke landschappelijke veranderingen in het plangebied zijn geweest: de aanleg van landgoederen, de aanleg van de Langbroekerdijk/Langbroekerwetering en andere wegen en waterlopen; later ook de aanleg van het Amsterdam-Rijnkanaal en de grote woningbouwuitbreidingen.

Na de oorlog is het landschap in sterke mate beïnvloed door de ontwikkeling van de landbouw, en het onder druk van schaalvergroting verdwijnen van tal van opgaande landschapselementen, alsmede de verdere groei van woonkernen en bedrijfsterreinen. Ondanks recente ontwikkelingen wordt het landschap in het gebied nog steeds gekenmerkt door de historisch gegroeide landschapstypen.

De openheid van het landschap in de gemeente Wijk bij Duurstede blijft buiten de uiterwaarden beperkt tot relatief kleine ruimten verspreid over de gemeente. Men spreekt voor de stroomrug over een halfopen en open landschap.

Dit geldt ook voor het gebied van de Langbroekerwetering: langgerekte besloten kavels begrenzen langgerekte open kavels. Naar het noorden toe geeft de openheid zicht op de Utrechtse Heuvelrug (in het westen minder sterk dan in het oosten). De opvallende laanbeplanting onder andere langs (delen van) de Langbroekerdijk, de Gooyerdijk, Doornse/Cothweg, bewerkstelligt tezamen met lintbebouwing de afwisseling van open en gesloten. Dit levert fraaie zichtassen noord-zuid op. Op de stroomruggen komt de afwisseling sterk tot uitdrukking door de percelen fruitteelt.

In de Wijkerbroek en het Leuterveld overheerst de openheid, afgewisseld met enkele percelen fruitteelt en maïs. Het landschap van de uiterwaarden is een visueel open gebied. Markante elementen hier binnen zijn de dijken en steenfabrieken.

Karakteristiek

- Oost-west oriëntatie;
- Hogere stroomruggen afgewisseld door lage komgebieden (Langbroek en Schalkwijk);
- Onbedijkte Kromme Rijn en oude rivierlopen;
- Op de stroomruggen een half open landschap met onregelmatige blokverkaveling en veel fruitteelt;
- In de kommen ontginningsweteringen met smalle cope- en slagenverkaveling afgewisseld met sloten;
- Van de stuwwal af wordt het landschap steeds opener;
- Lek met uiterwaarden en dijken;
- Aaneengesloten natte natuur in de uiterwaarden;
- Voormalige ridderhoven langs langbroekerwetering met bijbehorende parken, lanen en zichtassen (coulissen).

Bebouwing

- Kleine kernen in de binnenbocht van de Kromme Rijn;
- Boerderijlinten op de stroomruggen;
- T-boerderijen;
- Bebouwingslinten in de kommen langs de weteringen;
- Grote fruitschuren.

Bepanting

- Fruitteelt in onregelmatig patroon op de stroomruggen;
- Laanbeplanting langs wegen en kanaal;
- Bospercelen in de langbroekerwetering de slagenverkaveling volgend (doorzichten op Heuvelrug);

- Fruitgaarden, vaak omsloten door windhagen (es, els);
- Beperkte erfbeplanting.

Bodemgebruik

- Weidegrond;
- Wonen en bedrijvigheid;
- Akkers;
- Fruitteelt;
- Natte natuur (uiterwaarden).

Maat van de ruimte

- Kleinschalig en halfopen.

Reliëf

- Licht glooiend;
- Patroon van stroomruggen, geulen en kommen.

Wegenpatroon

- Licht slingerend het landschappelijke patroon van de hoge stroomruggen volgend;
- Doodlopend in de 'onbruikbare' natte laagten;
- Rechthoekig in de kommen langs de ontginningsbasis.

Waterpatroon

- Grillig stelsel van onbedijkte Kromme Rijn en haar oude rivierlopen;
- Rechthoekig patroon van weteringen en sloten in de kommen.

2.4. Natuur

2.4.1. Algemeen

Het buitengebied van de gemeente Wijk bij Duurstede bevat belangrijke natuurwaarden, die hun voorkomen te danken hebben aan het bijzondere abiotische milieu met vele gradiënten in bodem en water (waaronder kwelgebieden).

Gebieden met een bijzondere botanische waarde in de gemeente zijn:

- De oude winterdijk langs de Bosscherwaarden;
- Bermen langs de N229 ten westen van Cothen;
- Landgoed Rhijnstein;
- Sandenburglaan;
- Groenesteijnselaan.

Behalve deze vijf specifieke gebieden hebben alle in het gebied aanwezige oude kasteelbossen een hoge natuurwetenschappelijke en landschappelijke waarde, niet in de laatste plaats vanwege de rijke vogelbevolking. Vegetatiekundig moeten deze bossen gerekend worden tot de essen-iepenbossen. Op de landgoederen komen plaatselijk bijzondere groeiplaatsen voor (Hindersteyn en Lunenburg: bosanemoon; Sandenburg: sneeuwklakjesbossen). Van bijzondere waarde zijn ook de essenhakhoutcomplexen, inmiddels overgaand in opgaand essenspaartelgenbos. Op de vaak eeuwenoude essenstobben groeit een rijke en zeldzame mosflora.

De meest waardevolle natuurgebieden in de gemeente zijn:

- de essenhakhoutcomplexen van Overlangbroek, vanwege het voorkomen van lokaal goed ontwikkelde vegetaties van natte bossen op klei met onder andere Groot heksenkruid. Hakhoutpercelen zijn natuurwetenschappelijk van belang vanwege de cyclische ontwikkeling van flora en vegetatie, bestaande uit essen en eikenhakhout en eikenbos, sleedoorn, met een

onderbegroeiing van mossen en veel kruiden. De bossen zijn rijk aan amfibieën en reptielen met onder andere heikikker en ringslang. Ook kent het gebied een rijke variatie aan dagvlinders (onder andere oranjetipje, koevinkje).

- de stroomrug van de Kromme Rijn, vanwege het lokaal voorkomen van goed ontwikkelde stroomdalvegetaties met onder andere Aardaker, Veldlathyrus en Knoopkruid. In het bos van het landgoed Rhijnestein komt een goed ontwikkelde stinseflora voor met onder andere bosanemoon en groene ossetong.
- de hakhoutbosjes langs de Hoekse Dijk zijn botanisch van belang door het voorkomen van een aantal soorten van natte bossen op klei, waaronder Groot Heksenkruid. Naast verschillende soorten roofvogels, uilen en rietzangers komen hier ook ringslangen en verschillende bijzondere vlinders (argusvlinder) voor.
- in de Bosscherwaarden is vooral de winterdijk van belang vanwege het voorkomen van soorten als kattedoorn, ruige leeuwetand, kleine pimpernel en bevertjes. Het weidegebied is van belang als weidevogel- en pleistergebied voor grote groepen eenden, ganzen en steltlopers.
- de dijken en kaden in de waarden van Gravenbol en de Lunenburgerwaard zijn van belang vanwege het voorkomen van beter ontwikkelde stroomdalvegetaties met onder andere viltig kruiskruid, knoopkruid en goudhaver.

Het gebied van de Langbroekerwetering is een gradiëntzone, tussen de droge, hoge, zandige Utrechtse Heuvelrug en het lage, natte Kromme Rijn kleigebied. Gradiëntzones zijn over het algemeen van hoge ecologische waarde of hebben de potentie dit te worden, door het over relatief korte afstand voorkomen van allerlei verschillende milieu-omstandigheden. Kwel speelt hierbij een belangrijke rol. De hierbij behorende waterrijke natuur en kwelvegetatie (waterviolier en waterkers) wordt als waardevol beschouwd. Langs de oevers van sloten en andere delen rondom de Langbroekerwetering worden deze soorten aangetroffen.

2.4.2. Natura 2000 gebieden

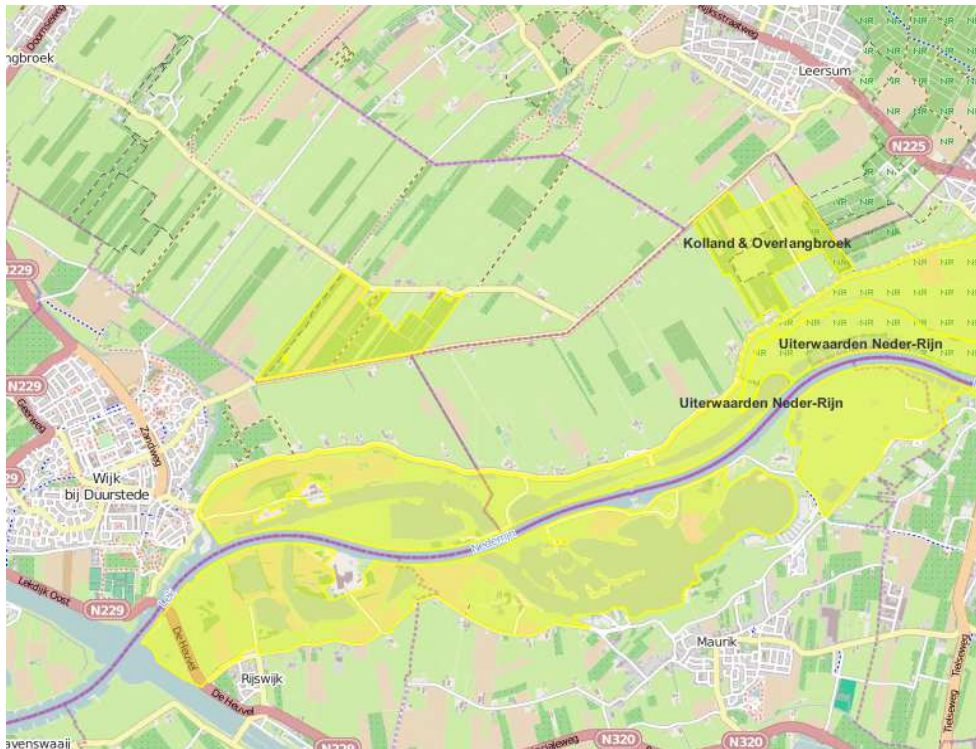
In Wijk bij Duurstede vinden we de volgende Natura 2000 gebieden.

Kolland en Overlangbroek

Kolland en Overlangbroek zijn twee landgoederen in het stroomgebied van de Kromme Rijn tussen Wijk bij Duurstede en de Utrechtse heuvelrug. Kolland ligt in de gemeente Utrechtse Heuvelrug en Overlangbroek in de gemeente Wijk bij Duurstede. Het gebied is onderdeel van een kleinschalig cultuurlandschap waar actief beheerde essenhakhoutbosjes voorkomen. Dit essenhakhout op voedselrijke kleigronden in het rivierengebied vormt een in Europees opzicht uitermate zeldzaam bostype met een grote rijkdom aan paddestoelen en epifytische mossen en korstmossen.

Uiterwaarden Nederrijn

De Nederrijn is een weinig dynamische, gestuwde tak van de Rijn met relatief hooggelegen uiterwaarden. Deze zijn deels in agrarisch gebruik en worden deels als natuur ontwikkeld. Door de hoge waterstanden (als gevolg van stuwing) zijn veel delen van de uiterwaarden vrij nat, wat wordt versterkt door de toevoer van kwelwater vanaf de stuwwallen. De natte graslanden, moerassen en oude waterlopen zijn van belang voor rustende en foeragerende ganzen, eenden en weidevogels.

2.5. Water

2.5.1. Algemeen

Voor de beschrijving van de waterhuishouding en het integraal waterbeheer wordt onderscheid gemaakt tussen oppervlakte- en grondwater en tussen het kwaliteits- en kwantiteitsbeheer ervan. Ook wordt aandacht besteed aan de watersysteembenadering en de verdroging. Samen met het oever- en waterbodembeheer zijn deze elementen van eminent belang voor alle functies in het buitengebied.

2.5.2. Waterkwantiteit

In het plangebied komen twee grondwatersystemen samen, te weten: het systeem van de Utrechtse Heuvelrug (inzijgebied) en het systeem van de Rijn (uittreedgebied). In de hoger gelegen delen van de kwelzone treedt kwelwater uit langs de oevers van de sloten en in de sloten zelf. In de lager gelegen delen, zoals de dichtgeslibde rivierbeddingen en kommen, kan het grondwater uittreden ter hoogte van het maaiveld. De kwel aan de oppervlakte en in de sloten aan weerszijden van het Amsterdam-Rijnkanaal is door de sterk drainerende werking van het kanaal sterk verminderd. De belangrijkste waterlopen van het plangebied zijn het Amsterdam-Rijnkanaal, de Nederrijn die overgaat in de Lek en de Kromme Rijn. Daarnaast is er nog een aantal grote sloten en wateringen waarop de kleinere kavelslootjes afwateren. Rijkswaterstaat Oost Nederland is de waterbeheerder van het oppervlaktewater en hoofdwatersysteem Nederrijn/Lek en Rijkswaterstaat Midden Nederland is de waterbeheerder van het Amsterdam-Rijnkanaal.

Er zijn zes waterhuishoudkundige eenheden te onderscheiden. Langbroek watert af op de Langbroekerwetering, die op haar beurt weer voeding geeft aan de Kromme Rijn. Het

Leuterveld watert af op de Amerongerwetering, die ook op de Kromme Rijn uitkomt. Het gebied langs de Kromme Rijn watert tevens af op deze stroom. Het deel tussen de bebouwing van Wijk bij Duurstede en het Amsterdam-Rijnkanaal loost op het kanaal door middel van een gemaal. De Lage Maat en de Wijkerbroek lozen ook op het kanaal via sluisjes. Een groot deel van de voormalige gemeente Cothen, de oude stroomrug, is in zijn gebied.

Er wordt grondwater in het plangebied onttrokken door het pompstation ten zuiden van de voormalige gemeente Cothen. Het gebied rond het pompstation is in verband hiermee grondwaterbeschermingsgebied. In bijna het gehele landbouwgebied ten zuiden van de Kromme Rijn wordt 15-50% van het oppervlak beregend met grondwater.

2.5.3. Waterkeringen

In het plangebied komen verschillende typen waterkeringen voor.

Primaire waterkeringen liggen langs de Nederrijn en de Lek. Deze waterkeringen zijn van nationaal belang om ons te beschermen tegen overstromingen door hoge rivierwaterstanden.

Er zijn ook *indirect kerende primaire waterkeringen* (categorie C-keringen). Het betreft binnen het plangebied de westelijke oever van het Amsterdam-Rijnkanaal.

Overige waterkeringen zijn waterkeringen langs watergangen met minder groot, regionaal of lokaal risico. Zomerkades in de uiterwaarden behoren tot de categorie 'overige waterkering'. De meeste overige waterkeringen zijn in beheer bij het waterschap. Slechts enkele zijn in beheer bij Rijkswaterstaat, zoals de waterkering langs het Amsterdam-Rijnkanaal.

Om de sterkte, de hoogte en de stabiliteit van de waterkeringen te garanderen houdt het waterschap toezicht op activiteiten en ontwikkelingen die plaatsvinden in de buurt van de waterkeringen. Ontwikkelingen zoals bouwen en graven in de buurt van waterkeringen zijn verboden of moeten voldoen aan voorwaarden. De waterkeringen zijn ingedeeld in een waterstaatswerk en een beschermingszone (vanuit de Keur en de Legger bepaald). Per zone zijn de beperkende regels strikt of minder bepalend. Uitgangspunt: voor alle activiteiten is een Watervergunning nodig.

2.5.4. Grondwaterbeschermingsgebied Cothen

Op 4 februari 2013 is de provinciale ruimtelijke structuurvisie en verordening (prv) vastgesteld. In de verordening is een beschermingszone drinkwaterwinning opgenomen. Gemeenten dienen op grond van artikel 2.2 van de prv¹ deze zone over te nemen in het bestemmingsplan. In de provinciale milieuverordening worden vier soorten beschermingsgebieden voor grondwater onderscheiden, te weten:

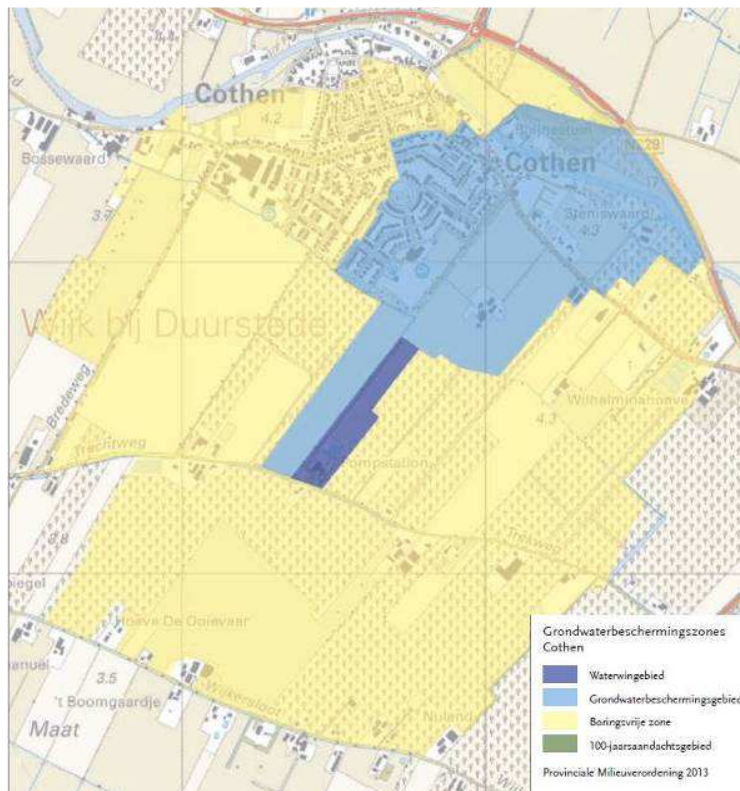
- Waterwingebied;
- Grondwaterbeschermingsgebied;
- Boringsvrije zone;

¹ Provinciale ruimtelijke verordening: artikel 2.2 Beschermingszone drinkwaterwinning

1. Als 'Beschermingszone drinkwaterwinning' wordt aangewezen het gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling is vastgelegd in het GML-bestand en is verbeeld op de kaart Water.
2. Een ruimtelijk plan bevat bestemmingen en regels die het waterwinbelang beschermen bij functiewijzigingen.
3. De toelichting op een ruimtelijk plan bevat een beschrijving van het door de gemeente te voeren beleid ter zake en de wijze waarop met het waterwinbelang rekening is gehouden.
- 4.

- 100-jaarsaandachtsgebied.

Het gebied rond Cothen is aangewezen als waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebied en boringsvrije zone. Het waterwingebied en grondwaterbeschermingsgebied zijn in het ontwerpplan opgenomen binnen de Milieuzone – waterwingebied. De begrenzing komt overeen met de beschermingszone drinkwaterwinning uit de prv. De beperking in gebruiksmogelijkheden vloeit rechtstreeks voort uit de provinciale milieuverordening. Het bestemmingsplan heeft hier slechts een aanvullende signalerende functie.

Grondwaterbeschermingszones Cothen

2.6. Cultuurhistorie

Rond drieduizend voor Christus begonnen de Oude- en Kromme Rijn zich te ontwikkelen tot hoofdstroom. In de moerassige delta van de Kromme Rijn was alleen de hoger en steviger grond van de oeverwallen geschikt voor bewoning. Tussen het jaar 50 en 400 na Christus heeft het Romeinse Rijk de toen veel bredere Kromme- en Oude Rijn als noordelijke grens (Limes) van hun grondgebied beschouwd. De limesgrens is de grootste lineaire archeologische structuur van Europa en bestond uit een grensrivier, een grensweg, castella (forten) en wachttorens. Landschappelijk is er van de Limes weinig meer terug te vinden. Sporen van de grensweg, castella, kampdorpen en grafvelden, zijn grotendeels afgedekt door klei van de rivier. Dankzij dit afdekkende kleipakket is een groot deel aan archeologische sporen behouden gebleven. Ondergronds zijn de sporen tot zeker 10 kilometer ten zuiden van de Kromme Rijn terug te vinden.

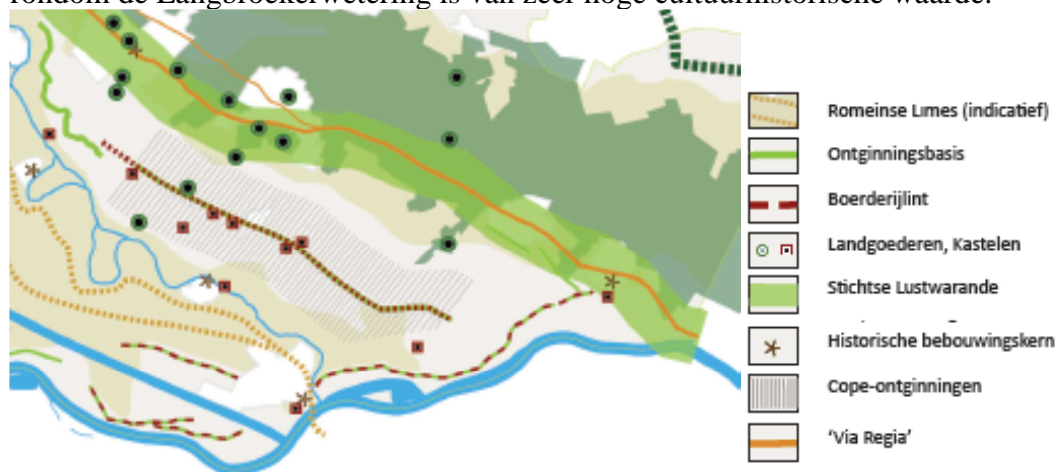
Na het vertrek van de Romeinen in de vierde eeuw namen de Franken uit het oosten de macht over en introduceerden het christendom. In de achtste eeuw ontstond één van de belangrijkste doorvoerhavens van Noord- Europa, de handelsnederzetting Dorestad (Wijk bij Duurstede), welk bestaan eind negende eeuw mede door de invallende Noormannen ten einde liep.

Behalve grote handelsnederzettingen en voorlopers van steden zoals Wijk bij Duurstede en Utrecht, ontstonden in de achtste eeuw ook de eerste brinkdorpen op de zuidelijk gelegen stroomruggen, in de binnenbochten van de Kromme Rijn. Deze vroege nederzettingen zijn typerend door hun centrale brink, hoewel op veel plaatsen de karakteristieke opbouw en ruimte door de oprukkende bebouwing verdwenen zijn.

Vanaf de tiende eeuw groeide de bevolking sterk waardoor nieuwe landbouwgebieden noodzakelijk werden. In de elfde eeuw initieerde de bisschop van Utrecht een systematische ontginning van zijn grondgebied met een zeer grootschalig karakter. Binnen enkele eeuwen werd met dit enorme karwei driekwart van de provincie Utrecht vormgegeven! Vóór het jaar 1300 moest het komgebied van Langbroek en het gebied rondom Schalkwijk zijn ontgonnen. Onder centrale regie werden de moerassige wildernissen ontwaterd volgens vooraf bepaalde ontginningsblokken in vaste maten, die aan copers werden uitgegeven. Goed voorbeeld hiervan is het verkavelingspatroon van de Langbroekerwetering en het eiland van Schalkwijk. Deze gebieden werden binnen drie eeuwen ontgonnen.

Door de afdamming van de Kromme Rijn en de ontginning van de Langbroekerwetering werd de hoofdloop van de Rijn verlegd naar de huidige Nederrijn en Lek. Begin twaalfde eeuw werd de Nederrijn (en Lek) voor het eerst geheel van een doorlopende dijk voorzien als bescherming tegen overstromingen. Door de vroege afdamming van de Kromme Rijn is deze rivier zonder dijken gebleven.

Door de onrustige politieke situatie, de welvaart in de akkerbouw op de brede stroomruggen en de sterker wordende ridderstand verrezen vanaf midden dertiende eeuw ook de eerste ridderhofsteden en versterkte boerderijen in het gebied. Ze werden gebouwd op de zandige rivieroeveren en dekzandruggen. Tot in de zestiende eeuw werden vele tientallen kastelen gebouwd en door grachten omgeven. Langs de kleizone van de Langbroekerwetering kunnen we veel ridderhofsteden terugvinden. In eerste instantie bestonden deze enkel uit een versterkte toren; later werden er steeds meer woonvertrekken aan vast gebouwd. De zone rondom de Langbroekerwetering is van zeer hoge cultuurhistorische waarde.

Binnen deze zone vinden we veel rijks- en gemeentelijke monumenten, met name langs de Langbroekerdijk. Een overzicht van Rijksmonumenten is te vinden op: [http://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_rijksmonumenten_in_Wijk_bij_Duurstede_\(gemeente\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Lijst_van_rijksmonumenten_in_Wijk_bij_Duurstede_(gemeente))

In de bijlage is een overzicht van de rijks- en gemeentelijke monumenten in het plangebied opgenomen.

2.7. Archeologie

2.7.1. Algemeen

Over de samenstelling van het bodemarchief van Wijk is relatief veel bekend. Archeologisch onderzoek kent in de gemeente een lange traditie. Al voor het midden van de 19e eeuw gingen archeologen verbonden aan het toen jonge Rijksmuseum van Oudheden op zoek naar Dorestad. Zeker in de laatste 50 jaar is er bijna geen jaar voorbij gegaan dat archeologen actief waren in Wijk bij Duurstede. Dit heeft ertoe geleid dat op dit moment van het Wijkse grondgebied meer dan 500 archeologische waarnemingen (= 250 vindplaatsen) bekend zijn. Natuurlijk zijn al die waarnemingen en vindplaatsen niet even belangrijk. Soms gaat het slechts om een losse vondst van een enkele potscherf. Alles bij elkaar geven al deze waarnemingen echter een gedetailleerd beeld van aard, variëteit en kwaliteit van het Wijkse bodemarchief. Toch springen de grootschalige opgravingen in en rond Wijk bij Duurstede zelf het meeste in het oog. In totaal is daar inmiddels meer dan 70 ha onderzocht. Het vormt daarmee de grootste aaneengesloten archeologische opgraving in Noordwest Europa en heeft honderduizenden, soms zeer bijzondere, vondsten en andere informatie opgeleverd uit met name de Romeinse tijd en de Vroeg Middeleeuwen.

De meeste bekende archeologische vindplaatsen liggen in de gemeente relatief dicht aan het oppervlak. Het huidige maaiveld is op de veel plaatsen ongeveer gelijk aan dat in de Romeinse tijd. Langs de Kromme Rijn kunnen Romeinse en vroegmiddeleeuwse vindplaatsen afgedekt zijn met een dunne laag jongere sedimenten uit de Kromme Rijn. Dichter naar de Lek, maar bijvoorbeeld ook al op De Horden is dit sediment aanzienlijk dikker. In de gevallen dat de archeologische laag dicht aan het huidige maaiveld ligt is de conservering niet optimaal omdat de archeologische sporen (en vondsten) meestal al voor een deel in de bouwvoor zijn opgenomen.

2.7.2. Kenmerken van het Wijkse bodemarchief

Vondsten ouder dan de Bronstijd zijn in Wijk bijzonder schaars. Op dit moment gaat het om een tiental waarnemingen van meestal verspreide ne soms verspoelde losse vondsten uit de Steentijd. Alleen op De Horden zijn onder de jongere resten wat bewoningssporen uit de Wikkeldraadcultuur daadwerkelijk in context aangetroffen. De reden hiervoor ligt in de dynamiek van het rivierenlandschap in en rond Wijk waardoor de oudste stroomruggen met bewoning en al veelal door de jongere systemen zullen zijn opgeruimd. Wat niet is opgeruimd ligt vervolgens dan ook nog eens redelijk diep in de ondergrond en zal niet zo gauw bij bodembewerking worden aangesneden.

De eerste doorlopende bewoning in het gebied ving aan in de Bronstijd; de oudste duidelijk herkenbare nederzettingen uit deze periode lagen in De Horden en De Geer I. Ook in de IJzertijd is op beide locaties gewoond en begraven, waarbij vooral het urnenveld op de Horden in het oog springt. Het is tot nu toe het enige in zijn soort ten westen van de Utrechtse Heuvelrug.

Vanaf de Romeinse periode lijkt in de omgeving van Wijk bij Duurstede sprake van een snelle groei van de bevolking en het aantal agrarische nederzettingen. Het Kromme Rijngebied behoorde toen tot het stamgebied van de Bataven die een nauwe relatie

onderhielden met de Romeinse garnizoenen langs de Limes. Niet alleen leverden ze veel soldaten, ook moet sprake zijn geweest van intensieve onderlinge handel. De Limesweg – een soort Romeinse A12 van Katwijk via Keulen naar Mainz en nog verder langs de Donau tot aan de Zwarte Zee- liep trouwens over het grondgebied van Wijk. Het mogelijke tracé loopt ten oosten van De Horden via de kruising Steenstraat-Wijkersloot in Noordwestelijke richting naar De Geer I en buigt ten noorden van de Geer in noordoostelijke richting af naar de Kromme Rijn, maar daar houden de aanwijzingen op. In het hele Kromme Rijngebied zijn tot nu toe slechts kleine stukken van het tracé via archeologisch onderzoek vastgesteld.

De provincie Utrecht heeft enkele jaren geleden het meest plausibele tracé (met enkele varianten) laten vaststellen.

Niet uitgesloten kan worden dat langs de Romeinse limesweg enkele wachttorens, of andere kleinere militaire posten hebben gestaan. Deze zijn op het grondgebied van Wijk helaas tot nu toe niet met zekerheid vastgesteld, hoewel op de Geer I wel wat aanwijzingen bestaan.

Een ander fenomeen dat langs Romeinse wegen veel voorkomt, zijn grafvelden en grafmonumenten.

Reconstructie van romeinse wachttoren langs de Limesweg zoals aangetroffen in De Meern (Utr.)

In de derde eeuw n.Chr., gedurende een periode van grote onrust, trokken Frankische stammen het gebied binnen. Deze vestigden zich onder andere in De Geer direct langs de oude Romeinse Limesweg, mogelijk met instemming van het Romeins bestuur. Hoewel van de Frankische nederzetting nog niet alles is uitgewerkt, ging het mogelijk om een militaire post in combinatie met enkele boerderijen. Deze bleven voortbestaan toen in ca. 400 n.Chr. de Romeinse Rijksgrens ophield te bestaan.

Het gebied werd na de Romeinse bezetting achtereenvolgens gekoloniseerd door Germanen van over de Rijn, door de Friezen en weer later door Franken vanuit het zuiden. Over de bewoning in die periode van de vierde tot de achtste eeuw is in het Kromme Rijngebied nog erg weinig bekend. De bewoningsdichtheid was in ieder geval veel geringer dan in de Romeinse tijd. Dit komt ook tot uitdrukking in veel kleiner aantal waarnemingen en vindplaatsen.

In de 7e eeuw kwamen de overblijfselen van de meeste Romeinse castella langs de Rijn in handen van de Frankische koningen of de Karolingische hofmeiers als Pippijn de Oudere. Dat gold waarschijnlijk ook voor de ruïne van het Castellum Levefanum dat ter hoogte van Rijswijk (Gld.) op de toenmalige oever van de Nederrijn stond en via de Limesweg met het volgende fort bij Vechten (Fectio) was verbonden. Met de komst en mogelijk ook blijvende aanwezigheid van belangrijke Frankische machthebbers in de regio begint tevens de geschiedenis van Dorestad, de belangrijkste archeologische vindplaats in de gemeente. Buiten Wijk ontstond in de 9e en 10e eeuw mogelijk ook al Cothen als brinkdorp. De andere dorpen en boerderijlinten stammen uit de periode van de grootschalige bedijkingen en

ontginningen die in 11e en 12^e eeuw aanvangen. Onder kerkelijke leiding werd het grootste deel van Langbroek tussen de 11e en de 14^e eeuw ontgonnen. Daarbij speelde de lokale adel, leenmannen of ministerialen van de bisschop een belangrijke rol. Hun kasteeltjes langs de Langbroekerwetering, maar ook ten noordwesten van Wijk groeiden uit tot centrale en beeldbepalende plaatsen in het gebied. De bewoningsstructuur in de rest van het buitengebied zal vooral bestaan hebben uit verspreid liggende (houten) boerderijen, georiënteerd op een lokaal net van paden en een enkele doorgaande weg. De as Trechtweg - Hollende Wagenweg – Achterdijk vormde daarin de belangrijkste doorgaande route, met min of meer parallel daaraan een weg op de oever van de Kromme Rijn.

Belangrijk voor de ontginningen was ook de dam die in of kort na 1122 te Wijk bij Duurstede in de Rijn werd gelegd, zodat de Lek de doorgaande route werd. Sindsdien is de waterstand in de Kromme Rijn beter te regelen, waardoor ook de lagere gebieden langs de rivier in cultuur gebracht konden worden, maar is er vrijwel geen doorgaande scheepvaart meer mogelijk.

Over het algemeen zijn de ontginningen in de lager gelegen gebieden dus van jongere datum. Vanuit archeologisch oogpunt zijn de oudste ontginningen op de hogere delen van de stroomruggen waardevol omdat hier de doorgaande ontwikkelingen beginnend in de Vroege Middeleeuwen het best gevolgd kunnen worden. De jongere ontginningen zijn tevens interessant omdat zij een beeld geven van het agrarisch bedrijf gedurende de latere ontginningen.

2.8. Landbouw

In het bestemmingsplan Buitengebied 2003; herziening 2009 zijn 144 agrarische bouwvlakken opgenomen.

Binnen de planperiode is voor vier voormalige agrarische bedrijven en één regulier bedrijf een planologische procedure doorlopen om een woonbestemming te vestigen in verband met algehele bedrijfsbeëindiging. De voormalige bedrijfswoningen hebben een woonbestemming gekregen en realisatie van zeven nieuwe ruimte voor ruimte woningen is mogelijk gemaakt. Twee nieuwe agrarische bouwvlakken zijn binnen de planperiode toegevoegd. In dit nieuwe bestemmingsplan plan zijn acht agrarische bouwvlakken vervallen en de bedrijfswoningen hebben een woonbestemming gekregen. In één geval is daarbij een ruimte voor ruimte woning mogelijk gemaakt.

In dit bestemmingsplan zijn nog 133 agrarische bouwvlakken opgenomen.

De belangrijkste bedrijfstypen zijn de fruitteelt en de veehouderij. Binnen de veehouderij is de melkveehouderij sterk vertegenwoordigd. Naast melkvee houden ook veel bedrijven vleesvee, varkens of kippen (combinatie- of gemengde bedrijvenbedrijven). Binnen het plangebied zijn slechts drie volledig intensieve bedrijven.

Het totaal aantal bedrijven in de Kromme Rijnstreek en Heuvelrug is sinds 2000 gedaald met 15%. De verwachting is dat het aantal bedrijven de komende planperiode verder afneemt. Er komen steeds minder maar grotere bedrijven.

Landbouwbedrijven Kromme Rijnstreek en Heuvelrug

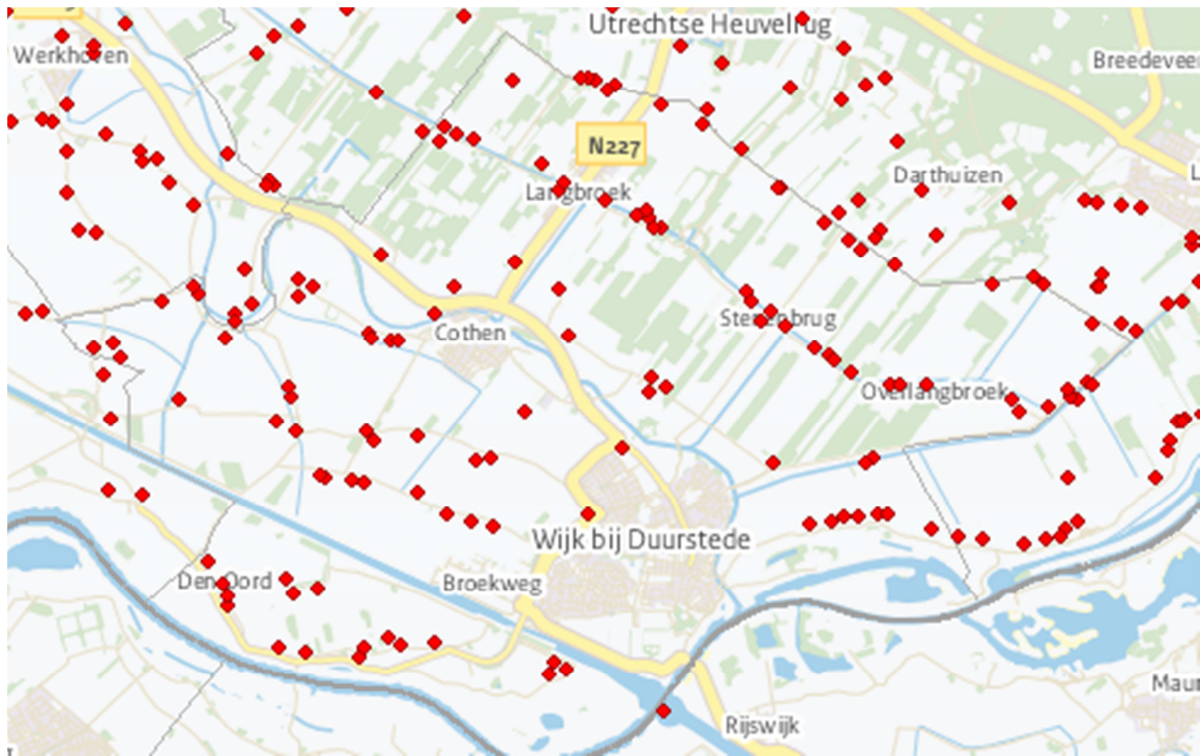
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Alle bedrijfstypen	682	615	593	567	552	557	642	632	620	612	603	585
Akkerbouwbedrijven	43	32	32	33	30	30	31	26	33	31	26	26
Tuinbouwbedrijven	38	33	32	30	31	30	28	28	28	28	26	24
Blijvendeteeltbedrijven	134	119	118	114	106	111	107	105	99	100	99	98
Graasdierbedrijven	345	321	322	305	298	300	365	361	354	349	350	345
Hokdierbedrijven	56	51	44	40	42	43	55	50	49	47	47	45
Gewascombinaties	9	10	6	4	5	7	8	7	7	5	5	5
Veeteeltcombinaties	35	27	19	24	20	21	31	36	33	31	31	30
Gewas/veecombinaties	22	22	20	17	20	15	17	19	17	21	19	12

Bron: CBS

Dieraantallen gemeente Wijk bij Duurstede

Diersoorten	Aantallen
Paarden	319
Schape	1254
Melkrundvee	9853
Vleesvee	667
Geiten	1657
Biggen	5035
Zeugen	1652
Dekberen	10
Vleesvarkens	7218
Leghennen	16998
Vleeskuikens	10000
Overig pluimvee	16
Nerts of vos	0
Konijnen	55

Bron: <http://utrecht.vaa.com/webbvb/> cijfers per 1 juli 2013

Veehouderijbedrijven gemeente Wijk bij Duurstede (Bron: provincie Utrecht, juli 2013)

Bij de gemengde bedrijven zien we dat de niet-grondgebonden tak vanwege steeds strengere milieueisen vaak afgebouwd wordt. De neventak is bij veel bedrijven te kleinschalig om te investeren in nieuwe stalsystemen om te kunnen voldoen aan de strengere milieunormen. Veel bedrijven kiezen voor ontwikkeling van de grondgebonden melkveetak. Dit is een landelijke ontwikkeling die samenhangt met het vooruitzicht dat de melkquota in 2015 vervallen.

De afname van het aantal melkkoeien sinds 2000 is vanaf 2010 omgebogen naar een groei. De vraag is of deze groei zich gaat doorzetten omdat de melkprijzen een dalende trend vertonen. Enerzijds zet de toegenomen melkproductie de prijs onder druk en anderzijds is de Russische afzetmarkt gesloten vanwege economische sancties.

Melk- en kalfkoeien >= 2 jaar: gemeente Wijk bij Duurstede	
jaar	aantal
2000	3270
2005	2869
2010	2870
2013	3319

Bron: CBS

Met een inventarisatieformulier is de situatie in het buitengebied in kaart gebracht. Van de 660 adressen in het buitengebied hebben 440 het formulier ingevuld (67%).

110 respondenten hebben aangegeven een agrarisch bedrijf te hebben. Uit de inventarisatie blijkt ook dat veel bedrijven kleinschalig zijn en de agrarische activiteiten beperkt. De verwachting is dat de kleinere bedrijven op termijn zullen stoppen. Uit onderzoek van Alterra blijkt dat een zeer groot oppervlakte aan agrarische bedrijfsbebouwing vrijkomt als gevolg

van stoppende agrariërs. In 2012 waren er in de gemeente Wijk bij Duurstede 41 agrarische bedrijven met een agrariër ouder dan 50 zonder potentiële opvolger. Deze groep beschouwen als de stoppers tot aan 2030. Totaal behoort 56 duizend m² bebouwing tot deze groep bedrijven. In onderstaande tabel is dit uitgesplitst naar bedrijfsgebouwen en woongebouwen, naar bouwjaarperiode en naar bedrijfstype voor stoppende bedrijven tot 2030 in de gemeente Wijk bij Duurstede. Het gaat om m² oppervlakte gebouwen. In Wijk bij Duurstede zou het tot 2030 gaan om circa 40.000 m² aan vrijkomende bedrijfsbebouwing².

	Bedrijfs- gebouw	Woon- gebouw
Akkerbouw	5246	1692
Blijvende teelt	5394	2710
Gewassen / veeteeltcom- binaties	870	413
Graasdier	22887	10073
Hokdier	5903	512
Totaal	40299	15400

De gemeenten Wijk bij Duurstede, Houten en Bunnik willen gezamenlijk een omgevingsvisie voor het buitengebied opstellen. In de visie zal de problematiek van vrijkomende agrarische bebouwing zeker aan bod komen.

Bij een aantal agrarische bedrijven vinden nevenactiviteiten plaats. Het gaat veelal om dagrecreatieve activiteiten in de vorm van arrangementen. De activiteiten worden gecombineerd met ondersteunende horeca. Het betreft de volgende nevenactiviteiten.

² <http://www.wageningenur.nl/nl/nieuws/Leegstand-dreigt-op-het-platteland.htm>

Naam	Adres	Nevenactiviteit
-	Gooyerdijk 13, Langbroek	kennel
't Groenewoud	Groenewoudseweg 16, Cothen	Voorzieningen en daghoreca ten behoeve van visvijver
De Kersenhut	Groenewoudseweg 18, Cothen	Fruitmuseum, landwinkel en daghoreca
-	Langbroekerdijk A 48, Langbroek	3 hooiberghutten en dagrecreatieve activiteiten
-	Nachtdijk 9, Cothen	Theetuin
De Brienenshof	Ossenwaard 11,13a, Cothen	Kaasboerderij: kaasmakerijk en kaasverkoop
De Ossenwaard	Ossenwaard 20, Cothen	Fruitspelen met ondersteunende horeca
-	Rijndijk 6, Wijk bij Duurstede	Boerengolf en agro-toerisme met ondersteunende daghoreca
-	Strijp 3, Langbroek	Kennel

2.9. Recreatie en toerisme

In de beschrijving van de recreatieve voorzieningen en gebruiksmogelijkheden van het buitengebied wordt onderscheid gemaakt tussen dag- en verblijfsrecreatie. Onder dagrecreatie wordt verstaan het verblijf buiten de woning, voor recreatieve doeleinden, zonder dat er een overnachting elders mee gepaard gaat. Verblijfsrecreatie wordt gedefinieerd als het verblijf buiten de eerste woning, voor recreatieve doeleinden, waarbij tenminste één overnachting wordt gemaakt met uitzondering van overnachting bij familie en kennissen.

2.9.1. Dagrecreatie

In alle delen van het plangebied is sprake van recreatief medegebruik. Niet alleen in de landgoederenzone, maar ook in het kommengebied en de uiterwaarden. Het gaat dan om fietsen, wandelen, paardrijden en kanoën. Daarnaast is plaatselijk sprake van sportieve recreatie.

De belangrijkste dagrecreatieve voorzieningen zijn de recreatieplas Gravenbol, het sportpark Mariënhoeve, maneges, volkstuinten, etc. De recreatieplas is in eigendom bij het Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei- en Kromme Rijngebied. Het beheer en onderhoud wordt vanaf 1 januari 2013 uitgevoerd door de stichting Wijk nog leuker. Op dit moment werkt de gemeente aan de visie voor de toekomst van de Gravenbol. Aanleiding daarvoor is de voorgenomen opheffing van het recreatieschap.

Bezienswaardigheden in het buitengebied van Wijk bij Duurstede zijn de Prinses Irenesluizen (de grootste binnensluizen van Europa) en alle opengestelde delen van landgoederen. Ook het terrein van Staatsbosbeheer in Overlangbroek is van belang voor de dagrecreatie.

Steenfabriek de Bosserwaarden uit 1923 met ringoven en karakteristieke schoorsteen is een beschermd rijksmonument. Utrechts Landschap is eigenaar van de steenfabriek Bosscherwaarden. In 2008-2009 zijn de monumentale ringoven, de 40 meter hoge schoorsteen en fabriekshal gerenoveerd. Tevens is er een nieuwe ontvangstruimte gebouwd. Op het terrein van de steenfabriek worden culturele evenementen en excursies georganiseerd.

Routegebonden recreatie is niet alleen aanwezig in de vorm van wandel- en fietsroutes, maar ook in de vorm van kanoroutes. Naast de Kromme Rijn, de Nederrijn en de Lek, is ook de Langbroekerwetering geschikt voor kanovaren, zij het beperkt. De rivieren zijn bovendien geschikt voor de hengelsport. Het Amsterdam-Rijnkanaal (ARK) wordt behalve voor de beroepsvaart ook gebruikt door de recreatievaart.

In het buitengebied liggen twee jachthavens: de Lunenburg en de haven van watersportvereniging Rijn en Lek. Beide jachthavens hebben een maximale capaciteit van 190 ligplaatsen. Passanten kunnen overnachten op hun boot in de jachthavens.

2.9.2. Verblijfsrecreatie

In onderstaande tabel zijn de verblijfsaccommodaties vermeld. In het algemeen kan gesteld worden dat het aantal accommodaties beperkt is en kleinschalig.

Naam	Soort accommodatie	Straat	Plaats
Den Deel	Chaletpark	Groenewoudseweg 1	Cothen
Bossewaard	Minicamping	Ossenwaard 9	Cothen
't Boomgaardje	Minicamping	Wijkersloot 21	Wijk bij Duurstede
Tom Verkerk	Hooiberghutten	Langbroekerdijk A 48	Langbroek

Op een aantal locaties wordt een bed & breakfast geëxploiteerd. Voor de locaties waar in het verleden een ontheffing van het bestemmingsplan is verleend voor bed & breakfast is een aanduiding op de plankaart opgenomen.

2.10. **Wonen**

Naast een kleine 400 bedrijfswoningen bij agrarische en niet-agrarische bedrijven treffen we in het buitengebied een kleine 300 burgerwoningen aan. Dit aantal is inclusief woonschepen en woonboerderijen, die hun oude functie verloren hebben als gevolg van de ontwikkelingen in de landbouw.

In het Inundatiekanaal liggen acht woonschepen, die positief bestemd zijn en blijven.

Daarnaast liggen in de dode arm nog drie woonschepen die gedoogd worden.

2.11. **Bedrijven en maatschappelijke voorzieningen**

Het buitengebied biedt ruimte aan een aantal niet-agrarische bedrijven en maatschappelijke voorzieningen. Te onderscheiden zijn: agrarische hulp- en nevenbedrijven, niet-agrarische bedrijven en maatschappelijke voorzieningen.

Bij agrarische hulp- en nevenbedrijven gaat het om veehandelaren, -fokkerijen, loonwerkersbedrijven en landbouwmechanisatiebedrijven, alsmede enkele aan de fruitteelt gekoppelde pakhuisen. Deze bedrijven hebben allen een duidelijke binding met het agrarisch gebied. Daarnaast zijn diverse niet-agrarische bedrijven in het buitengebied aanwezig, uiteenlopend van een adviesbureau tot een autoreparatiebedrijf en een aannemersbedrijf, alsmede diverse opslagbedrijven. Het gaat bij deze bedrijfsactiviteiten om deels volwaardige bedrijfsactiviteiten, deels betreft het (ondergeschikte) nevenactiviteiten en in sommige gevallen (legale) opslag/berging van materialen. Veelal zijn deze bedrijven al meerdere jaren in het buitengebied gevestigd.

Naast de regulier toegestane boerderijverkoop van agrarische producten, zoals groente en fruit, maar ook klompen en keramiek, is er detailhandel in de buitengebieden aanwezig in de vorm van het tuincentrum aan de Hoge Hoffweg en een kringloopwinkel bij de gemeentewerf. In steenfabriek de Lunenburgerwaard is een kleine winkel in watersportartikelen gevestigd. De Jumbo-supermarkt en de Welkoop aan de Langbroekseweg vallen binnen de zogenaamde rode contour en de bebouwde kom van Wijk bij Duurstede en zijn daarom niet meer in het bestemmingsplan Buitengebied opgenomen. In het buitengebied van de gemeente zijn twee zelfstandige horecabedrijven gevestigd: restaurant de Pronckheer en partycentrum d'n Deel.

In het buitengebied liggen twee zorgboerderijen: een zorgboerderij voor blinden van vereniging Bartiméus aan de Cotherweg te Langbroek en een zorgboerderij (De Bossewaard) aan de Ossenwaard te Cothen. Voor beide geldt dat de agrarische functie ondergeschikt is aan de maatschappelijke functie.

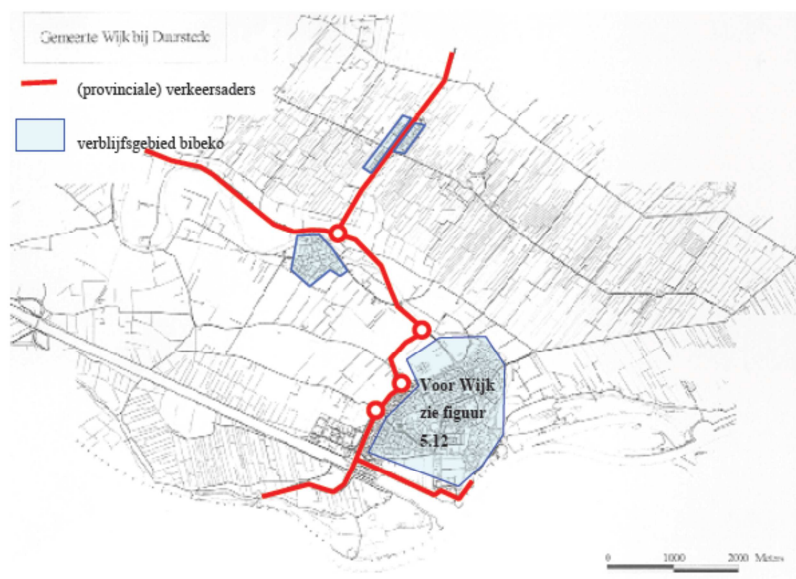
Andere maatschappelijke voorzieningen in het buitengebied zijn: de kerk en begraafplaats bij landgoed Zuylenburg aan de Langbroekerdijk B30, het activiteitencentrum aan de Langbroekerdijk B15, de twee begraafplaatsen aan de Groenewoudseweg 12, de telefooncentrale langs de Cotherweg (N227), de grondwaterwinning aan de Trechtweg 6, een kuur- en herstellingsoord aan de Singel 1a te Wijk bij Duurstede.

2.12. Infrastructuur

Infrastructuur wordt in deze paragraaf onderverdeeld in weginfrastructuur (en vervoer) en leidinginfrastructuur. Bij wegen wordt ingegaan op verharde en onverharde (auto) wegen, openbaar vervoer en waterwegen. Bij leidingen worden alle voor het bestemmingsplan relevante leidingen benoemd en in kaart gebracht.

2.12.1. Autowegen

Het buitengebied van de gemeente is ontsloten door een netwerk van wegen. De wegen zijn naar zwaarte van functie en intensiteit in te delen. Er zijn geen rijkswegen in het plangebied aanwezig, het overgrote deel van de wegen binnen het plangebied is in beheer van de provincie en gemeente. Enkele zijn in eigendom van particulieren. De enige provinciale wegen zijn de N229 (Graaf van Lynden van Sandenburgweg), die loopt van het noordoosten naar het zuidwesten en de N227 (Doornsweg), tussen Doorn en Cothen. De belangrijkste doorgaande wegen in beheer van de gemeente zijn de Langbroekerdijk, Lekdijk, Rijndijk en Amerongerwetering. Deze en de andere lokale wegen hebben daarnaast een recreatieve functie. Gelet op de belangrijke landschappelijke en recreatieve waarde van lokale onverharde wegen is het van belang de verharding van deze wegen tegen te gaan.

2.12.2. Vaarwegen

Belangrijke hoofdverkeersassen voor de beroepsvaart zijn de Nederrijn/Lek en het Amsterdam-Rijnkanaal (ARK). Het belang van met name het ARK valt af te meten aan het aantal beroepsschepen dat jaarlijks de sluisen bij Wijk bij Duurstede passeert: circa 43.000.

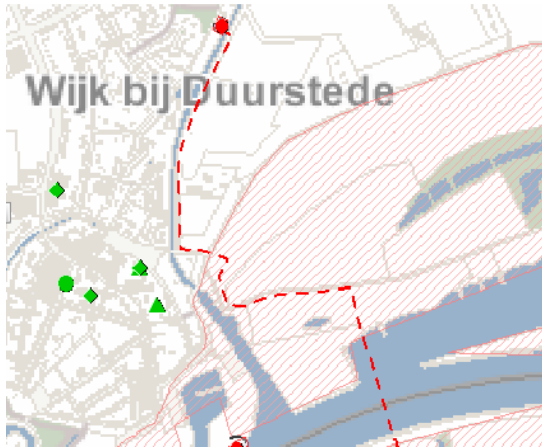
2.12.3. Transportleidingen

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft het externe veiligheidsbeleid rondom (aardgas)transportleidingen (het Besluit externe veiligheid buisleidingen, Bevb) vernieuwd. De nieuwe wetgeving en de bijbehorende nieuwe afstanden (voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico) zijn definitief vastgesteld. Bij nieuwe ontwikkelingen nabij buisleidingen is het van belang rekening te houden met de nieuwe wetgeving en de bijbehorende afstanden. Naast de genoemde afstanden van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico dient langs leidingen ook een belemmerende strook van 5 meter te worden opgenomen (hierbinnen is de aanwezigheid van bebouwing en diepgewortelde bomen niet toegestaan).

De risicokaart van de provincie geeft aan dat in het plangebied geen buisleidingen liggen waardoor gevaarlijke stoffen worden getransporteerd. Ook ligt het plangebied niet binnen de invloedssfeer van buisleidingen die buiten het gebied liggen.

Binnen het plangebied liggen wel enkele hoofdwatertransportleidingen (≥ 300 mm), die als gevolg van hun doorsnede van belang zijn voor het bestemmingsplan.

Langs de Graaf van Lynden van Sandenburgweg van Cothen naar Wijk bij Duurstede loopt een 50 kV-kabel. Er komen geen bovengrondse hoogspanningsleidingen voor in het plangebied. Rond de bestaande aardgastransportleiding nabij de Rijndijk zijn veiligheidszones van kracht (toetsingsafstand 20 meter), waarbinnen in principe geen nieuwe bebouwing mag worden toegelaten waarin regelmatig mensen verblijven. Deze zones zijn met name van belang voor de regelingen in het bestemmingsplan waarbij nieuwe woningen kunnen worden toegelaten.

Aardgas transport leiding

2.12.4. Vervoer van gevaarlijke stoffen

Het thema vervoer van gevaarlijke stoffen kan worden onderverdeeld in wegen, spoor en water.

Het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev) van 2013 is nog niet van kracht geworden. Het Btev is van toepassing op de rijksinfrastructuur die onderdeel uitmaakt van de Basisnetten Weg, Water en Spoor. Hierbij wordt vastgehouden aan de volgende zaken:

- vaste afstanden voor het plaatsgebonden risico;
- vaste invoergegevens voor de berekening van het groepsrisico
- aanwijzing plasbrand aandachtsgebieden.

Het Besluit transportroutes externe veiligheid wordt óók van toepassing op wegen die door gemeenten en provincies zijn aangewezen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Provinciale Staten kunnen bij verordening deze drie onderwerpen vaststellen.

Overheid en bedrijfsleven hebben een systeem ontwikkeld om de risico's te beperken. Dat systeem heet Basisnet. Het heeft betrekking op vervoer van gevaarlijke stoffen over grote vaarwegen, spoorwegen en autowegen.

De doelen van Basisnet zijn:

- gevaarlijke stoffen kunnen vervoeren tussen de belangrijkste industriële plaatsen in Nederland en het buitenland, ook in de toekomst;
- risico's voor omwonenden langs de routes binnen wettelijke grenzen houden.

Basisnet is nog niet ingevoerd. Dat gebeurt als de Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen in werking treedt. De Eerste en Tweede Kamer hebben inmiddels ingestemd met het wetsvoorstel.

Er liggen twee vaarroutes binnen dit plan. Voor het Amsterdam Rijnkanaal geldt een toetsafstand voor de beoordeling van risico's. Momenteel wordt aan deze norm voldaan. De Nederrijn/Lek betreft een vaarroute zonder toetsafstand.

Op circa 7 km ten noorden van het plangebied ligt de snelweg A12. Het plangebied ligt buiten de invloedssfeer van deze weg waardoor geen planologische beperkingen aanwezig zijn. Naast de eerder genoemde rijksweg wordt het plangebied doorkruist door de provinciale wegen N229 (Graaf van Lynden van Sandenburgweg) en N227 (Cotharweg/Doornseweg). Ook over deze wegen worden gevaarlijke stoffen getransporteerd. Het aantal vervoersbewegingen is gering en de invloed van de stoffen op de omgeving eveneens. Hierdoor treden geen planologische belemmeringen op.

2.13. Duurzaamheid

In het milieubeleidsplan 2010-2014 zijn o.a. klimaat, energie en duurzaam bouwen opgenomen als pijlers. In het plan is de ambitie uitgesproken om een klimaatneutrale gemeente te zijn in 2030. Deze pijlers dienen ook in het bestemmingsplan buitengebied een plek krijgen en worden hieronder weergegeven.

Zon

Er wordt gestimuleerd om duurzame energie op te wekken middels zonnepanelen op agrarische gebouwen. Dit is, met uitzondering van zonnepanelen op monumenten, zonder omgevingsvergunning mogelijk. Het plaatsen van zonnecellen in grote oppervlakten op landbouwgronden wordt als minder wenselijk gezien. Schaarse landbouwgrond wordt in beslag genomen en bij grotere aantallen panelen is de landschappelijke invloed groot. Op beperkte schaal is plaatsing van zonnepanelen ten behoeve van één huishouden op agrarische grond denkbaar. In de planregels is daarom een afwijkingsbevoegdheid opgenomen voor de plaatsing van zonnepanelen op agrarische gronden. Aangetoond moet worden dat binnen de woonbestemming of een agrarisch bouwvlak onvoldoende ruimte aanwezig is. De zonnepanelen dienen aansluitend op het bestemmingsvlak Wonen of agrarisch bouwvlak te worden gerealiseerd.

Mestvergisting

In de gemeente bestaat een initiatief om een zelfstandige co-vergistingsinstallatie te realiseren ten noorden van het terrein Van Dijk's koel- en vrieshuis aan de Graaf van Lynden van Sandenburgweg te Cothen. Hiervoor wordt een aparte planologische procedure gevoerd. De mogelijkheid wordt geboden om energie (gas) op te wekken middels (mest)vergisting op het eigen erf van de agrariër. Naast eigen producten kunnen ook producten van derden voor verwerking worden aangevoerd tot 25.000 m³ per jaar.

Windenergie

Het ontwikkelen van windmolens wordt niet gestimuleerd. Middels een raadsmotie in mei 2012 is besloten af te zien van plaatsing van windmolens binnen de gemeente Wijk bij Duurstede. In de provinciale ruimtelijke verordening vastgesteld op 4 februari 2013 is binnen de gemeente Wijk bij Duurstede geen windenergielocatie opgenomen. Dat betekent dat plaatsing van grootschalige windturbines op grond van het provinciaal beleid niet meer mogelijk is. Kleine windturbines met een maximale hoogte van maximaal 7 meter kunnen wel bij agrarische bedrijven worden geplaatst.

Duurzaam Bouwen

Duurzaam bouwen wordt gestimuleerd. Middels het programma GPR gebouw kan er worden getoetst hoe duurzaam het gebouw is. Het programma kan op aanvraag beschikbaar worden gesteld door de gemeente.

3. Gebiedsbestemmingen

3.1. Agrarische bestemming.

Alle agrarische gronden krijgen de bestemming Agrarisch. De gronden die in de gemeentelijke structuurvisie zijn aangeduid als ‘Agrarisch gebied met landschapswaarden’ krijgen een dubbelbestemming Waarde – Landschap. De gronden die in de gemeentelijke structuurvisie zijn aangeduid als ‘Agrarisch gebied met landschaps- en natuurwaarden’ krijgen een dubbelbestemming Waarde – Natuur en landschap. Alleen voor de gronden langs de Kromme Rijn, met een agrarische bestemming is hierop een uitzondering gemaakt, omdat hier de actuele natuurwaarden onduidelijk zijn. De dubbelbestemmingen geven een specifieke bescherming van de landschappelijke en natuurwaarden. Voor het uitvoeren van bepaalde werken die de landschappelijke of natuurwaarden kunnen aantasten is een omgevingsvergunningstelsel opgenomen.

- Primair agrarisch gebied
- Agrarisch gebied met landschapswaarde
- Agrarisch gebied met landschaps- en natuurwaarde
- Natuurgebied

Structuurvisie Wijk bij Duurstede 2020

Voor de realisatie van de ecologische hoofdstructuur is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de agrarische bestemming om te zetten in de bestemming Bos of Natuur.

3.1.1. Bouwvlak

Voor alle agrarische bedrijven is een agrarisch bouwvlak opgenomen.

Alle bedrijfsgebouwen en overige bij het bedrijf behorende bouwwerken en voorzieningen dienen binnen het bouwvlak te worden opgericht. Op het agrarisch bouwvlak zijn de volgende bouwwerken toegestaan:

- de agrarische bedrijfsgebouwen;
- het bestaande aantal bedrijfswoningen met bijbehorend erf en tuin;
- de bijgebouwen bij de bedrijfswoning;
- overige bijbehorende bouwwerken waaronder:
 - mestsilo's, hooibergen, voedersilo's;
 - sleufsilos en kuilvoerplaten;
 - teeltondersteunende voorzieningen;
- verhardingen.

De agrarische bouwvlakken zijn in dit plan op maat toegekend. De vorm en omvang van het bouwvlak zijn per bedrijf bepaald. Aan de hand van de huidige situering van de kavel (bestaande rechten uit de vigerende bestemmingsplannen) met de daarin gelegen bedrijfsgebouwen, voorzieningen en verhardingen (op basis van de luchtfoto's) én rekening houdend met de bestaande waarden en functies in de omgeving, is de grens van de nieuwe bouwvlakken bepaald. Dit betekent dat een bouwvlak in het plan zowel groter als kleiner kan zijn ten opzichte van het vigerende plan. Omdat met name voor de fruitteelt geen grote ruimtebehoefte wordt geconstateerd zijn bouwvlakken die slechts beperkt waren ingevuld ingekrompen. Ook zijn bouwvlakken vaak aansluitend op de openbare weg ingetekend. In het vigerende bestemmingsplan viel de ruimte tussen de weg en de eerste bebouwing veelal buiten het bouwvlak. Binnen deze ruimte bevindt zich veelal erf, tuin en verharding (in- en uitrit). In het nieuwe plan is deze ruimte binnen het bouwvlak gebracht. Dat betekent dat de oppervlakte van het bouwvlak in een aantal gevallen is vergroot maar dat er geen extra mogelijkheden voor bedrijfsontwikkeling worden geboden. Immers gebouwen en opstallen dienen 20 meter vanuit de as van de weg te worden gesitueerd. De ambtshalve aanpassingen maken dus geen bedrijfsontwikkeling mogelijk.

Voor bouwvlakken die al volledig benut waren is een beperkte uitbreidingsruimte van maximaal 10% voor de komende planperiode toegekend. Voor een meer ingrijpende vormverandering of vergroting van het bouwvlak ten behoeve van ontwikkeling en uitbreiding van het bedrijf konden bedrijven een principeverzoek indienen. De gemeente heeft van 25 agrarische bedrijven een verzoek ontvangen. Deze verzoeken zijn getoetst en voor 15 bedrijven heeft het college besloten medewerking te verlenen aan de uitbreiding en/of vormverandering.

Voor deze uitbreidingen van meer dan 10% is een aparte ruimtelijke onderbouwing opgesteld (zie bijlage), inclusief een inrichtingsplan voor landschappelijke inpassing. De ruimtelijke onderbouwing geeft onder meer aan of er geen belemmeringen zijn die de uitbreiding in de weg staan, bijvoorbeeld ten aanzien van bodem- en luchtkwaliteit, archeologie, natuurwaarden en verkeer. Tevens is onderbouwd dat de uitbreiding bedrijfseconomisch noodzakelijk is.

Bij de toetsing van ontwikkelingen wordt uitgegaan van de (maximale) planologische mogelijkheden van agrarische bedrijven en omliggende functies en niet van de feitelijke situatie. Dat impliceert dat de gemeente altijd uitgaat van de bestemmingsgrens van

omliggende functies (Wonen, Bedrijf e.d.) en de grens van het agrarisch bouwvlak om onderlinge invloed tussen functies en bestemmingen te bepalen.

Binnen het bouwvlak zijn bouwwerken tot 11 meter toegestaan. De hoogte van sleufsilos mag maximaal 3 meter bedragen.

Buiten het bouwvlak zijn bouwwerken, geen gebouwen zijnde toegestaan zoals terreinafscheidingen (tot 1 meter) en teeltondersteunende voorzieningen. Bestaande boogkassen buiten het bouwvlak zijn met een specifieke aanduiding aangegeven op de verbeelding.

In het plan is een bevoegdheid opgenomen om bouwvlakken te wijzigen. Voor alle grondgebonden bedrijven is een uitbreiding tot 1,5 hectare mogelijk. Specifiek voor grondgebonden veehouderijen bestaat een uitbreidingsmogelijkheid tot 2,5 hectare. De uitbreiding is gebonden aan diverse voorwaarden, zoals een goede landschappelijke inpassing. Voor veehouderijen die een bouwvlak groter dan 1,5 hectare willen gelden extra voorwaarden. Deze betreffen dierenwelzijn, volksgezondheid en milieubelasting. Maximaal 30 grondgebonden veehouderijen kunnen van de wijzigingsbevoegdheid gebruik maken. De uitbreidingsmogelijkheid sluit aan op de maximale mogelijkheden die de provinciale ruimtelijke structuurvisie en verordening bieden. Alleen rond het Natura 2000 gebied is een Milieuzone gelegd waarbinnen de wijzigingsbevoegdheid voor grondgebonden veehouderijen niet mag worden toegepast, tenzij aangetoond wordt, bijvoorbeeld met een verleende Natuurbeschermingswetvergunning, dat de vergroting en/of vormverandering geen negatieve gevolgen heeft voor de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Hiermee wordt voorkomen dat de stikstofbelasting op Kolland en Overlangbroek toeneemt.

Een veehouder die wil uitbreiden moet de Beste Beschikbare Technieken (BBT) toepassen. Dit volgt uit artikel 2.14 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Bij het bepalen van BBT moet het bevoegd gezag rekening houden met voorzienbare kosten en baten van maatregelen en daarnaast onder andere in de BBT-afweging betrekken:

- de aard, de effecten en de omvang van de betrokken emissies,
- de data waarop de installaties in de inrichting in gebruik zijn of worden genomen,
- de tijd die nodig is om een betere techniek toe te gaan passen.

Voor type C-bedrijven, die een omgevingsvergunning milieu nodig hebben, gaat de BBT-afweging via de omgevingsvergunning milieu. Bij type B-bedrijven, die geen omgevingsvergunning milieu nodig hebben, is het uitgangspunt dat de wetgever het voldoen aan BBT regelt met het Activiteitenbesluit.

Het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (Besluit huisvesting) bepaalt wat BBT is voor de ammoniakemissie van dierenverblijven. Het Besluit huisvesting bevat daarvoor maximale emissiewaarden. Als een stalsysteem ammoniakemissiearm is en een even lage (of lagere) ammoniakemissiefactor heeft dan de maximale emissiewaarden van Besluit huisvesting, betekent dat niet per definitie dat het stalsysteem ook BBT is. Daarvoor moet ook gekeken worden naar de andere relevante milieu-aspecten van het systeem. Zo is het mogelijk dat een emissiearme stal niet voldoet aan BBT vanwege andere negatieve gevolgen voor het milieu dan ammoniak, denk bijvoorbeeld aan de geurpiek bij het spoelgotensysteem.

Voor zover het gaat om bouwvlakken tot 1,5 hectare dient voldaan te worden aan de wettelijke normen met betrekking tot BBT. Voor uitbreidingen van het bouwvlak boven 1,5 hectare vraagt de gemeente een extra bovenwettelijke inspanning. In het bestemmingsplan is voor bedrijven die uitbreiden boven de 1,5 hectare de verplichting opgenomen een stal te bouwen die aan de eisen van de Maatlat Duurzame Veehouderij voldoet.

In het bestemmingsplan 'Buitengebied 2003; herziening 2009' was nog een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor nieuwe agrarische bouwvlakken. In dit plan is, conform de Nota van uitgangspunten geen wijzigingsbevoegdheid voor nieuwe agrarische bouwvlakken opgenomen. Dit sluit aan bij de provinciale ruimtelijke verordening, vastgesteld op 4 februari 2013, die nieuwe agrarische bouwvlakken uitsluit, tenzij het gaat om de verplaatsing van een bestaand grondgebonden bedrijf waardoor een verbetering van de landbouwstructuur ontstaat en is gebleken dat hervestiging op een bestaand agrarisch bouwperceel niet mogelijk is. Voor de uitzonderlijke gevallen dat deze situatie zich voordoet kan een zelfstandig bestemmingsplan in procedure worden gebracht.

3.1.2. Bedrijfsgebouwen

Nieuwe agrarisch bedrijfsgebouwen kunnen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd. De goot- en bouwhoogte van agrarische bedrijfsgebouwen bedraagt 6 respectievelijk 11 meter, waarbij een afwijkingsbevoegdheid bestaat van 10% voor de hoogtes. Bestaande agrarische schuren buiten het bouwvlak hebben een specifieke aanduiding gekregen. Uitbreiding van deze schuren is niet mogelijk maar algehele herbouw uitgaande van de bestaande maten kan wel. Het gebruik dient agrarisch van aard te zijn. Voor nieuwe bedrijfsgebouwen die net niet in het bestaande bouwvlak in te passen zijn kent het plan een afwijkingsmogelijkheid. De grens van het bouwvlak mag aan één zijde met maximaal 10 meter worden overschreden als dit noodzakelijk voor de agrarische bedrijfsvoering. Deze mogelijkheid geldt alleen voor bouwvlakken die kleiner zijn dan 1,5 hectare.

3.1.3. Teeltondersteunende voorzieningen

Teeltondersteunende voorzieningen zijn onder te verdelen in gebouwde voorzieningen, bijvoorbeeld lage boogkassen en hagelnetten en de overige niet gebouwde voorziening, bijvoorbeeld het toepassen van afdekfolie. Binnen het primair agrarisch gebied zijn gebouwde teeltondersteunende tot 6 meter toegestaan. Hiervoor is wel een omgevingsvergunning vereist, maar gelden geen aanvullende voorwaarden. Overige teeltondersteunende voorzieningen zijn zonder meer toegestaan. Binnen de dubbelbestemming Waarde – Landschap zijn alle teeltondersteunende voorzieningen vergunningplichtig en gelden aanvullende voorwaarden. Zo dient de bedrijfseconomische noodzaak te worden aangetoond en mag geen onevenredige aantasting van landschapswaarden plaatsvinden. De maximale hoogte is hier 4,5 meter. Binnen de dubbelbestemming Waarde – Natuur en landschap zijn gebouwde teeltondersteunende voorzieningen niet toegestaan. Overige teeltondersteunende voorzieningen zijn vergunningplichtig. De landschaps- en natuurwaarden mogen niet onevenredig worden aangetast.

3.1.4. Bedrijfstype

Binnen het bouwvlak zijn zonder meer grondgebonden agrarische bedrijven mogelijk, met uitzondering van veehouderijen. Pas boven een dieraantal van 30 Grootvee-eenheden (GVE) is sprake van een veehouderij. De Grootvee-eenheid (GVE) is een rekeneenheid voor het vaststellen van de veebezetting zoals vastgelegd door de Europese Commissie (EU 2009, L329/3). Voor de berekening van het aantal GVE per bedrijf worden de volgende coëfficiënten gehanteerd.

Tabel GVE per diersoort

Diersoort		Grootvee-eenheid
Runderen	Runderen < jr	0,4
	Runderen 1-2 jr	0,7
	Stieren > 2 jr	1,0
	Kalveren > 2 jr	0,8
	Melkkoeien	1
	Overige koeien > 2 jr	0,8
Schapen en geiten		0,1
Varkens	Biggen < 20 kg	0,027
	Fokzeugen > 50 kg	0,5
	Overige varkens	0,3
Gevogelte	Vleeskuikens	0,007
	legghennen	0,014
	Overig gevogelte	0,03

Een veehouderij is alleen mogelijk als dit specifiek op de verbeelding is aangegeven. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen grondgebonden veehouderijen, niet grondgebonden veehouderijen, intensieve veehouderijen en paardenhouderijen.

Voor de bepaling van grondgebondenheid wordt de provinciale structuurvisie gevolgd. Een grondgebonden agrarisch bedrijf heeft een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate niet in gebouwen plaatsvindt. Het betreft akkerbouw, vollegrondstuinbouw, fruitteelt en boomteelt en rundvee-, paarden-, schapen- of geitenhouderij voor zover bij deze veebedrijven het benodigde ruwvoer (gras, snijmaïs) geheel of vrijwel geheel afkomstig is van structureel bij het bedrijf behorende gronden, bijvoorbeeld gronden in eigendom of pacht. Bij een veebezetting van 2,5 grootvee-eenheden of minder per hectare gras en voedergewassen wordt in ieder geval aan deze voorwaarde voldaan.

Voor de bouw van een veestal dient het bedrijf aannemelijk te maken grondgebonden te zijn en te kunnen blijven bij bezetting van de betreffende stal.

Niet-grondgebonden veehouderij is alleen mogelijk waar dit specifiek is aangeduid op de verbeelding. De niet grondgebonden veehouderij komt meestal als neventak voor. Uitbreiding van niet-grondgebonden veehouderij is niet mogelijk. Het is wel mogelijk de niet-grondgebonden diersoorten te wijzigen. Zo kunnen bijvoorbeeld in plaats van varkens kippen worden gehouden. In de bijlage is een overzicht opgenomen van het aantal dieren en grootvee-eenheden in de niet grondgebonden tak voor de bedrijven met de aanduiding 'niet grondgebonden'. Uitbreiding van de grondgebonden tak is wel mogelijk, voor zover de aanduiding 'grondgebonden veehouderij' is opgenomen. De bedrijven die volledig niet-grondgebonden zijn en te beschouwen zijn als volwaardige bedrijven hebben de aanduiding intensieve veehouderij gekregen. Hier is uitbreiding van dieraantallen binnen het bestaande bouwvlak wel mogelijk om deze bedrijven een toekomstperspectief te bieden. Het gaat om drie bedrijven binnen het plangebied.

Overige niet-grondgebonden bedrijven, waaronder glastuinbouw zijn niet mogelijk.

Omdat paardenhouderijen landschappelijke invloed hebben door aanleg van paardenbakken, hekken en afrasteringen wordt het niet wenselijk gevonden een paardenhouderij of –fokkerijen binnen elk agrarisch bouwvlak mogelijk te maken. Het plan voorziet wel in een afwijkingsbevoegdheid om de vestiging van een nieuwe paardenhouderij of –fokkerij, onder voorwaarden, mogelijk te maken. Aangetoond moet worden dat de paardenhouderij of –fokkerij geen onevenredige afbreuk doet aan de landschappelijke waarden ter plaatse en landschappelijke goed wordt ingepast. Voor zover 5 of minder paarden op een agrarisch bedrijf worden gehouden wordt dit als een niet bedrijfsmatige activiteit gezien en is geen aanduiding paardenhouderij opgenomen.

Voor de manege De Wildkamp aan de Singel 1b te Wijk bij Duurstede is een aparte aanduiding ‘manege’ opgenomen. Hier is een kantine voor de manege evenals overnachtingsmogelijkheid voor paardrijkampen mogelijk.

3.1.5. Bedrijfswoning

Dit plan gaat uit van standaard één bedrijfswoning per agrarisch bouwvlak. Daar waar in het verleden meerdere bedrijfswoningen zijn toegestaan is het aantal bedrijfswoningen op de verbeelding aangegeven. Dit plan maakt geen nieuwe bedrijfswoningen mogelijk, conform gemeentelijk en provinciaal beleid. De bedrijfswoning maar ook bijgebouwen mogen worden gebruikt voor mantelzorg.

De maximale inhoud van een bedrijfswoning bedraagt 600 m³. Wanneer de bestaande inhoud groter is geldt de bestaande inhoud als maximum, voor zover deze legaal tot stand is gekomen.

Het bestemmingsplan omvat een regeling om een bedrijfswoning als plattelandswoning aan te merken. Met gebruik van deze regeling kan de bedrijfswoning ook bewoond worden door personen die geen binding hebben met het agrarisch bedrijf waar de woning bijhoort. Boerderijen met cultuurhistorische waarden hebben een specifieke aanduiding ‘karakteristiek’ (zie bijlage). Daarmee worden de panden beschermd tegen sloop of aantasting van de cultuurhistorische waarde.

3.1.6. Aan huis gebonden beroep of bedrijf

De bewoner(s) van de bedrijfswoning mogen naast het agrarisch bedrijf een aan huis gebonden beroep of bedrijf uitoefenen. Hierbij gelden een aantal voorwaarden. Zo mag rechtsstreeks, zonder vergunning, maximaal 75 m² vloeroppervlakte voor het beroep en/of bedrijf worden gebruikt. Bedrijven dienen te vallen binnen de lichte milieucategorieën 1 of 2. In een aantal gevallen zijn in het verleden bedrijven aan huis mogelijk gemaakt met een grotere oppervlakte, bijvoorbeeld via een ruimte-voor-ruimte constructie.

Voor deze situaties is een specifieke aanduiding opgenomen waarbij de bedrijfsactiviteit met maximaal de te gebruiken oppervlakte is aangegeven.

Met een omgevingsvergunning mag onder voorwaarden het vloeroppervlak voor een bedrijf aan huis worden uitgebreid tot 250 m² voor zover de activiteiten binnen bestaande bebouwing plaatsvinden.

3.1.7. Nevenactiviteiten

Bij recht is binnen de agrarische bestemming detailhandel mogelijk in streekproducten met een maximum verkoopvloeroppervlakte van 50 m². De verkoop mag uitsluitend binnen bestaande gebouwen of in de openlucht plaatsvinden.

Bij afwijking kan vergunning worden verleend voor een groter verkoopoppervlak tot 150 m², evenals voor het verwerken van agrarische producten, zoals bijvoorbeeld een kaasmakerij. Bij recht is educatie en voorlichting over landbouw, landschap en natuur mogelijk. Ook is het mogelijk bedrijfsgebouwen te gebruiken voor statische opslag als nevenactiviteit, dat wil zeggen opslag van goederen voor een relatief lange periode. In de praktijk gaat het vooral om caravanstalling maar opslag van bijvoorbeeld meubels is ook denkbaar. De oppervlakte voor opslag is maximaal 500 m².

Bij afwijking worden mogelijkheden gegeven voor een zorgboerderij, dagrecreatieve activiteiten en kleinschalige daghoreca. Per nevenactiviteit is een maximum te gebruiken vloeroppervlak van bestaande bebouwing gegeven. Bij afwijking kan een agrarisch bedrijf vergunning krijgen voor loonwerkactiviteiten. Het hoeft daarbij niet alleen om agrarisch loonwerk te gaan maar kan ook algemene cultuur- en civieltechnische werkzaamheden betreffen.

Tenslotte is mestvergisting als agrarische nevenactiviteit mogelijk binnen het bouwvlak. Bestaande nevenactiviteiten zijn op de verbeelding specifiek aangeduid.

Om te voorkomen dat te veel nevenactiviteiten gecombineerd worden en zo niet meer ondergeschikt zijn aan de agrarische hoofdfunctie is een maximum vloeroppervlakte voor alle nevenactiviteiten tezamen opgenomen. Dit maximum bedraagt 300 m².

3.1.8. Paardenbakken

Paardenbakken zijn binnen het bouwvlak zonder meer toegestaan. Voor paardenbakken buiten het bouwvlak is een afwijkingsregeling opgenomen. Paardenbakken dienen altijd direct aan te sluiten aan een agrarisch bouwvlak. Voor de toetsing voor het verlenen van de afwijking gelden de volgende voorwaarden:

- de oppervlakte bedraagt maximaal 800 m²;
- terreinafscheidingen mogen maximaal 1,5 m hoog zijn;
- er mogen geen lichtmasten worden opgericht.

3.1.9. Verblifsrecreatie

Voor verblifsrecreatie zijn ruime mogelijkheden. Bij afwijking is een minicamping mogelijk. Bij agrarische bedrijven mogen maximaal 25 kampeermiddelen worden geplaatst en vijf hooiberg- of trekkershutten. Het totaal van kampeermiddelen en trekkers- of hooiberghuizen mag echter niet meer bedragen dan 28. Ook kunnen in bestaande bebouwing vijf Bed & breakfast appartementen worden gerealiseerd met maximaal 10 bedden. Bij de woonbestemming zijn de mogelijkheden beperkter. Er zijn uitsluitend minicampings in de gebieden met de dubbelbestemming Waarde – Landschap en Waarde – Landschap en Natuur mogelijk. Het aantal plaatsen is maximaal 20 en er zijn geen hooiberg- of trekkershutten toegestaan.

Bestaande verblifsrecreatieve accommodaties zijn op de verbeelding specifiek aangeduid.

3.1.10. Spuitvrije zone

In het bestemmingsplan is bepaald dat rondom gevoelige bestemmingen een spuitvrije zone aangehouden dient te worden. Deze spuitvrije zone is ter bescherming van de gezondheid van personen die zich in of rond woningen en bedrijven bevinden. Op een afstand van 50 meter of minder vanaf de bestemmingsgrens van gevoelige functies is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan. Gevoelige functies zijn alle functies waar personen voor langere tijd verblijven, behoudens agrarische bedrijfswoningen en plattelandswoningen voor zover de (glas)tuinbouw, fruit- en boomteelt behoort bij het agrarische bedrijf van de betreffende

bedrijfswoning of plattelandswoning. Voor situaties waar sprake is van bestaand gebruik van bestrijdingsmiddelen binnen bestaande boomgaarden mag dit gebruik worden voortgezet. Voor specifieke gevallen kan worden afgeweken van de algemene afstand van 50 meter en een kleinere afstand worden toegestaan. Dit is denkbaar als bijvoorbeeld de overheersende windrichting ten opzichte van de gevoelige functie gunstig is of er zich tussen boomgaard en gevoelige functie een fysieke afscheiding bevindt. Om een beeld te krijgen van bestaand gebruik zijn de bestaande boomgaarden in kaart gebracht.

3.1.11. Huisvesting seizoensarbeiders

Bij afwijking van het plan is het mogelijk huisvesting voor seizoensarbeiders te realiseren. De huisvesting dient te voldoen aan de eisen uit het bouwbesluit en de gemeentelijke bouwverordening. De huisvesting is uitsluitend bedoeld voor arbeiders die tijdelijk, dat wil zeggen niet langer dan negen maanden op het bedrijf werkzaam zijn. De huisvesting dient plaats te vinden op het bedrijf waar de arbeiders werkzaam zijn. De oppervlakte die wordt gebruikt voor de huisvesting mag niet meer dan 250 m² bedragen.

3.1.12. Plattelandswoning

In het bestemmingsplan is opgenomen dat bij afwijking een omgevingsvergunning verleend kan worden voor bewoning van een agrarische bedrijfswoning door uitsluitend personen die niet werkzaam zijn op het bedrijf, waartoe de bedrijfswoning behoort. Dat betekent dat een agrarische bedrijfswoning, na vergunningverlening, bewoond mag worden door burgers (niet agrariërs). Hierbij gaat het om woningen die behoren bij een nog functionerend agrarisch bedrijf. De plattelandswoning blijft planologisch onderdeel uitmaken van dat agrarisch bedrijf. Bij aanwijzing als plattelandswoning blijft de bescherming tegen milieuemissies van (uitsluitend) het bedrijf waartoe het woning behoort achterwege.

Bij een volledige agrarische bedrijfsbeëindiging kan de bedrijfswoning niet als plattelandswoning worden aangewezen. In dat geval zal de agrarische bestemming moeten vervallen en worden omgezet, bijvoorbeeld naar een woonbestemming.

3.2. Bestemming Bedrijf

3.2.1. Algemeen

In het buitengebied bevinden zich zo'n zestig bedrijven, met zeer uiteenlopende bedrijfsactiviteiten. De bestaande bedrijven hebben de bestemming Bedrijf gekregen. Voor zover de bedrijfsactiviteiten vallen in milieucategorie 1 en 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten is geen nadere aanduiding opgenomen. Bedrijfsactiviteiten kunnen zonder meer gewijzigd worden zolang deze opgenomen zijn in milieucategorie 1 en 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten. Een aantal bedrijven houdt zich uitsluitend bezig met statische opslag, bijvoorbeeld caravanstalling. Deze bedrijven hebben de aanduiding opslag gekregen. De bedrijven in categorie 3 en hoger zijn specifiek aangeduid en de bedrijfsactiviteiten zijn omschreven in de regels. Ook bedrijven in categorie 1 en 2 die echter niet in de Staat van bedrijfsactiviteiten voorkomen zijn specifiek aangeduid. Wijziging naar andere bedrijfsactiviteiten in milieucategorie 1 en 2 uit de Staat van bedrijfsactiviteiten is zonder meer mogelijk. Voor het wijzigen naar andere bedrijfsactiviteiten die niet zijn opgenomen in de Staat van bedrijfsactiviteiten of in milieucategorie 3.1 vallen is

een omgevingsvergunning nodig. Een wijziging naar bedrijfsactiviteiten in milieucategorie 3.2 of hoger is niet mogelijk.

3.2.2. Bedrijfsgebouwen

Bedrijfsgebouwen kunnen overal binnen het bestemmingsvlak worden opgericht. Alleen bij de drinkwaterwinning aan de Trechweg 6 en Van Vliet Kastanjehout aan de Gooyerdijk 41 is een bouwvlak opgenomen, waarbinnen de bedrijfsgebouwen gebouwd mogen worden. De goot- en bouwhoogte van bedrijfsgebouwen bedraagt 9 respectievelijk 11 meter.

Per bestemmingsvlak is aangegeven wat het maximale oppervlak is dat bebouwd mag worden. Dat is het oppervlakte van de bestaande bebouwing zoals aanwezig op het moment van ter inzage legging van het plan. Bij omgevingsvergunning kan, met een afwijkingsprocedure dit oppervlak met 20% worden uitgebreid. Hiervoor gelden een aantal toetsingscriteria, bijvoorbeeld ten aanzien invloed op de omgeving, landschappelijke inpassing en verkeer en parkeren.

Aan de Trekweg 1 was de manege het Kleine Ros gevestigd. In het bestemmingsplan Buitengebied 2003; herziening 2009 gold de bestemming Recreatieve voorzieningen. De manege activiteiten zijn beëindigd en een deel van de bebouwing is gesloopt. In de resterende bebouwing vinden activiteiten van de carnavalsvereniging plaats. Het gaat om opslag en bouw van carnavalswagens. De bestemming is conform het huidige gebruik aangepast naar Bedrijf met de aanduiding 'specifieke vorm van maatschappelijk – carnavalsvereniging'.

3.2.3. Bedrijfswoning

Niet bij alle bedrijven is standaard een bedrijfswoning aanwezig. Waar dit het geval is dit specifiek aangegeven op de verbeelding. Dit plan maakt geen nieuwe bedrijfswoningen mogelijk, conform gemeentelijk en provinciaal beleid. De bedrijfswoning maar ook bijgebouwen en bedrijfsgebouwen mogen worden gebruikt voor mantelzorg.

De maximale inhoud van een bedrijfswoning bedraagt 600 m³. Wanneer de bestaande inhoud groter is geldt de bestaande inhoud als maximum, voor zover deze legaal tot stand is gekomen.

Bedrijfswoningen met cultuurhistorische waarden hebben een specifieke aanduiding 'karakteristiek' (zie bijlage). Daarmee worden de panden beschermd tegen sloop of aantasting van de cultuurhistorische waarde.

3.3. **Bestemming Bedrijventerrein**

Op het zogenaamde Van Dijk's koelhuis terrein aan de Graaf van Lynden van Sandenburgweg 6 bevinden zich diverse bedrijven. Ook bestaan plannen voor herstructurering van het terrein. Dit kan betekenen dat zich op het terrein meer en andere bedrijven vestigen. Om het terrein optimale ontwikkelingsmogelijkheden te bieden is de bestemming Bedrijventerrein opgenomen. Bedrijven in milieucategorie 1 en 2 uit de Staat van bedrijfsactiviteiten kunnen zich zonder meer vestigen.

De bedrijven in categorie 3 en hoger zijn specifiek opgenomen in de bestemmingsomschrijving waarbij de bedrijfsactiviteiten zijn omschreven. Ook bedrijven in categorie 1 en 2 die echter niet in de Staat van bedrijfsactiviteiten voorkomen zijn specifiek omschreven.

Wijziging naar andere bedrijfsactiviteiten in milieucategorie 1 en 2 uit de Staat van bedrijfsactiviteiten is zonder meer mogelijk. Voor het wijzigen naar andere bedrijfsactiviteiten

die niet zijn opgenomen in de Staat van bedrijfsactiviteiten of in milieucategorie 3.1 vallen is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen en is een omgevingsvergunning nodig. Vestiging is onder voorwaarden mogelijk. Een belangrijke voorwaarde is dat voldaan wordt aan de goede landschappelijke inpassing conform de inrichtingsschets. Een wijziging naar bedrijfsactiviteiten in milieucategorie 3.2 of hoger is niet mogelijk.

Landschappelijke inpassing bedrijventerrein

Het bestemmingsvlak heeft een oppervlak van circa 2,7 hectare en de bestaande bebouwing beslaat circa 1,2 hectare. Op de verbeelding is een bouwvlak aangegeven waarbinnen de bebouwing dient te worden opgericht. In de regels zijn geen nadere eisen gesteld aan de bebouwingsoppervlakte.

3.4. Bestemming Bos

De bospercelen in het plangebied zijn bestemd als Bos. De diverse functies van het bos zoals houtproductie, behoud, herstel en ontwikkeling van landschappelijke en natuurwaarden en recreatief medegebruik zijn in de regels aangegeven. In het Bestemmingsplan Buitengebied 2003; herziening 2009 werd een onderscheid gemaakt tussen multifunctioneel bos en bos met natuurwaarden. Om de regels te vereenvoudigen is nu gekozen voor één bestemming Bos. Binnen de bosgebieden mogen schuilhutten ten behoeve van extensieve recreatie en onderhoud worden gebouwd. Andere bebouwing is niet mogelijk.

3.5. Bestemming Cultuur en ontspanning

De bestemming Cultuur en ontspanning is opgenomen voor de voormalige steenfabriek in de Bosscherwaarden aan de Lekdijk West 28. Het complex is in eigendom en beheer van het Utrechts Landschap en wordt gebruikt voor voorlichting en educatie over natuur en landschap, vergaderingen en bijeenkomsten, exposities, evenementen en daghoreca. Tevens biedt het bestemmingsplan ruimte voor kantoor en dienstverlening tot een maximum oppervlakte van 85m². De steenfabriek is een rijksmonument.

3.6. Bestemming Detailhandel

De bestemming detailhandel is opgenomen voor de volgende adressen.

Omschrijving	Adres
Bloemisterij	Groenewoudseweg 11, Cothen
Kringloopwinkel	Middelweg Oost 1, Wijk bij Duurstede
Tuincentrum, verkoop bloemen en planten	Hoge Hoffweg 3, Wijk bij Duurstede

Per bestemmingsvlak zijn de detailhandelsactiviteiten specifiek omschreven. Wijziging van activiteiten is alleen mogelijk met een omgevingsvergunning. Hierbij wordt getoetst of de nieuwe activiteit passend is in het buitengebied. Verkoop van agrarische producten en streekproducten wordt passend geacht in het buitengebied. Reguliere detailhandel die normaal in de bebouwde kom voorkomt, bijvoorbeeld een supermarkt wordt niet passend geacht. Detailhandel is buiten de bestemming ook toegestaan als ondergeschikte activiteit ten dienste van een beroep of bedrijf aan huis. Ook binnen de bestemmingen Bedrijf en Bedrijventerrein is detailhandel mogelijk voor zover de gebonden is aan de productie- of bedrijfsactiviteit. Bij agrarische bedrijven is detailhandel zonder omgevingsvergunning mogelijk voor de verkoop van agrarische en streekproducten tot een vloeroppervlak van 50 m² en kan een omgevingsvergunning verleend worden voor de verkoop van agrarische en streekproducten tot een maximum verkoopoppervlak van 150 m². Bij de jachthavens is detailhandel in watersportartikelen toegestaan.

3.7. Bestemming Gemengd – Landgoed

Voor de historische landgoederen in de gemeente is een specifieke bestemming opgenomen. Dit maakt het mogelijk verschillende activiteiten te ontplooiën om zo de exploitatie van het landgoed rendabel te houden en de cultuurhistorische waarden in stand te houden.

De functies wonen, kantoor en dienstverlening zijn zonder meer toegestaan binnen de Landgoederen, echter tot een maximum vloeroppervlakte van 1500 m² per landgoed. Omdat op landgoed Sandenburg de feitelijke oppervlakte kantoor al groter is geldt daar een maximum van 3000 m². Zelfstandige horeca met een kleinschalig bereik is mogelijk voor zover specifiek aangeduid.

Woningen op het landgoed die zijn gevestigd in rijks- of gemeentelijke monumenten of de aanduiding karakteristiek hebben kunnen gesplitst worden mits de bestaande inhoud groter dan 1000 m³ is en door splitsing de bebouwde oppervlakte en inhoud van het pand niet worden vergroot. Woningen met cultuurhistorische waarden hebben een specifieke aanduiding ‘karakteristiek’ (zie bijlage). Daarmee worden de panden beschermd tegen sloop of aantasting van de cultuurhistorische waarde.

Een omgevingsvergunning kan, met een afwijkingsprocedure, verleend worden voor verkoop van agrarische- en streekproducten, kleinschalige dagrecreatieve activiteiten, daghoreca, zelfstandige horeca met een kleinschalig bereik tot een oppervlakte van 250 m², een minicamping en bed & breakfast.

De volgende landgoederen zijn opgenomen in het plan.

Naam landgoed	Adres
Zonnesteyn ³	Gooyerdijk 39a, Langbroek
Rhodesteyn	Gooyerdijk 43, Langbroekj
Sandenburg	Langbroekerdijk A 28, Langbroek
Walenburg	Langbroekerdijk A 29, Langbroek
Lunenburg	Langbroekerdijk A 97, Langbroek
Hindersteyn	Langbroekerdijk A 115, Langbroek
Zuilenburg	Langbroekerdijk B 32, Langbroek
Rhijnestein	Rhijnestein 1, Cothen
Weerdesteyn	Weerdesteijnselaan 1, Langbroek

3.8. Bestemming Groen

De bestemming Groen is opgenomen voor de groenzone tussen de woonwijk Noorderwaard van Wijk bij Duurstede en de Kromme Rijn en tevens nabij sportpark Mariënhoeve. Tevens is voor een groenstrook (het boomgaardje) nabij de Julianalaan te Langbroek de bestemming Groen opgenomen. Het betreft hier openbaar groen. Voor de volkstuinen die in deze groenzone liggen is een aanduiding ‘volkstuintuin’ opgenomen. Er is op deze locatie niet gekozen voor de specifieke bestemming Recreatie – Volkstuin omdat in tegenstelling tot de overige volkstuincomplexen geen gebouwen, bergingen en kweekkassen zijn toegestaan.

3.9. Bestemming Horeca

De bestemming Horeca is opgenomen voor restaurant De Pronckheer aan de Graaf van Lynden van Sandenburgweg 2 en het partycentrum Den Deel aan de Groenewoudseweg 1 te Cothen.

Horeca in categorie 2A en 2B van de Staat van horeca-activiteiten is overal toegestaan. Het betreft zelfstandige horeca, dus horeca die wordt uitgeoefend als een op zich zelf staande activiteit. Alcohol mag geschonken worden. De openingstijden worden bepaald op basis van de APV en de exploitatievergunning. Binnen deze horecacategorie is sprake van een oplopende schaal als het gaat om type bezoekers en het veroorzaken van overlast.

³ Voorheen Boschsteyn

Categorie 2A

Zelfstandige horeca met een kleinschalig bereik (qua aantal personen en/of qua geur- of geluidshinder), bijvoorbeeld:

- brasserie
- restaurant, bistro
- klein hotel (< 30 personen)

Categorie 2B

Zelfstandige horeca met een groter bereik (met name qua geur- of geluidshinder), bijvoorbeeld:

- snackbar, cafeteria
- grillroom
- fast-food-restaurant
- automatiek

Uitsluitend voor de Groenewoudseweg 1 is tevens horeca in categorie 2C.

Categorie 2C

Zelfstandige horeca met een grootschalig bereik (met name qua aantal personen en/of qua geur- of geluidshinder), bijvoorbeeld:

- café / bar
- groot hotel (> 30 personen)
- zaalhuur
- partycentrum

3.10. Bestemming Maatschappelijk

Voor de volgende voorzieningen in het buitengebied is de bestemming Maatschappelijk opgenomen.

Voorziening	Adres
Zorgboerderij	Cothenweg 59, Langbroek
Begraafplaats	Groenewoudseweg 12, Cothen
Zorginstelling	Groenewoudseweg 13, Cothen
Begraafplaats	Groenewoudseweg ong, Cothen
Activiteitencentrum	Langbroekerdijk B 15, Langbroek
Kerkgebouw en begraafplaats	Langbroekerdijk B 30, Langbroek
Zorgboerderij	Ossenwaard 9, Cothen
Zorghotel	Singel 1, Wijk bij Duurstede

De maatschappelijke voorzieningen zijn in de regels niet nader aangeduid. Dat betekent dat wijziging van activiteiten zonder meer mogelijk is voor zover sprake blijft van een maatschappelijke voorziening. Alleen voor de begraafplaatsen is een specifieke aanduiding opgenomen. Andere activiteiten zijn hier niet mogelijk.

3.11. Bestemming Natuur

Voor de bestaande natuurgebieden is de bestemming Natuur opgenomen. De natuurgebieden liggen verspreid in het buitengebied. Een concentratie van natuurgebieden is te vinden in het Langbroekerweteringgebied. Met name ten westen van Langbroek tussen de Gooyerdijk en de Graaf van Lynden van Sandenburgweg vinden we een grote afwisseling van natuur- en bosgebiedjes onderdeel uitmakend van de daar voorkomende landgoederen. Langs de Cothergrift ligt een wat omvangrijker aaneengesloten natuurgebied. Ook in de uiterwaarden en langs de Kromme Rijn vinden we grotere oppervlaktes natuur.

3.12. Bestemming Recreatie – Dagrecreatie – 1

De bestemming Recreatie – Dagrecreatie – 1 is opgenomen voor de Gravenbol, waar oever- en waterrecreatie mogelijk is. De bestemmingsregeling geeft ruimte voor dagrecreatie, evenementen en beperkte horeca. Nieuwe gebouwen dienen een seizoensgebonden karakter te hebben. Dat wil zeggen dat deze alleen in de periode van 1 mei tot en met 30 september aanwezig mogen zijn.

De Gravenbol

3.13. Bestemming Recreatie – Dagrecreatie – 2

De bestemming Recreatie – Dagrecreatie – 2 is bedoeld voor de overige vormen van dagrecreatie.

Het gaat om de volgende dagrecreatieve voorzieningen.

Adres	Voorziening
Groenewoudseweg 16, Cothen	Visvijver
Middelweg Oost 9a, Wijk bij Duurstede	Beeldentuin met ondersteunende horeca

3.14. Bestemming Recreatie – Jachthaven

De beide jachthavens in de gemeente vallen onder deze bestemming. Het betreft jachthaven de Lunenburg en de jachthaven van watersportvereniging Rijn en Lek.

De bestemming geeft de mogelijkheid voor recreatief nachtverblijf op recreatievaartuigen. Ook is ondersteunende horeca toegestaan. Het aantal ligplaatsen is niet gemaximeerd in het bestemmingsplan. Ruimtelijk heeft dit weinig relevantie omdat het maximum aantal schepen wordt bepaald door de omvang van het bestemmingsvlak.

Per bestemmingsvlak is op de verbeelding aangegeven wat het maximale oppervlak is dat bebouwd mag worden. Dat is het oppervlakte van de bestaande bebouwing zoals aanwezig op het moment van ter inzage legging van het plan. Bij omgevingsvergunning kan, met een afwijkingsprocedure dit oppervlak met 20% worden uitgebreid. Binnen de dubbelbestemming Waterstaat – Waterstaatkundige functie is uitbreiding van de bebouwing met 10% mogelijk. Voor uitbreiding gelden een aantal toetsingscriteria, bijvoorbeeld ten aanzien invloed op de omgeving, landschappelijke inpassing en verkeer en parkeren

3.15. Bestemming Recreatie – Verblijfsrecreatie

De bestemming Recreatie – Verblijfsrecreatie is opgenomen voor de verblijfsrecreatieve voorzieningen in de gemeente. Het gaat om de volgende voorzieningen.

Verblijfsaccommodatie	Adres
Bungalowpark	Groenewoudseweg 1, Cothen
Camping	Ossenwaard 9, Cothen
Camping	Wijkersloot 21, Wijk bij Duurstede

Het aantal te plaatsen kampeermiddelen is niet gemaximeerd in het bestemmingsplan. Ruimtelijk heeft dit weinig relevantie omdat het maximum aantal kampeermiddelen wordt bepaald door de omvang van het bestemmingsvlak. Kampeermiddelen mogen alleen geplaatst worden in het kampeerseizoen dat loopt van 15 maart tot en met 31 oktober. Gebouwen zijn wel beperkt. Bij campings mogen maximaal 3 trekkershutten van 20 m² geplaatst worden. Op het bungalowpark zijn maximaal 29 recreatieverblijven toegestaan.

3.16. Bestemming Recreatie – Volkstuin

Voor de volkstuincomplexen is de bestemming Recreatie – Volkstuin opgenomen. Per volkstuin bestaat de mogelijkheid een berging en/of kweekkasje te bouwen. Een kweekkasje mag maximaal 0,75 m² zijn en een berging 5 m².

3.17. Bestemming Sport

De bestemming Sport is opgenomen voor het sportpark Mariënhoeve aan de Middelweg Oost 1. Ook vallen binnen deze bestemming drie hondensportterreinen aan de Langbroekseweg 4a, de Melkwegsetiendweg 2 en de Ossenwaard 11.

Ondersteunende paracommerciële horeca in de vorm van sportkantines is toegestaan. De horecanota van de gemeente evenals de verordening paracommercie geven een kader voor de horeca binnen sportparken. Ook is naast sport kinderopvang mogelijk.

De maximale oppervlakte van bebouwing is in het bestemmingsvlak aangegeven en bedraagt voor sportpark Mariënhoeve 11.000 m²; dit is de bestaande bebouwing inclusief de op 11 februari 2011 vergunde sporthal. Voor het hondensportterrein aan de Melkwegsetiendweg 2 is het maximum bebouwingsoppervlakte 170 m² en voor de Langbroekseweg 4a 150 m². Voor het terrein aan de Ossenwaard 11 is geen bebouwing toegestaan.

Bij omgevingsvergunning kan, met een afwijkingsprocedure het bebouwingsoppervlak met 20% worden uitgebreid. Hiervoor gelden een aantal toetsingscriteria, bijvoorbeeld ten aanzien invloed op de omgeving, landschappelijke inpassing en verkeer en parkeren.

3.18. Bestemming Tuin

Voor tuinen die niet direct behoren bij een woonhuis horen is de bestemming Tuin opgenomen.

Gebouwen zijn is niet mogelijk, wel bouwwerken, geen gebouw zijnde zoals erfafscheidingen.

3.19. Bestemming Verkeer

Alle wegen in het buitengebied zijn opgenomen in de bestemming Verkeer.

3.20. Bestemming Water

Voor de belangrijkste watergangen en oppervlaktewateren is de bestemming Water opgenomen. Het betreft de watergangen Nederrijn en Lek, het Amsterdam-Rijnkanaal, de Kromme Rijn, Oude Kromme Rijn, de Langbroekerwetering en de Cothergrift. Ook alle A-watergangen die op de legger van het Hoogheemraadschap staan aangegeven hebben de bestemming Water gekregen. Grotere waterpartijen in de uiterwaarden met name de Bosserwaarden hebben ook de bestemming Water gekregen.

3.21. Bestemming Wonen

Voor elke woning in het buitengebied is zoveel mogelijk een apart bestemmingsvlak opgenomen. Waar het niet mogelijk was een afzonderlijk bestemmingsvlak te tekenen is de aanduiding maximum aantal woningen opgenomen. De maximale inhoud voor een woning bedraagt 600 m³. Voor zover bestaande legaal gerealiseerde woningen een grotere inhoudsmaat hebben is deze via de algemene bouwregels tevens toegelaten.

De maximale oppervlakte van bijbehorende bouwwerken, dat wil zeggen bijgebouwen bedraagt 50 m².

Voor zover een grotere oppervlakte aan bijgebouwen aanwezig is bij een woning, bijvoorbeeld gebouwen van een voormalig agrarisch bedrijf, is deze toegestaan maar herbouw of ingrijpende verbouwing is niet zonder meer mogelijk. Tot een oppervlakte van 200 m² kan een vergunning worden verleend voor ver- of herbouw van bestaande gebouwen mits dit ruimtelijk gewenst is te behoeve van een passende ruimtelijke ontwikkeling, bijvoorbeeld de realisatie van een b&b accommodatie of beroep en/of bedrijf aan huis.

Indien binnen het bestemmingsvlak een grotere oppervlakte aan bijgebouwen aanwezig is kan gebruik worden gemaakt van de sloop-bonus regeling. Als oude bijgebouwen worden afgebroken mag een nieuw bijgebouw worden gerealiseerd met de helft van de oppervlakte

van wat gesloopt is. Het maximum oppervlakte aan bijgebouwen mag dan echter niet groter worden dan 250 m².

Woningen die zijn gevestigd in rijks- of gemeentelijke monumenten of de aanduiding karakteristiek hebben kunnen gesplitst worden mits de bestaande inhoud groter dan 1000 m³ is en door splitsing de bebouwde oppervlakte en inhoud van het pand niet worden vergroot. Woningen met cultuurhistorische waarden hebben een specifieke aanduiding 'karakteristiek' (zie bijlage). Daarmee worden de panden beschermd tegen sloop of aantasting van de cultuurhistorische waarde.

Mantelzorg is mogelijk zowel in de woning als in bijgebouwen. Tevens bestaat de mogelijkheid een tijdelijke mantelzorgunit te plaatsen. Hiervoor is een omgevingsvergunning vereist.

3.21.1. Aan huis gebonden beroep of bedrijf

De bewoner(s) van de woning mogen een aan huis gebonden beroep of bedrijf uitoefenen. Hierbij gelden een aantal voorwaarden. Zo mag zonder vergunning maximaal 75 m² vloeroppervlakte voor het beroep en/of bedrijf worden gebruikt. Bedrijven dienen te vallen binnen de lichte milieucategorieën 1 of 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten. Bij afwijking, dus met een omgevingsvergunning kan een grotere oppervlakte tot maximaal 250 m² worden toegestaan in bestaande gebouwen.

3.21.2. Nevenactiviteiten

Bestaande bed & breakfast appartementen zijn aangeduid op de verbeelding. voor nieuwe bed & breakfast appartement kan een omgevingsvergunning worden verleend, na het volgen van een afwijkingsprocedure. Maximaal vijf bed & breakfast appartementen van elk 30 m² voor 10 personen zijn toegestaan.

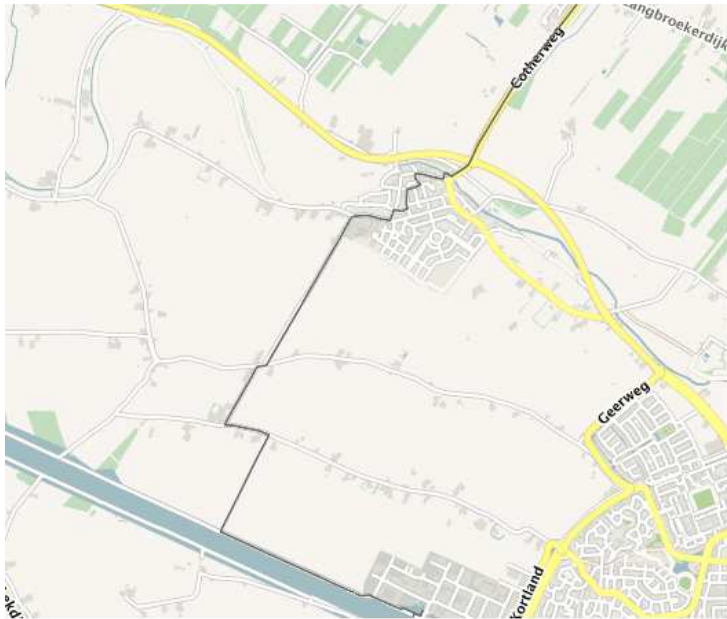
Naast bed & bedbreakfast is ook een minicamping mogelijk echter uitsluitend in de gebieden met de dubbelbestemming Waarde – Landschap en Waarde – Landschap en Natuur. Het aantal plaatsen is maximaal 20 en er zijn geen hooiberg- of trekkershutten toegestaan. Educatieve nevenactiviteiten over landbouw, natuur en landschap zijn bij recht mogelijk. Andere dagrecreatieve nevenactiviteiten zijn mogelijk bij omgevingsvergunning en een afwijkingsprocedure.

3.22. Dubbelbestemming Leiding

De belangrijkste leidingen in het plangebied zijn beschermd met deze dubbelbestemming. Binnen de dubbelbestemming mag pas gebouwd worden of mogen alleen werken worden uitgevoerd als aangetoond is dat de geen negatieve gevolgen voor de leiding heeft. Hierover dient advies bij de leidingbeheerder te worden ingewonnen.

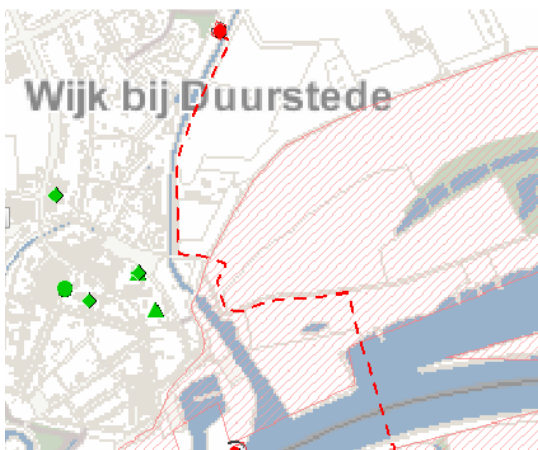
Voor het uitvoeren van onder meer graafwerkzaamheden binnen de bestemming is een vergunning vereist. Dit geldt niet voor normale onderhoudswerkzaamheden.

Op de plankaart is een rioolpersleiding opgenomen die loopt van Wijk bij Duurstede via Cothen naar Langbroek.

Rioolpersleiding

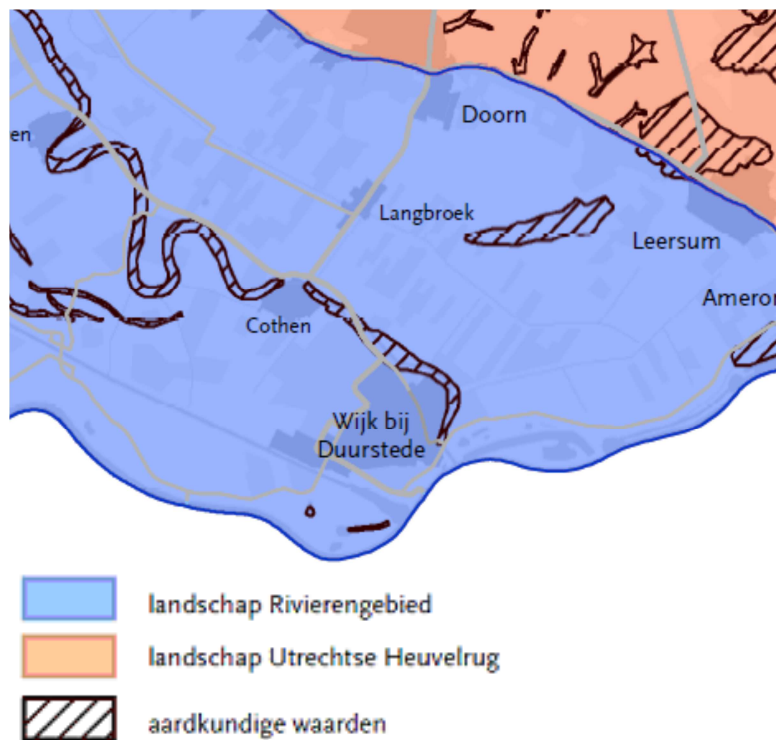
Ten oosten van Wijk bij Duurstede bevindt zich een aardgastransportleiding. Deze zal tevens met een dubbelbestemming op de verbeelding worden opgenomen.

Aardgas transport leiding

3.23. Dubbelbestemming Waarde – Aardkunde

Ter bescherming van de aardkundige waarden in het plangebied is de dubbelbestemming Waarde – Aardkunde opgenomen. Met name voor graafwerkzaamheden die de aardkundige waarden en het daaraan gerelateerde reliëf kunnen verstoren is een vergunning vereist. De begrenzing van het beschermingsgebied is gebaseerd op de provinciale structuurvisie (zie beleidsbijlage).

3.24. Dubbelbestemming Waarde – Archeologie

De archeologische waarden worden beschermd via de dubbelbestemmingen Waarde – Archeologie 2 tot en met 4. De nummering sluit aan bij de vastgestelde archeologische maatregelenkaart behorend bij het gemeentelijk archeologiebeleid. Ook de ligging van de bestemmingsvlakken is gebaseerd op de archeologische maatregelenkaart. In het plan is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de begrenzing van de dubbelbestemmingen Waarde - Archeologie 2, 3 en 4 te veranderen.

Zowel voor het bouwen als voor werkzaamheden geldt een vergunningplicht waarbij getoetst wordt of de archeologische waarden niet onevenredig worden aangetast. Voor vervanging van bestaande bouwwerken is geen vergunning vereist, mits de oppervlakte niet wordt uitgebreid en de bestaande fundering wordt benut.

Voor (bouw)werkzaamheden die het normale beheer en onderhoud betreffen geldt geen vergunningplicht evenals voor (bouw)werkzaamheden op gronden waarvan kan worden aangetoond dat reeds versterking heeft plaatsgevonden die dieper reikt dan de te verwachten archeologische vondstlaag.

De dubbelbestemming Waarde - archeologie - 2 vertegenwoordigt de hoogste archeologische waarden en hier geldt de relatief grootste bescherming. Een vergunning is daarbij alleen vereist voor (bouw)werken waarbij dieper dan 50 cm. wordt gegraven en waarvan de oppervlakte meer dan 100 m² omvat. Wordt minder diep dan 50 cm. gegraven dan is geen archeologietoets nodig ongeacht de oppervlakte van de graafwerkzaamheden. Bedraagt de oppervlakte van de werkzaamheden minder dan 100 m² dan is ongeacht de diepte van de werkzaamheden ook geen toets nodig.

In onderstaand schema wordt dit verduidelijkt voor de Waarde – archeologie 2. Voor de overige archeologische dubbelbestemmingen zijn de oppervlakte en dieptematen anders maar blijft het principe gelijk.

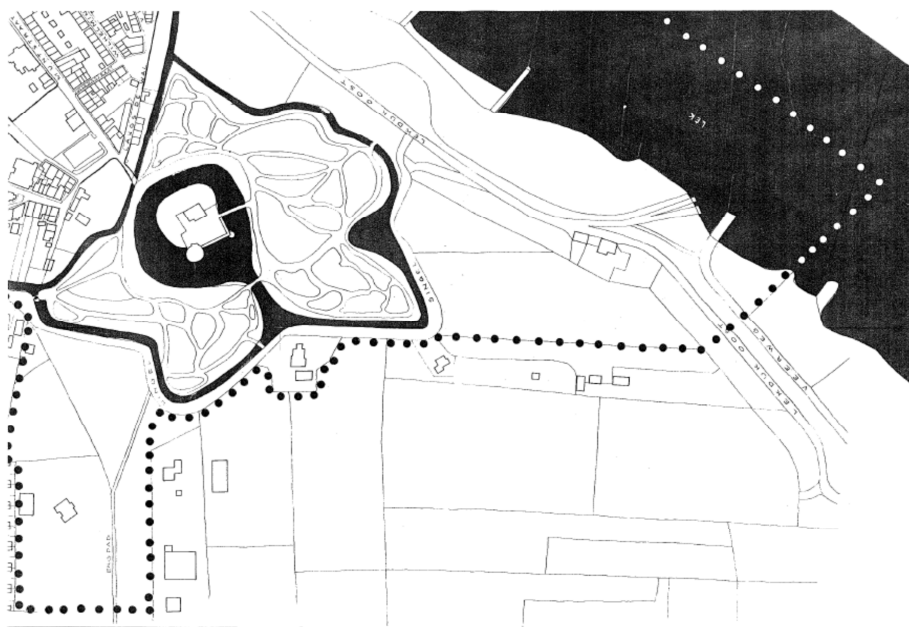
Werkzaamheden	Tot 50 cm	Dieper dan 50 cm
Kleiner dan 100 m²	Geen onderzoek	Geen onderzoek
Groter dan 100 m²	Geen onderzoek	Onderzoek

Voor de dubbelbestemming Waarde - Archeologie - 3 geldt een vergunningplicht voor (bouw)werken waarbij dieper dan 50 cm. wordt gegraven en waarvan de oppervlakte meer dan 500 m² beslaat. Voor de dubbelbestemming Waarde – Archeologie 4 geldt een vergunningplicht voor (bouw)werken waarbij dieper dan 100 cm. wordt gegraven en waarvan de oppervlakte meer dan 5000 m² beslaat.

3.25. Dubbelbestemming Waarde – beschermd stadsgezicht

De begrenzing van het beschermd stadsgezicht Wijk bij Duurstede loopt tot buiten de bebouwde komgrenzen en valt deels in het plangebied. In gevolge artikel 36 lid 1 van de Monumentenwet 1988 wordt het beschermd stadsgezicht in het bestemmingsplan opgenomen met een dubbelbestemming Waarde – beschermd stadsgezicht en een bijpassende bestemmingsregeling.

Ter bescherming van de waarden van het beschermd stadsgezicht kunnen nadere eisen worden gesteld aan bebouwing binnen de dubbelbestemming.

Beschermd stadsgezicht Wijk bij Duurstede

3.26. Dubbelbestemming Waarde – Ecologische hoofdstructuur

Ter bescherming van de natuurwaarden binnen de ecologische hoofdstructuur is de dubbelbestemming Waarde – Ecologische hoofdstructuur opgenomen.

Bij het toepassen van verschillende afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden geldt de voorwaarde dat de ontwikkeling geen significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de bij het gebied behorende natuurdoelen en natuurkwaliteit tot gevolg heeft. Toetsing aan deze voorwaarde is verplicht bij uitbreiding of vormverandering van agrarische bouwvlakken, aanleg van minicamping en paardenbakken, uitbreiding van bebouwing en wijzigen van bedrijfsactiviteiten voor zover niet bij recht toegestaan.

3.27. Dubbelbestemming Waarde – Landschap

De gronden die in de gemeentelijke structuurvisie zijn aangeduid als ‘Agrarisch gebied met landschapswaarden’ krijgen een dubbelbestemming Waarde – Landschap. De landschappelijke waarden zijn met deze dubbelbestemming beschermd. Voor het uitvoeren van werken die het landschap kunnen aantasten geldt een vergunningplicht. Het betreft:

- het aanbrengen van teeltondersteunende voorzieningen;
- het aanleggen van wegen en paden;
- het aanbrengen van verhardingen en halfverhardingen met een grotere oppervlakte dan 200 m²;
- afgraven, vergraven, ophogen of egaliseren van gronden, voor zover het een werk met een grotere oppervlakte dan 100 m² betreft;
- het aanleggen en dempen van watergangen, sloten en andere waterpartijen;
- het vellen en rooien van bomen, hakhout en andere houtopstanden, met uitzondering van het vellen of rooien van fruitbomen;
- het bebossen of anderszins beplanten met houtopstanden, waaronder tevens begrepen het telen en kweken van bomen en heesters, inclusief fruitteelt en het aanplanten en vervangen van windsingels en laanbeplantingen, voor zover het een werk met een grotere oppervlakte dan 100 m² betreft.

Bepaalde kleinere werkzaamheden en het normale onderhoud zijn niet vergunningplichtig. Ook geldt de vergunningplicht niet binnen agrarische bouwvlakken en enkele bestemmingen zoals Wonen en Bedrijf.

De gebieden die in de gemeentelijke structuurvisie Wijk bij Duurstede 2020 zijn aangeduid als Agrarisch gebied met landschapswaarden zijn als Waarde – Landschap bestemd.

3.28. Dubbelbestemming Waarde – Natuur en landschap

Deze dubbelbestemming is opgenomen voor de gebieden die in de structuurvisie van de gemeente zijn aangeduid als Agrarisch gebied met landschaps- en natuurwaarden, met uitzondering van de gronden langs de Kromme Rijn waar de actuele natuurwaarden onduidelijk zijn. De dubbelbestemming geeft een specifieke bescherming van de landschappelijke en natuurwaarden. Voor het uitvoeren van werken die het landschap en natuur kunnen aantasten geldt een vergunningplicht. Het betreft:

- het aanbrengen van teeltondersteunende voorzieningen.
- het aanleggen van wegen en paden;
- het aanbrengen van verhardingen en halfverhardingen met een grotere oppervlakte dan 200 m²;
- afgraven, vergraven, ophogen of egaliseren van gronden, voor zover het een werk met een grotere oppervlakte dan 100 m² betreft;
- het aanleggen en dempen van watergangen, sloten en andere waterpartijen;

- het vellen en rooien van bomen, hakhout en andere houtopstanden, met uitzondering van het vellen of rooien van fruitbomen;
- het bebossen of anderszins beplanten met houtopstanden, waaronder tevens begrepen het telen en kweken van bomen en heesters, inclusief fruitteelt en het aanplanten en vervangen van windsingels en laanbeplantingen, voor zover het een werk met een grotere oppervlakte dan 100 m² betreft.

Bepaalde kleinere werkzaamheden en het normale onderhoud zijn niet vergunningplichtig. Ook geldt de vergunningplicht niet binnen agrarische bouwvlakken en enkele bestemmingen zoals Wonen en Bedrijf.

3.29. Dubbelbestemming Waterstaat – Waterkering

Met deze bestemming worden de primaire waterkeringen met name de Lek- en Rijn-dijk beschermd als ook de overige waterkeringen te weten de dijken langs het Amsterdam-Rijnkanaal en de zomerkaden in de uiterwaarden.

Het is in beginsel verboden te bouwen op deze gronden. Alleen als wordt aangetoond dat het bouwen geen negatieve gevolgen heeft voor de waterkering kan een omgevingsvergunning worden verleend. Bij de beheerder van de waterkering dient hierover een advies te worden ingewonnen. De bouwwerken dienen hierbij natuurlijk wel mogelijk te zijn op grond van de hoofdbestemming.

3.30. Dubbelbestemming Waterstaat – Waterstaatkundige functie

Deze dubbelbestemming beschermd de waterstaatkundige functie van de uiterwaarden en een zone aan weerszijden van het Amsterdam-Rijnkanaal. Alleen binnen de op de verbeelding aangegeven bouwvlakken mogen bouwwerken worden opgericht ten behoeve van de waterstaatkundige functie. Het gaat hier om de gebouwen bij de Prinses Irenesluizen en de sein- en radarpost van Rijkswaterstaat in de uiterwaarden. Buiten de bouwvlakken mogen geen gebouwen worden opgericht. Alleen als wordt aangetoond dat het bouwen geen negatieve gevolgen heeft voor de waterkering en waterhuishouding kan een omgevingsvergunning worden verleend. Bij de beheerder van de waterkering dient hierover een advies te worden ingewonnen. De bouwwerken dienen hierbij natuurlijk wel mogelijk te zijn op grond van de hoofdbestemming.

3.31. Algemene bestemmingsregels

In het plan zijn een aantal algemene bouw-, gebruiks-, aanduidings- en afwijkingsregels opgenomen.

De algemene bouwregels hebben betrekking op:

- bestaande bebouwing die afwijkt van de bestemmingsvoorschriften. Afwijkende (maatvoering van) bebouwing voor zover deze legaal tot stand is gekomen wordt expliciet toegestaan;
- onderkeldering, onder gebouwen zijn kelders tot een diepte van 3 meter toegestaan;
- dakhelling, deze dient tussen 15° en 65° te liggen. Bij platte daken geldt dat de aangegeven goothoogte tevens de bouwhoogte is;
- minimaal aan te houden afstand tot de weg van gebouwen, gebouwen dienen op 20 meter of meer uit de as van de weg te worden gebouwd;
- nutsvoorzieningen, gebouwen voor nutsvoorziening zijn tot 70 m³ mogelijk.

In de algemene gebruiksregels is opgenomen dat bewoning van vrijstaande bijgebouwen en bedrijfsgebouwen niet toegestaan is met uitzondering van een gebruik voor mantelzorg.

In de algemene aanduidingsregels zijn een aantal zones opgenomen ter bescherming van grondwaterbeschermingsgebieden, Natura 2000 gebieden, stiltegebieden en zones rond waterkeringen.

In de algemene afwijkingsregels is de mogelijkheid opgenomen met vergunning van het plan af te wijken voor het houden van evenementen.

4. Haalbaarheid

Dit hoofdstuk toets de haalbaarheid van de opgenomen bestemmingen en bestemmingsregeling aan de verschillende relevante sectorale aspecten.

4.1. Plan mer

4.1.1. Inleiding

In dit geactualiseerde bestemmingsplan buitengebied worden ontwikkelingen toegelaten die plan-milieueffectrapportage-plichtig (plan-m.e.r.-plichtig) zijn. Van de agrarische ontwikkelingen die het bestemmingsplan mogelijk maakt kan niet op voorhand kan worden uitgesloten dat deze ontwikkelingen een significant negatief effect hebben op nabij gelegen Natura 2000-gebieden. Hieruit volgt de noodzaak tot uitvoering van een passende beoordeling, en daaruit volgt een plan-m.e.r.-plicht. Daarnaast kan niet op voorhand worden uitgesloten dat nabijgelegen Natura 2000-gebieden negatieve effecten ondervinden van verblijfs- en dagrecreatieve voorzieningen die mogelijk worden gemaakt. Ook daaruit volgt een plan-m.e.r.-plicht.

Ten behoeve van de plan-m.e.r. is een startdocument opgesteld waarin het detailniveau en de reikwijdte van de plan-m.e.r. zijn omschreven. De notitie Reikwijdte en detailniveau (NRD) heeft met ingang van 14 maart 2013 gedurende vier weken ter inzage gelegen. Een ieder heeft de mogelijkheid gehad een zienswijze over het startdocument en het voornemen een plan-m.e.r. op te stellen, in te dienen. De zienswijzen zijn betrokken bij de opstelling van de plan-m.e.r. die tezamen met het ontwerp bestemmingsplan ter inzage is gelegd. De commissie voor de milieueffectrapportage (commissie mer) heeft op 15 juli 2014 het wettelijk verplicht advies uitgebracht over de plan-m.e.r.

In het milieueffectrapport (MER) worden de relevante milieueffecten van het voornemen en de alternatieven beoordeeld op hun invloed op de milieukwaliteit. Het MER biedt een afwegingskader voor milieueffecten voor bestuurlijke besluitvorming rondom het bestemmingsplan.

4.1.2. Alternatieven

De te onderzoeken alternatieven zijn:

Alternatief 1: Maximale invulling;
volledige invulling van de mogelijkheden van het voornemen, te weten de Nota van Uitgangspunten

Alternatief 2: Behoudend;
de mogelijkheden van het voornemen zonder de afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden, uitgangspunt is de bouwvlakgrootte van het voorgenomen bestemmingsplan;

Alternatief 3: Een combinatie van alternatief 1 en 2, met een wijzigingsbevoegdheid voor uitbreiding van het bouwvlak tot 2,5 ha;

Voorkeursalternatief: alternatief 3 met een milieuzonering waarin uitbreidingsmogelijkheden voor vergroting van bouwvlakken zijn beperkt.

4.1.3. Referentiesituaties

De referentiesituatie voor de beoordeling in het m.e.r. omvat de huidige feitelijke situatie, de toekomstig zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied, generieke, planoverstijgende ontwikkelingen, zoals normen die voortvloeien uit het Besluit Huisvesting (voor veehouderij) of het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit. Deze referentie wordt aangeduid als referentiesituatie MER.

Voor de passende beoordeling wordt in de referentiesituatie eveneens gekeken naar de huidige feitelijke situatie. Deze referentie wordt aangeduid als referentiesituatie passende beoordeling.

4.1.4. Effectbeoordeling

De alternatieven zijn beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie MER.

Alternatief 1 en 2 zijn volledig beoordeeld op alle thema's uit de NRD (Notitie Reikwijdte en Detailniveau). Op woon- en leefmilieu en natuur scoort alternatief 1 slechter dan alternatief 2. Dit komt doordat in alternatief 1 zowel agrarische bedrijven als recreatie veel uitbreidings- en wijzigingsmogelijkheden hebben. Op duurzaamheid scoort alternatief 1 beter. Dit komt doordat in alternatief 1 biomassaverwerkingsinstallaties zijn toegestaan, en doordat de functie van gebouwen mag wijzigen waardoor ze in de loop der tijd voor verschillende doeleinden kunnen worden gebruikt.

Alternatief 3 is een combinatie van alternatief 1 en 2 waardoor de ruimtelijke effectbeoordeling reeds is uitgevoerd. Daarom zijn voor dit alternatief alleen de berekeningen voor fijn stof, stikstof en geur opnieuw gedaan. Als gevolg van het alternatief 3 ontstaan knelpunten voor stikstof en geur. Voor fijn stof worden er geen normen overschreden. Bij vergunningverlening wordt getoetst op fijn stof en voorgrondbelasting van geur. Het optreden van knelpunten voor de achtergrondbelasting van geur als gevolg van uitbreidingen van het bouwvlak is geborgd in het ontwerpbestemmingsplan. Voor de uitbreiding van het bouwvlak is een wijzigingsplan nodig. Een wijzigingsplan kan alleen worden vastgesteld aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a. Het woon- en leefmilieu van de omgeving wordt niet onevenredig aangetast;
- b. De in de omgeving aanwezige functies en waarden worden niet onevenredig aangetast.

In alternatief 3 zijn voor recreatie uitbreidings- en wijzigingsmogelijkheden opgenomen. In alternatief 3 worden minder verblijfsaccomodaties mogelijk gemaakt dan alternatief 1. Omdat dit alternatief toch een toename laat zien ten opzichte van de referentiesituatie passende beoordeling, kan niet worden uitgesloten dat er negatieve effecten zullen optreden op Natura 2000-gebieden.

Bij beoordeling van alternatief 3 bleken er knelpunten te zijn met betrekking tot stikstof op de Natura 2000-gebieden in en nabij het plangebied. Om de toename van stikstofdepositie te beperken heeft een optimalisatie van alternatief 3 plaatsgevonden, het voorkeursalternatief. Het voorkeursalternatief bestaat uit alternatief 3 gecombineerd met een milieuzone Natura 2000 waarin de wijzigingsbevoegdheid voor het uitbreiden van het bouwvlak voor veehouderijen niet geldt. Op deze manier wordt de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden Kolland en Overlangbroek en de Uiterwaarden Neder-Rijn, die dichtbij de genoemde bedrijven liggen, beperkt. De milieuzone zorgt echter niet voor een voldoende mitigatie van de stikstofdepositie ten opzichte van alternatief 3. Het voorkeursalternatief leidt daarmee tot een toename van stikstofdepositie op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden, de natuurmonumenten en de Wav-gebieden in het plangebied ten opzichte van de referentiesituatie MER.

De milieuzonering heeft als effect dat de luchtkwaliteit (stikstof) en geurbelasting ten opzichte van de situatie in alternatief 3 iets verbetert, echter ten opzichte van de referentiesituatie MER is nog steeds een verslechtering te zien. Onderstaande tabel toont een samenvatting van de effectbeoordeling.

Thema	Aspect	Alternatief 1	Alternatief 2	Alternatief 3	Voorkeursalternatief
Woon- en leefmilieu	Lucht: stikstof	--	-	--	--
	Lucht: fijn stof	--	0	-	-
	Lucht: geurhinder	-	-	-	-
	Capaciteit wegennet	-	0	0	0
	Recreatiekwaliteit	--	-	-	-
	Gezondheid	-	0	0	0
Bodem en water	Bodem	0	0	0	0
	Water	0	0	0	0
Natuur	Natura 2000	-	0	0	0
	Verandering areaal	0	0	0	0
	Verstoring	-	0	0	0
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Landschap	-	0	0	0
	Cultuurhistorie	-	0	0	0
	Archeologie	0	0	0	0
Duurzaamheid	Ruimtegebruik	-	0	0	0
	Energie	+	0	+	+
	Functieverandering	+	-	0	0

Omdat sprake is van mogelijk significante effecten op de Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen, is een passende beoordeling uitgevoerd voor stikstof en recreatie. Hierin wordt getoetst aan de huidige feitelijke situatie (referentiesituatie passende beoordeling). Uit deze passende beoordeling is gebleken dat de toename van stikstofdepositie en recreatie mogelijk gevolgen heeft voor de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000-gebieden binnen en buiten het plangebied, en de vermestinggevoelige soorten in de nabijgelegen natuurmonumenten (zoals blauwgrasland).

4.1.5. Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

Ontwikkelruimte veehouderij

De Commissie voor de milieueffectrapportage adviseert in haar advies van 15 juli 2014 in aanvulling op het MER een alternatief te beschrijven waarbij de geboden ontwikkelruimte voor veehouderij ook daadwerkelijk kan worden benut en dus niet conflicteert met de Natuurbeschermingswet (1998). Beschrijf mogelijke mitigerende maatregelen zoals stalmaatregelen en het verder reduceren van ontwikkelruimte.

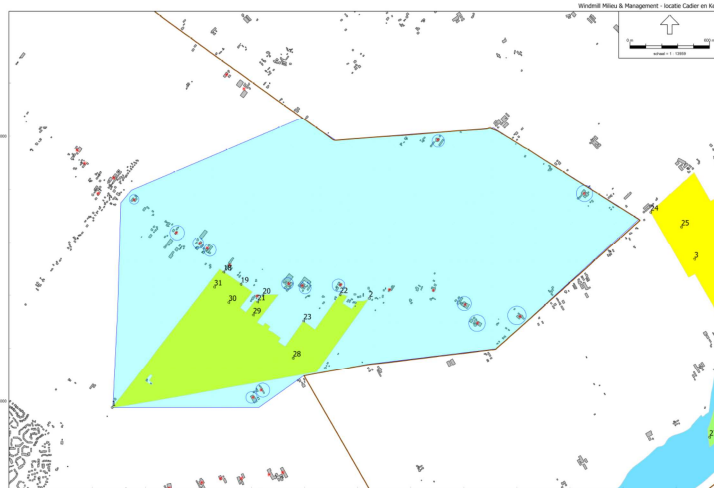
Naar aanleiding van het advies is gezocht naar mogelijkheden om de stikstofemissie van agrarische bedrijven verder te beperken.

Allereerst is de milieuzone Natura 2000 opnieuw doorgerekend en bepaald. Dit heeft tot een aanpassing van de zone geleid. Bij de milieuzone Natura 2000 gaat het om de potentiële stikstofbelasting (immissie) van bedrijven op de omliggende Natura2000 gebieden. De

bedrijven met de meeste invloed, in de zin van extra stikstofbelasting, zijn binnen de zone gebracht. Het uitgangspunt daarbij is dat in dit bestemmingsplan de potentiële stikstofbelasting op Natura 2000 gebieden vermindert ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 2003; herziening 2009. Omdat er twijfels zijn gerezen of de begrenzing van de zone wel juist is bepaald heeft bureau CSO/Lievensse in samenwerking met bureau Windmill de zone opnieuw doorgerekend. Daaruit blijkt dat de begrenzing van de zone aangepast dient te worden en de omvang groter wordt. De volgende veehouderijbedrijven vallen nu binnen de zone waarbij de schuingedrukte bedrijven zijn toegevoegd ten opzichte van het ontwerpplan.

Veehouderijbedrijven binnen Milieuzone Natura 2000

- Langbroekerdijk B 26
- Amerongerwetering 48
- Amerongerwetering 50
- Langbroekerdijk B 22
- Langbroekerdijk B 24
- Langbroekerdijk B 42
- *Langbroekerdijk B 29*
- Amerongerwetering 15
- Gooyerdijk 3
- *Langbroekerdijk B 12*
- *Langbroekerdijk B 14*
- Langbroekerdijk B 16
- *Gooyerdijk 7*
- *Langbroekerdijk B 2*

Milieuzone Natura 2000

Ten tweede is de wijzigingsbevoegdheid voor vormverandering of vergroting van het agrarisch bouwvlak ingeperkt. Het aantal bouwvlakken waar de wijzigingsbevoegdheid mag worden toegepast is gelimiteerd tot 30 veehouderijbedrijven. Dat betekent dat de potentiële stikstofemissie van bedrijven die uitbreiden wordt gereduceerd.

Recreatie

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER een alternatief te beschrijven waarbij de geboden ontwikkelruimte voor recreatie ook daadwerkelijk kan worden benut. De Commissie merkt op dat de aannames die ten grondslag liggen aan de bepaling van de

verstoring door recreatie, op punten mogelijk te somber is. Zo wordt van een zeer hoge bezettingsgraad uitgegaan die in de praktijk nergens in de provincie Utrecht wordt gehaald. De Commissie adviseert om deze aannames in de aanvulling opnieuw tegen het licht te houden.

De beschreven ontwikkelruimte van de verblijfsrecreatie voldoet weliswaar aan het criterium planmaximalisatie maar is daardoor ook weinig realistisch. Uitgegaan wordt van een volledige bezettingsgraad van 100%. Dat betekent dat de b&b accommodaties jaarrond en campings tijdens het kampeerseizoen volledig volgeboekt zouden zijn. Over bezettingsgraden van b&b's zijn geen gegevens voorhanden maar de gemiddelde bezettingsgraad voor hotels ligt rond de 65%⁴. Hotels zijn in tegenstelling tot b&b accommodaties op zowel de zakelijke als de toeristische markt gericht. De bezettingsgraad van b&b accommodaties ligt daarom beduidend lager. Ook bij campings is dit het geval. Het aantal van 358.760 extra overnachtingen dat ten gevolge van het plan gerealiseerd kan worden is dus weinig realistisch.

Vervolgens stelt de mer zonder verdere onderbouwing dat de verblijfsrecreanten de Gravenbol zullen bezoeken. Er is geen indicatie welk percentage van de verblijfsrecreanten een bezoek aan de Gravenbol brengt. We zien dat de Gravenbol vooral bezocht wordt op mooie zomerse dagen. Het is mogelijk dat een deel van de verblijfsrecreanten op deze dagen ook de Gravenbol bezoekt. Niet duidelijk is of dit om grote aantallen zal gaan. Vervolgens wordt een verstoringseffect op vogels verondersteld. Bij de Gravenbol is een ruimtelijke zoning tussen het gebied voor water- en oeverrecreatie en omliggend natuurgebied, waar de betreffende vogelsoorten verblijven. Het wordt niet duidelijk op welke wijze een (beperkte) intensivering van de bestaande water- en oeverrecreatie leidt tot verstoring van genoemde vogelsoorten. De conclusie van het mer dat niet uit te sluiten is dat genoemde vogelsoorten verstoord worden door toename van recreatie wordt gebaseerd op een reeks van ongefundeerde aannames en is niet houdbaar. Met de opgenomen beperkingen in het mer ten aanzien van verblijfsrecreatie wordt een ongebreidelde groei voorkomen en is het onwaarschijnlijk dat verstoringseffecten voor Natura 2000 gebieden optreden.

Werken en werkzaamheden

De Commissie adviseert om voorafgaand aan de besluitvorming ook de effecten van werken en werkzaamheden (eventueel via een omgevingsvergunning (in beginsel) toegestaan) in beeld te brengen. Beschrijf indien nodig ook mitigerende maatregelen om deze effecten te verminderen of teniet te doen.

Voor het uitvoeren van de volgende werken en werkzaamheden is een omgevingsvergunningen vereist.

- het aanbrengen van teeltondersteunende voorzieningen;
- het aanleggen van wegen en paden;
- het aanbrengen van verhardingen en halfverhardingen met een grotere oppervlakte dan 200 m²;
- afgraven, vergraven, ophogen of egaliseren van gronden, voor zover het een werk met een grotere oppervlakte dan 100 m² betreft;
- het aanleggen en dempen van watergangen, sloten en andere waterpartijen;

⁴ <https://www.rabobankcijfersentrends.nl/index.cfm?action=print.printPdf&id=69189901-5dc3-4960-8f71-8f7e177a0550>

- het vellen en rooien van bomen, hakhout en andere houtopstanden, met uitzondering van het vellen of rooien van fruitbomen;
- het bebossen of anderszins beplanten met houtopstanden, waaronder tevens begrepen het telen en kweken van bomen en heesters, inclusief fruitteelt en het aanplanten en vervangen van windsingels en laanbeplantingen, voor zover het een werk met een grotere oppervlakte dan 100 m² betreft.

Een omgevingsvergunning wordt alleen verleend indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van landschappelijke karakteristieken en van in de omgeving aanwezige (natuur-) en landschapswaarden.

Gelet op de vergunningsvoorwaarden heeft het weinig zin om nu de gevolgen van mogelijke ingrepen in beeld te brengen. Bij een specifieke aanvraag vindt al een toetsing plaats en worden de gevolgen in beeld gebracht. Bij onevenredige aantasting van waarden wordt de vergunning niet verleend. De bescherming van de natuur- en landschapswaarden is daarmee geborgd.

Het advies stelt tevens dat niet vergunning plichtige werken en werkzaamheden invloed kunnen hebben op landschap, leefgebied en hydrologie. Voor het primair agrarisch gebied geldt geen vergunningplicht voor werken en werkzaamheden. Dat betekent geen vrijbrief voor werken en werkzaamheden. Er mag nooit strijdigheid met de bestemming ontstaan.

Een aantal ingrepen kan invloed hebben op het landschap, bijvoorbeeld plaatsing van teeltondersteunende voorzieningen. In dit plan wordt voor het primair agrarisch gebied gekozen voor optimale landbouwkundige gebruiksmogelijkheden. Een nader onderzoek naar gevolgen van werken en werkzaamheden op landschapswaarden zal geen gevolgen hebben voor deze keuze.

Ten aanzien van leefgebieden voor flora en fauna zijn de relevante bos- en natuurgebieden als zodanig bestemd en geeft de bestemming een directe bescherming tegen aantasting door werken en werkzaamheden.

Met betrekking tot hydrologie kunnen wij ons voorstellen dat nadere bescherming nodig is. van waarden gelet op de aanwezigheid van een aantal verdrogingsgevoelige gebieden in de gemeente. Wij hebben daarom een aanvulling op de planmer laten maken.⁵ Het blijkt dat het scheuren van grasland in de verdrogingsgevoelige gebieden negatieve invloed kan hebben op de hydrologische situatie. De verdroginggevoelige gebieden vallen samen met de dubbelbestemmingen Waarde – Landschap en Waarde – Natuur en landschap. Voor deze dubbelbestemmingen geldt al een vergunningplicht voor werken en werkzaamheden. De regeling wordt aangevuld met een vergunningplicht voor het scheuren van grasland waarbij als toetsingsgrond de hydrologische situatie wordt toegevoegd.

Landschap en natuur

De Commissie adviseert om voorafgaand aan het besluit in een aanvulling op het MER de gevolgen van het plan inclusief de mitigerende maatregelen voor het landschap in beeld te brengen.

Indien er grote en/of onwenselijk geachte effecten overblijven, adviseert de Commissie aanvullende maatregelen te beschrijven die de effecten op landschap verder minimaliseren. Hierbij kan zowel op de agrarische bebouwing als op de werken en werkzaamheden worden in gegaan

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER de effecten van het voornemen op

⁵ Aanvulling MER bestemmingsplan Buitengebied Wijk bij Duurstede; referentie 12M493; datum 4 december 2014; Lievense/CSO

de EHS te beschrijven, en in te gaan op de beperkingen die in het plangebied kunnen voortvloeien uit de Wav. Ga ook in op mogelijke mitigerende maatregelen.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER het voorkomen van beschermde soorten in het gebied nader in beeld te brengen (eventueel indicatief op basis van een verwachtingskaart).

Beschrijf vervolgens de gevolgen van het plan voor relevante soorten, en geef aan of er knelpunten met de Flora- en faunawet kunnen ontstaan. Geef ten slotte aan of, en zo ja welke, maatregelen beschikbaar zijn om deze effecten te minimaliseren.

Voor werken en werkzaamheden geldt in grote delen van het plangebied, ten noorden en oosten van de Kromme Rijn en binnen de uiterwaarden, een vergunningplicht. Daardoor worden landschaps- en natuurwaarden voldoende beschermd. Bij toetsing wordt gelet op de actuele situatie en bestaande beleidsplannen en documenten zoals het

Landschapsontwikkelingsplan en de provinciale kwaliteitshandboeken.

Natuur en bosgebieden zijn als zodanig bestemd en de bestemmingsomschrijving biedt rechtstreekse bescherming tegen aantasting.

Dit plan maakt weinig nieuwe ontwikkelingen mogelijk. De meeste ontwikkelingen dienen in bestaande bebouwing plaats te vinden waardoor geen invloed op natuur en landschap bestaat.

Voor zover ontwikkelingen buiten bestaande gebouwen plaatsvinden, met name minicampings is altijd een landschappelijke inpassing vereist.

De meest ingrijpende mogelijkheid is de vormverandering of uitbreiding van agrarische bouwvlakken. In het kader van het wijzigingsplan vindt een uitgebreide toetsing plaats aan bestaande waarden, inclusief EHS toets en wordt altijd een plan voor landschappelijke opgesteld.

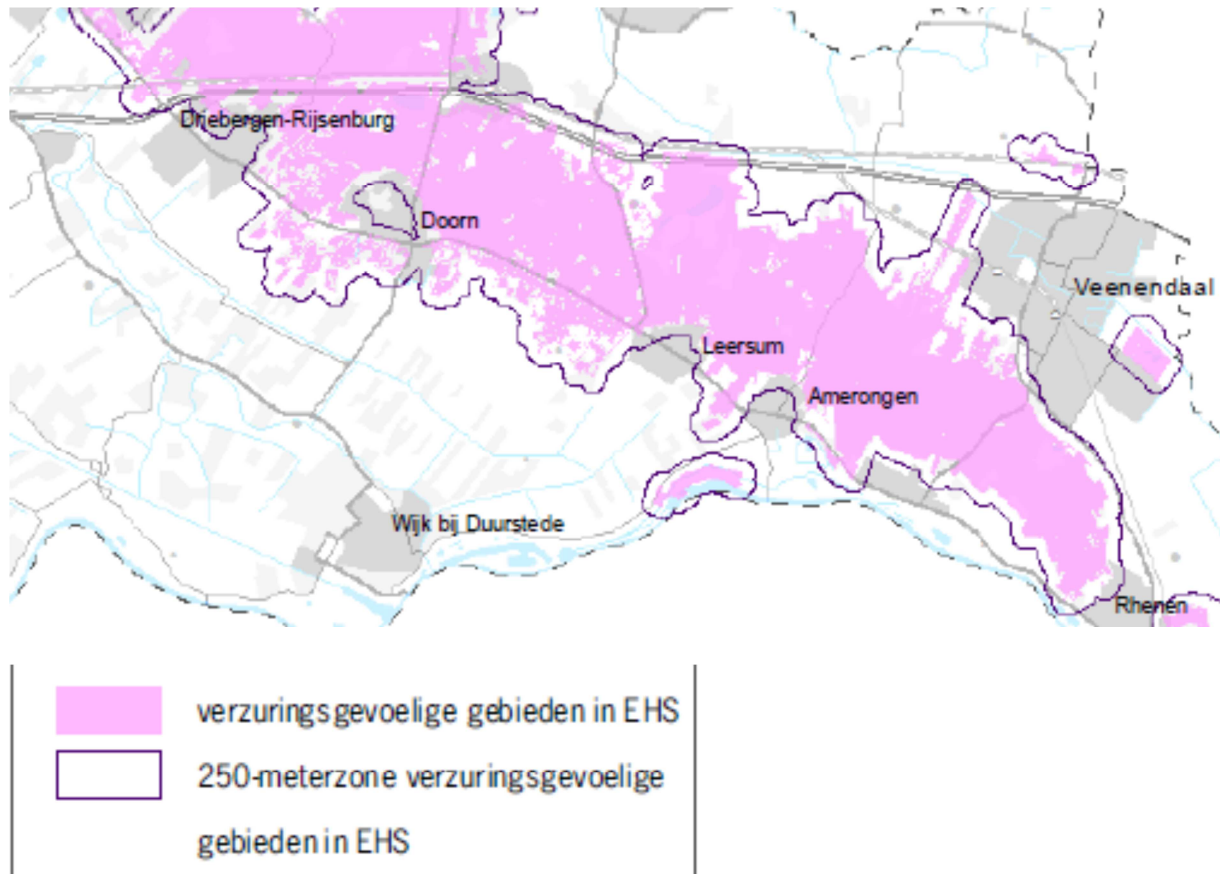
Dit bestemmingsplan is overwegend conserverend van aard. Voor zover ontwikkelingen zijn opgenomen die invloed hebben op de EHS is een EHS-toets uitgevoerd.

Bij ontwikkelingen die het plan mogelijk maakt is in de afwijkings- of wijzigingsbepaling opgenomen dat de ontwikkeling geen aantasting van het EHS tot gevolg mag hebben.

Een nadere beschrijving van de effecten op de EHS kan dan ook achterwege blijven.

Het Wav gebied inclusief 250 meter zone ligt nagenoeg buiten het plangebied. Er bevinden zich geen agrarische bouwvlakken waar ontwikkelingen mogelijk zijn binnen het gebied.

Dat betekent dat nader onderzoek niet nodig is.

4.2. Recreatie

De Nota van uitgangspunten gaat uit van ruime mogelijkheden voor uitbreiding van verblijfsrecreatie.

Met het mogelijk maken van extra verblijfsrecreatie in het plangebied zoals voorgenomen in de Nota van uitgangspunten faciliteert de gemeente een sterke toename van het aantal overnachtingen per jaar ten opzichte van het huidige aantal. Dit komt omdat bij elke woning en elk agrarisch bedrijf in beginsel een minicamping en bed & breakfast gerealiseerd kan worden.

Een toename van het aantal recreanten leidt tot extra verkeer in het plangebied en daarmee extra stikstofuitstoot. Dit kan gevolgen hebben voor Natura 2000 gebieden. Ook kunnen recreanten die in de gemeente Wijk bij Duurstede verblijven de Natura 2000-gebieden in en nabij de gemeente bezoeken, wat leidt tot een toename van recreatiedruk in deze gebieden. Dit geldt vooral voor de Natura 2000-gebieden welke (gedeeltelijk) binnen de gemeente liggen: Kolland & Overlangbroek en Uiterwaarden Neder-Rijn. Het is onwaarschijnlijk dat een toename in het aantal recreanten in Wijk bij Duurstede zal leiden tot een significante toename in het aantal recreanten in de verder weg gelegen Natura 2000-gebieden. De Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) beschermt de soorten en habitattypen in deze gebieden.

In Kolland & Overlangbroek zal een toename van het aantal recreanten niet leiden tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen (behoud van oppervlakte en kwaliteit) van het habitatype vochtige alluviale bossen.

In Uiterwaarden Neder-Rijn is niet uit te sluiten dat een toename van het aantal recreanten zal leiden tot meer verstoring van de bij Gravenbol aanwezige vogelsoorten. Uitbreiding van recreatiemogelijkheden volgens de Nota van uitgangspunten heeft mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen op de Natura 2000-gebieden met name de uiterwaarden Neder-Rijn.

Een maximale benutting van de mogelijkheden voor verblijfsrecreatie zoals opgenomen in de Nota van uitgangspunten is ruimtelijke gezien ook onwenselijk. Met name de vestiging van een groot aantal minicampings zou een grote negatieve invloed hebben op de landschappelijke kwaliteiten van het gebied.

Daarom is in afwijking van de Nota van uitgangspunten in dit ontwerp het aantal verblijfsaccommodaties in het buitengebied gemaximeerd. Het aantal bed & breakfast accommodaties dat op grond van het bestemmingsplan mag worden toegelaten is gesteld op maximaal 40 en het aantal minicampings op 15. De verwachting is dat binnen de planperiode niet meer verzoeken voor verblijfsaccommodaties worden ingediend. Tevens is voor minicampings bij burgerwoningen (bestemming Wonen) de beperking opgenomen dat deze niet binnen het agrarisch kerngebied gevestigd mogen worden.

Met deze beperkingen van de uitbreidingsmogelijkheden voor verblijfsrecreatie worden de negatieve effecten op het Natura-2000 gebied uiterwaarden Nederrijn veel minder evenals de negatieve ruimtelijke gevolgen.

4.3. Bodem

Ten behoeve van dit bestemmingsplan is geen onderzoek naar de bodemgesteldheid gedaan (op grond van de Wet bodembescherming). In principe dient bij elke nieuwe ruimtelijke ontwikkeling, middels een goede onderbouwing, te worden nagegaan of de bodem en het grondwater vrij zijn van verontreiniging en daarmee geschikt is voor de nieuwe functie. Zodra een ontwikkeling zich voordoet, welke met een afwijking of wijziging mogelijk kan worden gemaakt, wordt op dat moment de milieuhygiënische kwaliteit van grond en grondwater onderzocht middels een (bodem)onderzoek.

Globaal is de bodemkwaliteit van de gehele regio Zuidoost Utrecht in beeld gebracht in de Bodemkwaliteitskaart en de Nota Bodembeheer. Daarbij is de bodem ingedeeld in de functies Landbouw, Natuur, Wonen en Industrie. Het doel van de bodemkwaliteitskaart is het bevorderen van nuttig hergebruik van grond binnen de regio. De bodemkwaliteitskaart kan niet gebruikt worden voor een onderbouwing in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

4.4. Luchtkwaliteit

De paragraaf luchtkwaliteit in de 'Wet milieubeheer' voorziet ondermeer in een gebiedgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen. Onder titel 5.2 van de Wet milieubeheer is een regeling voor de luchtkwaliteitseisen opgenomen. In bijlage 2 van de wet zijn grenswaarden voor diverse stoffen opgenomen. Voor de luchtkwaliteit zijn met name de stoffen stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀) van belang.

Van bepaalde projecten met getalsmatige grenzen is vastgesteld dat deze 'niet in betekende mate' (NIBM) bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze mogen zonder toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit uitgevoerd worden. Luchtkwaliteitseisen vormen geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkeling als:

- er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;

- een project, al dan niet per saldo, niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt, wat wil zeggen dat een project ‘niet in betekenende mate’ van bijdraagt aan de luchtverontreiniging (meer dan 3% ten opzichte van de grenswaarde);
- een project is opgenomen in een regionaal programma van maatregelen of in het NSL.

De gemiddelde concentratie voor fijn stof (PM10) in Wijk bij Duurstede is circa 21 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (geodata.rivm.nl). De fijn stofconcentratie in Wijk bij Duurstede wordt vooral bepaald door de achtergrondconcentratie (fijn stof van buiten de gemeentegrenzen) en daarnaast door verkeer en scheepvaart. Ook veehouderijbedrijven, met name intensieve veehouderijen met pluimvee, produceren fijn stof. In het plangebied zijn vier kippenhouderijen aanwezig.

De luchtkwaliteit in Wijk bij Duurstede voldoet aan de grenswaarden. Met uitzondering van de provinciale wegen, zijn er weinig wegen met hoge verkeersintensiteiten binnen de gemeentegrenzen van Wijk bij Duurstede. Van fijn stof is bekend dat er ook gezondheidsschade kan zijn beneden de grenswaarden. Het behouden van de huidige situatie is dus wenselijk.

De gemeente heeft beperkte invloed op de luchtkwaliteit. Technologische ontwikkelingen en het landelijke en Europese beleid zijn van grotere invloed op het verbeteren van de luchtkwaliteit. Luchtverontreinigingen gaan immers over de gemeentegrenzen heen. Het grootste deel van de luchtverontreiniging in de gemeente Wijk bij Duurstede komt van buiten de gemeentegrenzen. Dit noemen we de achtergrondconcentratie. De te verwachten achtergrondconcentraties voor het jaar 2015 variëren voor stikstofdioxide (NO₂) tussen 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ in het buitengebied tot 18 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ in de kern van Wijk bij Duurstede.

Fijnstof is een vorm van luchtvervuiling. Tot fijnstof worden in de lucht zwevende deeltjes kleiner dan 10 micrometer gerekend. Voor fijn stof (PM10) zijn de te verwachten achtergrondconcentraties 23 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor de gehele gemeente.

De achtergrondconcentraties kunnen als streefwaarden worden gezien voor de gemeente Wijk bij Duurstede, met uitzondering van de directe omgeving van de drukke wegen. Langs drukke wegen kunnen de concentraties, volgens de huidige inzichten, oplopen tot 22 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor NO₂ en 24 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor fijn stof.

De gemeentelijke doelstelling voor luchtkwaliteit is het behouden en waar mogelijk verbeteren van de luchtkwaliteit ten einde de gezondheid van inwoners te beschermen tegen de schadelijke effecten van luchtverontreiniging.

De fijnstof (PM10) emissie als gevolg van veehouderij bedraagt in de gemeente Wijk bij Duurstede: 5192201 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ per jaar. Ten gevolge van uitbreiding van grondgebonden veehouderij zal binnen de planperiode de fijnstof emissie kunnen toenemen.

Ter voorbereiding op de planmer is dit nader onderzocht. Het blijkt dat in dit plan de fijnstofemissie afkomstig van veehouderijbedrijven wordt beperkt waardoor overschrijdingen alleen plaatsvinden bij (eigen) bedrijfswoningen, die van toetsing zijn uitgesloten.

4.5. Geur

Veehouderijen veroorzaken geur vanwege bijvoorbeeld de dierenverblijven, mestbassins, mestverwerking, productie en opslag van voer. Geur kan in de leefomgeving hinder veroorzaken en brengt om die reden ook gezondheidsrisico's met zich mee. Bij veehouderijen komt geur vrij, de geuremissie, die zich verspreidt via de lucht en een geurbelasting veroorzaakt op de woon- en leefomgeving. Onder geurbelasting verstaan we de hoeveelheid geur, uitgedrukt in odour units per volume-eenheid lucht, die op een geurgevoelig object zoals

een woning 'terecht' komt. Deze hoeveelheid kan worden berekend. De afstand tussen geuremitterende bedrijven en geurgevoelige bestemmingen is daarbij van grote invloed. Vanwege de geurbelasting op een gebied kan het woon- en verblijfklimaat als onvoldoende worden beschouwd om bijvoorbeeld woningbouw te realiseren.

De Wet geurhinder en veehouderij gaat in op de toegestane geurbelasting van veehouderijen op geurgevoelige objecten. Geurgevoelige objecten zijn gebouwen die bestemd en geschikt zijn voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of op daarmee vergelijkbare wijze worden gebruikt. De Wet maakt onderscheid in dieren met en dieren zonder een vastgestelde geuremissiefactor. Voor de eerste soort wordt de geurbelasting bij geurgevoelige objecten berekend, voor de tweede gelden minimumafstanden tot dergelijke objecten.

Buiten de bebouwde kom geldt dat een veehouderij geen grotere geurbelasting op geurgevoelige objecten mag hebben van 8 odourunits/ m³ lucht. Het betreft de voorgrondgeurbelasting.

Daarnaast wordt aangegeven dat in bestaande situaties de afstand van de buitenzijde van een dierverblijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom minimaal 25 m moet bedragen.

In nieuwe situaties die door het toepassen van een afwijkingsbevoegdheid of wijzigingsbevoegdheid ontstaan, dient de afstand van de veehouderij tot nieuwe geurgevoelige objecten tenminste 50 m te bedragen.

In de huidige situatie vindt er geuruitstoot plaats door de thans aanwezige veehouderijen in het buitengebied. Geurgevoelige objecten in het buitengebied zijn onder meer bedrijfswoningen behorende bij andere veehouderijen en burgerwoningen.

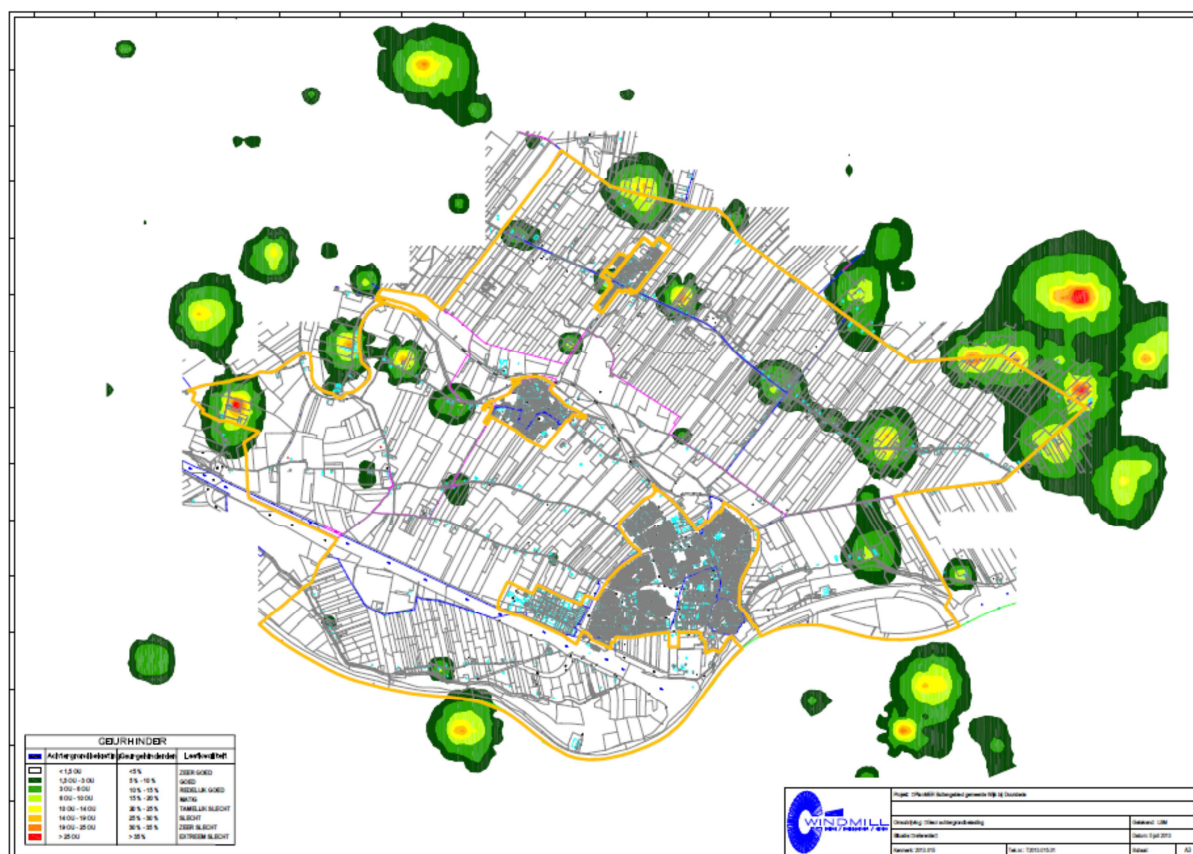
De in het plangebied aanwezige bedrijven hebben ieder een individuele geurmilieugebruiksruimte met een aantal geurgehinderden en de bijbehorende geurbelasting. Dit vloeit voort uit het in de huidige milieuvergunning opgenomen aantal dieren en toegestane stallen.

Zodra een ontwikkeling zich voordoet, die met een afwijking of wijziging mogelijk kan worden gemaakt, wordt op dat moment het aspect geur onderzocht aan de op dat moment geldende wet- en regelgeving en normen.

In de huidige feitelijke situatie is op een aantal locaties in de gemeente het leefklimaat als gevolg van geurhinder tamelijk tot extreem slecht. In de Figuur geurbelasting huidige situatie is te zien dat in het westen van de gemeente op één locatie sprake is van een geurbelasting groter dan 25 OUE/m³ (extreem slecht). Het betreft hier echter een locatie waar de vergunde situatie afwijkt van de feitelijke situatie. In de feitelijke situatie is de geurbelasting veel minder. In de berekening is echter uitgegaan van de vergunde situatie.

Classificatie voor achtergrondbelasting geur

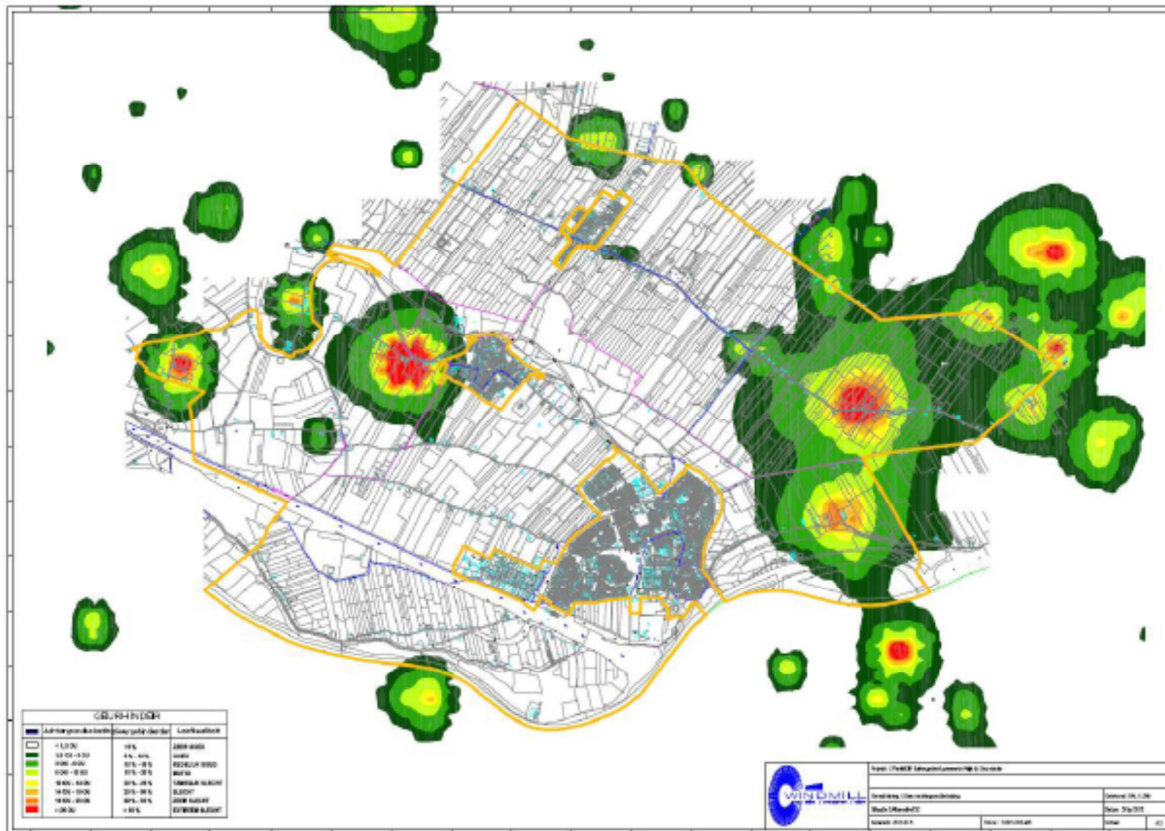
Achtergrondbelasting Geur [OU _E /m ³]	Mogelijke kans op geurhinder Aandeel gehinderde (%)	Beoordeling leefklimaat
< 1,5	< 5	Zeer goed
1,5– 3	5-10	Goed
3 – 6	10-15	Redelijk goed
6 – 10	15-20	Matig
10 – 14	20-25	Tamelijk slecht
14 – 19	25-30	Slecht
19 – 25	30-35	Zeer slecht
25 >	35-40	Extreem slecht

Geurbelasting huidige situatie

In onderstaande figuur zijn de geurcontouren weergegeven die kunnen ontstaan op grond van de ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw die dit plan biedt.

De geurbelasting op locaties rondom veehouderijen kan toenemen ten opzichte van de huidige situatie. Indien veehouderijbedrijven volledig gebruik maken van hun vergunningen, (vergunde situatie) neemt de geurbelasting ten opzichte van de huidige situatie op woningen in de nabijheid van veehouderijen toe. Een aantal woningen krijgt dan te maken met een slechte tot zeer slechte leefkwaliteit.

Geurbelasting bij maximale invulling bestemmingsplan

Bij de aanvraag voor een wijzigingsplan voor uitbreiding van agrarische bouwvlakken wordt getoetst op de geurbelasting afkomstig van het bedrijf (voorgrondbelasting). Om een acceptabele achtergrondbelasting te kunnen borgen is in dit bestemmingsplan opgenomen dat bij uitbreiding van veehouderijbedrijven het woon- en leefmilieu van de omgeving niet onevenredig mag worden aangetast.

4.6. Stikstof

De belangrijkste oorzaken van stikstofdepositie zijn ammoniakuitstoot door veehouderijen en uitstoot van stikstofoxiden door verkeer. De stikstofdepositie in de gemeente Wijk bij Duurstede in 2011 ligt tussen 2.500 tot meer dan 3.500 mol/ha/jaar rond de kernen (N totaal, geodata.rivm.nl).

In het zuidoosten van het plangebied, bij de Natura 2000-gebieden Kolland & Overlangbroek en Uiterwaarden Neder-Rijn ligt de jaarlijkse hoeveelheid stikstofdepositie tussen 1.930 mol/ha en 2.450 mol/ha. De kritische depositiewaarden voor het Natura 2000-gebieden Kolland & Overlangbroek en Uiterwaarden Neder-Rijn worden bepaald door de voor stikstof meest gevoelige habitattypen in dit gebied. In het gebied Kolland & Overlangbroek is de kritische depositiewaarde 2.000 N mol/ha/jaar. In het gebied Uiterwaarden Neder-Rijn is de kritische depositiewaarde 1.429 N mol/ha/jaar.

Duidelijk is dat de huidige concentraties stikstofdepositie hoger zijn dan de kritische depositiewaarden voor de Natura 2000-gebieden Kolland & Overlangbroek en Uiterwaarden Neder-Rijn, waardoor deze gebieden voor wat betreft stikstof overbelast zijn.

De Nota van uitgangspunten maakt uitbreiding van grondgebonden veehouderijen en intensieve veehouderijen mogelijk. Grondgebonden veehouderijen mogen via een wijzigingsbevoegdheid uitbreiden tot maximaal 2,5 ha. Intensieve veehouderijen mogen alleen binnen het bouwvlak uitbreiden. Omschakeling van fruitteelt en akkerbouw naar grondgebonden veehouderijen is mogelijk.

Bij volledige benutting van de geboden mogelijkheden uit de Nota van uitgangspunten kan de stikstofdepositie zeer sterk toenemen ten opzichte van de feitelijke situatie. In sommige gevallen kan het zelfs leiden tot meer dan een verdubbeling van de huidige achtergronddepositiewaarden.

Deze toename van stikstofdepositie heeft effecten op de voorkomende habitattypen in Natura 2000-gebieden, maar ook op de voorkomende soorten in de nabijgelegen natuurmonumenten (zoals blauwgrasland) en de Wet ammoniak en veehouderij-gebieden.

Daarom is in dit plan, in afwijking van de Nota van uitgangspunten, gekozen voor beperking van de mogelijke stikstofuitstoot. Ten eerste is omschakeling van fruitteelt of akkerbouw naar grondgebonden veehouderijen niet mogelijk. Bestaande veehouderijen hebben een aanduiding ‘grondgebonden veehouderij’ gekregen. Zonder deze aanduiding is het houden van vee niet toegestaan. Een fruitteeler kan niet omschakelen naar veehouderij wat extra stikstofuitstoot voorkomt.

Om de stikstofemissie verder te beperken is voor grondgebonden veehouderijen met een niet grondgebonden intensieve neventak alleen ontwikkelingsruimte voor de grondgebonden veehouderij opgenomen. Dit stemt overeen met de uitgangspunten van de gemeentelijke structuurvisie ten aanzien van niet grondgebonden landbouw.

Ten slotte blijken veehouderijen in de nabijheid van de Natura 2000 gebieden Kolland en Overlangbroek een relatief grotere invloed op de stikstofdepositie in de deze gebieden te hebben dan de emissie van veehouderijbedrijven op grotere afstand van deze gebieden. Daarom is een milieuzone rondom deze gebieden aangehouden. In de milieuzone kunnen veehouderijen geen gebruik maken van de wijzigingsbevoegdheid voor vergroting van het bouwvlak tot 2,5 hectare, tenzij aangetoond wordt, bijvoorbeeld met een verleende Natuurbeschermingswetvergunning, dat de vergroting en/of vormverandering geen negatieve gevolgen heeft voor de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Met bovengenoemde aanpassingen ten opzichte van de Nota van uitgangspunten vermindert de stikstofdepositie ten opzichte van de huidige planologische situatie. Dat wil zeggen de mogelijkheden voor extra stikstofuitstoot worden sterk beperkt ten opzichte van de mogelijkheden die in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied bestaan.

In de planmer is nader onderzocht of deze vermindering voldoende is om significante negatieve effecten op Natura 2000 gebieden te voorkomen.

4.7. Geluid

Geluid kan een belasting van het woon-, werk- en recreatie- leefklimaat van de mens met zich meebrengen. Als geluidsgevoelige bestemmingen gelden in ieder geval woningen en woonwagencentrales, scholen, ziekenhuizen, verpleeghuizen en andere gezondheidszorggebouwen met de daarbij behorende terreinen. In de natuur zijn dieren gevoelig voor verstoring door geluid.

In de Geluidsnota 2012 – 2016 die op 17 januari 2012 is vastgesteld wordt aangegeven hoe de gemeente omgaat met geluid. De geluidsnota fungeert als beoordelingskader voor het vaststellen van ruimtelijke plannen en verkeersplannen, het reguleren van bedrijfsmatige activiteiten, het verlenen van bouwvergunningen en ontheffingen van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

Voor wegverkeer geldt een wettelijke voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Langs iedere weg is van rechtswege een zone gelegen met uitzondering van:

- woonerven;
- wegen waarop een maximumsnelheid van 30 km/h geldt.

In het buitengebied komen geen woonerven voor. Bij de Stenenbrug en Overlangbroek is een 30 km zone aanwezig.

De breedte van de zone is afhankelijk van het aantal rijstroken van de weg. De wegen in het buitengebied zijn provinciale wegen en gemeentelijke ontsluitingswegen, waarvoor een zonebreedte van 250 meter geldt.

Bij nieuwe woningen, dus ook bij woningsplitsing of vestiging van andere geluidsgevoelige objecten dient beoordeeld te worden of deze binnen zones van wegen komen te liggen. Is dit het geval dan is een akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai altijd noodzakelijk. Indien de geluidsbelasting boven de wettelijke voorkeursgrenswaarde uitkomt is een procedure hogere grenswaarde mogelijk. Hogere grenswaarden kunnen alleen bij een vaststelling van een bestemmingsplan, een wijzigingsplan of bij een buitenplanse omgevingsvergunning worden verkregen. Het bevoegd gezag is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijk bij Duurstede.

In het bestemmingsplan Buitengebied 2003; herziening 2009 was een zonegrens als bedoeld in artikel 41 van de Wet geluidhinder opgenomen rondom het bedrijventerrein Broekweg en Langshaven. In het bestemmingsplan Bedrijventerreinen, vastgesteld door de raad op 27 september 2011, is geen mogelijkheid meer opgenomen voor de vestiging van grote lawaaimakers op de bedrijventerreinen. Daarmee is de functie van de geluidzone vervallen en is deze zone niet meer in dit bestemmingsplan opgenomen.

4.8. Stiltegebied

De provincie heeft het gebied tussen Kromme Rijn en Utrechtse Heuvelrug aangewezen als stiltegebied. Activiteiten die de geluidsbelasting negatief beïnvloeden zijn niet meer mogelijk in een gebied dat als stiltegebied is aangewezen. Het beleid voor stiltegebieden is erop gericht functies, die tot een extra geluidsverstoring leiden, te weren. Ook richt het beleid zich op het voorkomen van een toename, en bij voorkeur het verminderen, van gemotoriseerd verkeer door stiltegebieden.

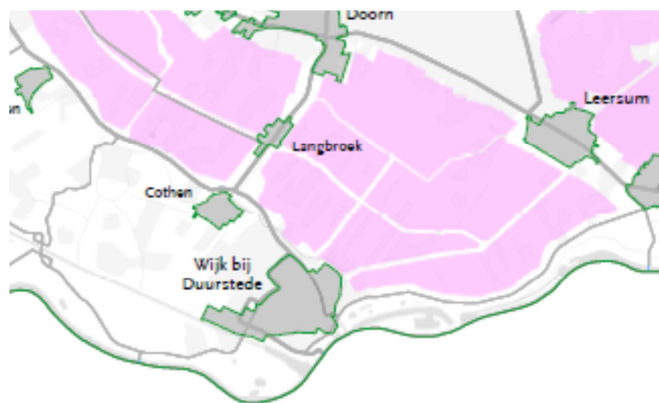
Negatieve beïnvloeding van de geluidsbelasting kan zich voor doen bij toevoeging van nevenfuncties bij agrarische bedrijven, functiewijziging van beëindigende agrarische bedrijven en bij ontwikkelingen ter plaatse van bestaande niet-agrarische bedrijven. Voorkomen moet worden dat hierdoor een toename plaatsvindt van de geluidsbelasting in het stiltegebied, anders dan ten gevolge van de gebiedseigen geluiden. Bestaande functies (ook de stilteverstorende functies) binnen het stiltegebied kunnen blijven bestaan. Binnen het stiltegebied blijven ontwikkelingen die bij het gebied horen, zoals agrarische activiteiten en stille vormen van recreatie mogelijk. Het beleid is erop gericht dat mensen en dieren stilte kunnen ervaren. Het instellen van stiltegebieden is hierbij een belangrijk hulpmiddel.

Het stiltegebied wordt in het bestemmingsplan opgenomen als milieuzone – stiltegebied (gebiedsaanduiding). Aan deze gebiedsaanduiding worden regels gekoppeld die ten aanzien van afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden de voorwaarde stellen dat ontwikkeling niet tot een toename van geluidbelasting mogen leiden.

Volgens de provinciale milieuverordening zijn in het stiltegebied geen nieuwe ontwikkelingen toegelaten die een geluidsniveau van 35 dB(A) LAeq,24h op 50 meter van de geluidsbron of meer veroorzaken.

Dit betekent in ieder geval dat lawaaisporten niet zijn toegestaan.

Een geluidsrapport dient te worden overlegd wanneer nieuwe functies zijn gepland binnen het stiltegebied.

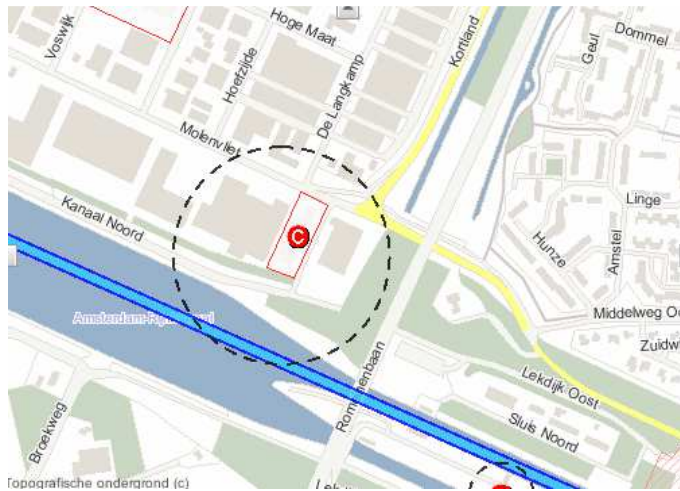
stiltegebied

4.9. Externe veiligheid

Binnen het plangebied bevinden zich een aantal inrichtingen met een risicocontour als gevolg van de aanwezigheid van een propaantank. Binnen de risicocontour kunnen geen kwetsbare objecten worden gevestigd.

Binnen het plangebied ligt één het tankstation aan de Graaf van Lynden van Sandenburgweg 4 te Cothen. Het tankstation is momenteel niet in gebruik en de LPG installatie is afgesloten. Omdat het niet uit te sluiten is dat het tankstation binnen de planperiode wordt heropend is het positief bestemd. De bestemming Bedrijf met de aanduiding ‘verkoop motorbrandstoffen zonder lpg’ is opgenomen.

Aan de Molenvliet 1 is de firma Veip gevestigd. Het betreft een bedrijf wat desinfecteermiddelen produceert. Voor de productie liggen er diverse chemische middelen opgeslagen op de locatie aan de Molenvliet. Het bedrijf valt onder de regels van het Activiteitenbesluit. De risicocontour beperkt zich tot de bestemmingen Verkeer en Water, waarbinnen geen kwetsbare functies mogelijk zijn.

4.9.1. BEVI-inrichtingen

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) beoogt een wettelijke grondslag te geven aan het externe veiligheidsbeleid rondom risicovolle inrichtingen. Het doel van het besluit is de risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Op basis van het Bevi geldt voor het Persoonsgebonden risico (PR) rondom een risicovolle inrichting een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten, die in acht genomen moeten worden. Beide liggen op een niveau van 10^{-6} per jaar. Voorbeelden van kwetsbare objecten zijn in woningen, gebouwen waar kwetsbare groepen mensen verblijven en gebouwen waarin doorgaans grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn. Voorbeelden van beperkt kwetsbare objecten zijn bedrijfsgebouwen, kantoorgebouwen en hotels met een brutovloeroppervlak van maximaal 1.500 m² per object en winkels/winkelcomplexen die niet als kwetsbaar object zijn aangemerkt. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet aan deze normen worden voldaan. Het Bevi bevat geen norm voor het groepsrisico (GR); wel geldt op basis van het Bevi een verantwoordingsplicht voor het GR in het invloedsgebied rondom de inrichting. De in het externe veiligheidsbeleid gehanteerde norm voor het GR geldt daarbij als buitenwettelijke oriëntatiewaarde.

4.10. **Bedrijven en milieuzonering**

Voorliggend plan biedt bij recht geen mogelijkheden om milieubelastende functies te realiseren die van invloed kunnen zijn op gevoelige functies. Nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied die met een afwijkings- of wijzigingsbevoegdheid mogelijk worden gemaakt worden getoetst aan de brochure *Bedrijven en Milieuzonering* van de VNG. Daarin zijn richtafstanden van milieubelastende functies ten opzichte van milieugevoelige functies opgenomen. Indien voldaan kan worden aan de gestelde richtafstanden, mag verondersteld worden dat de op te richten (hinderveroorzakende) functie geen belemmeringen en/of hinder geeft voor omliggende gevoelige functies als wonen.

4.11. **Spuitvrije zones**

Een specifieke soort van bedrijvigheid waarbij milieuzonering aandacht verdient, en wat zeker onderwerp is in de gemeente Wijk bij Duurstede, zijn de spuitzones rond boomgaarden (hobbymatig en professioneel).

De gemeente hanteert al sinds tijden, in ieder geval sinds 2002 voor het buitengebied een afstand van 30 meter als spuitvrije zone voor het buitengebied. Alleen in de kernrandzone rondom Langbroek, Cothen en Wijk bij Duurstede geldt een spuitvrijzone van 50 m. Uitzondering hierop vormen de boomgaarden nabij agrarische bedrijfswoningen. Voor deze boomgaarden geldt geen spuitvrijzone, mits deze behoren tot het bedrijf waartoe ook de bedrijfswoning behoort.

Het bestaande beleid was bedoeld als toetsingskader voor nieuwe gevoelige functies. Het huidige bestemmingsplan 'Buitengebied 2003, herziening 2009' kent geen algemene spuitzoneregeling. Een motivering van het beleid is te vinden in de Notitie spuitzonebeleid van 25 mei 2009. Dit beleid wordt met enige aanpassingen opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan. In dit bestemmingsplan wordt een algemene spuitvrijzone rond gevoelige functies ingesteld. De differentiatie tussen 30 en 50 meter wordt losgelaten en als algemene afstandsmaat wordt 50 meter aangehouden. In het beleid werd gerekend vanaf de gevel van woningen tot boomgaarden terwijl nu wordt uitgegaan van een afstand vanaf de bestemmingsgrens van gevoelige functies. In de regels is binnen de agrarische bestemmingen opgenomen dat het spuiten met chemische bestrijdingsmiddelen niet is toegestaan op een afstand van 50 meter of minder tot voor bestrijdingsmiddelen gevoelige functies. Dit zijn alle functies waar geregeld en gedurende langere perioden mensen verblijven, met uitzondering van bedrijfswoningen behorende bij het bedrijf dat de fruit- of boomteelt uitoefent. Het doel hiervan is het beschermen van het woon- en leefklimaat van gevoelige functies, zoals woningen, maar ook tuinen bij woningen, campings, sportvelden e.d.

Uit jurisprudentie blijkt dat voor specifieke gevallen vanwege plaatselijke omstandigheden gemotiveerd afgeweken kan worden van de algemene afstand van 50 meter. In het plan is daarom een afwijkingsregeling opgenomen om voor specifieke gevallen een kleinere afstand toe te staan. Daarbij kunnen de volgende argumenten van toepassing zijn om van de afstandsmaat gemotiveerd af te wijken:

- een beperkt gebruik van bestrijdingsmiddelen wordt voorzien;
- er sprake is van woningbouw met een open bebouwing;
- door de beplanting aan de noord- en noordoostzijde is de boomkwekerij in de windluwe hoek gelegen;
- er worden middelen gebruikt die in de biologische teelt zijn toegestaan;
- er is sprake van een voldoende fysieke scheiding tussen boomgaard en gevoelige functie, bijvoorbeeld in de vorm van een haag, windsingel of muur.

Bij nieuwe ontwikkelingen, zowel de aanplant van boomgaarden als vestiging van gevoelige functies dient altijd rekening te worden gehouden met de minimale afstand van 50 meter tot gevoelige bestemmingen. Via onderzoek kan aangetoond worden of een kleinere afstand acceptabel is.

De regeling richt zich specifiek op de fruit- en boomteelt omdat bij deze teelt in vergelijking met andere gewassen chemische bestrijdingsmiddelen op een grotere hoogte worden toegepast. Hierdoor treedt drift op en kunnen op grotere afstand van het gewas negatieve effecten optreden voor gevoelige functies, bijvoorbeeld woningen. Voor akker- en tuinbouwgewassen is de drift zeer beperkt. Daarbij worden binnen de gemeente gronden behalve voor de fruitteelt voornamelijk gebruikt als grasland. Daar is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen veel beperkter.

In het bestemmingsplan is, naar aanleiding van diverse inspraakreacties en in afwijking van het voorontwerpplan opgenomen dat voor bestaande situaties geen spuitverbod geldt. De reden hiervoor is dat de gemeente bestaande rechten niet wil aantasten. Het gaat hier gaat om

historisch gegroeide situaties. Op diverse locaties in het buitengebied liggen boomgaarden op korte afstand van een woning en/of de bestemmingsgrens Wonen. Voor deze bestaande situaties geldt geen spuitvrijzone. Bestaand gebruik is in het bestemmingsplan nader omschreven. Bepalend is de datum van inwerkingtreden van het bestemmingsplan. Het spuitverbod richt zich specifiek op fruit- en boomteelt. Uit luchtfoto is goed af te lezen waar zich boomgaarden of boomkwekerijen bevinden. De gemeente laat regelmatig luchtfoto's maken zodat goed inzichtelijk is welke boom- en fruitteelt aanwezig is op het moment van inwerkingtreden van het bestemmingsplan. Daarbij kan uit de stamomvang ook de ouderdom van een boomgaard afgeleid worden. Om echter voldoende rechtszekerheid te bieden is een kaart gemaakt van alle bestaande boomgaarden op het moment van inwerkingtreden van het plan. Deze kaart wordt bij het bestemmingsplan gevoegd. Wij gaan er van uit dat waar een bestaande boomgaard aanwezig is ook sprake is van bestaand gebruik met chemische bestrijdingsmiddelen.

Het is geen automatisme dat bestaande functies en bestaand gebruik in een nieuw bestemmingsplan voortgezet kunnen worden. Voor een goede ruimtelijke ordening is het nodig na te gaan of in redelijkheid doorslaggevend belang kan worden toegekend aan het voortzetten van de bestaande situatie. Een goede ruimtelijke ordening betekent dat sprake moet zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, waarbij voor een nieuw bestemmingsplan ook bestaande situaties beoordeeld dienen te worden. Het aspect van mogelijke gezondheidsrisico's voor de omgeving is hierbij cruciaal. Daarom is gekeken naar de huidige stand van zaken wat betreft de wetenschappelijke onderbouwing van gezondheidsrisico's in de nabijheid van boomgaarden. Daarbij is vooral gebruik gemaakt van een onlangs door de Gezondheidsraad uitgebracht rapport 'Gewasbescherming en omwonenden'. Dit rapport van 29 januari 2014 is als advies aangeboden aan de staatssecretarissen van Economische Zaken, én die van Infrastructuur en Milieu.

Een aspect dat meeweegt is de uitvoerbaarheid van een algemeen spuitverbod ook voor bestaande situaties. Daarbij gaat het niet alleen om de financiële consequenties van bijvoorbeeld het wegbestemmen of saneren van woningen of boomgaarden, maar ook de reikwijdte van het juridische instrument (bestemmingsplan) speelt daarbij mee. Niet uitvoerbare voorstellen zijn schijnoplossingen en dus niet doelmatig.

Ten slotte is beoordeeld in hoeverre in redelijkheid met de verschillende belangen in het plangebied dient te worden omgegaan.

De situatie in de gemeente Wijk bij Duurstede is niet uitzonderlijk. Ook in andere fruitteeltgebieden bevinden zich woningen op kortere afstand dan 50 meter van omliggende boomgaarden. Door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) is onlangs naar buiten gebracht dat in Nederland ongeveer negentigduizend mensen binnen 50 meter van een bollen- of fruitperceel wonen. Daarmee mag worden gesteld dat het onderwerp "woon- en leefklimaat in historisch gegroeide situaties" van bovengemeentelijke orde is.

Wanneer bestaande situaties met een kleinere afstand dan 50 meter dienen te worden gesaneerd zijn er twee opties: actief beëindigen van de fruitteeltfunctie of beëindigen van de gevoelige functie (veelal de woonfunctie). In beide gevallen een maatregel met vergaande maatschappelijke en economische consequenties. Ofwel de fruitteeltsector zal worden geconfronteerd met een aanzienlijke afname van het productieareaal en daarmee van hun inkomstenbron. Ofwel diverse woningen in het buitengebied kunnen niet meer bewoond worden en zouden gesloopt moeten worden.

Het instrument bestemmingsplan is feitelijk niet toereikend om bestaande functies actief te beëindigen. De overgangsbepalingen van een bestemmingsplan bieden immers bescherming voor bestaand legaal ontstaan gebruik. Aanvullend zal dan ook ingezet dienen te worden op een actief uitkoopbeleid. Hiervoor zullen dan wel, mede met het oog op een aantoonbaar

uitvoerbaar bestemmingsplan, financiële middelen beschikbaar dienen te zijn. Het gaat daarbij om aanzienlijke bedragen. Het niet meer kunnen gebruiken van chemische bestrijdingsmiddelen leidt voor een teler tot zowel vermogensschade als inkomensschade. De financiële middelen voor compensatie of uitkoop van fruittelers zijn niet beschikbaar en gezien de slechte financiële situatie van de gemeente is het niet te verwachten dat deze vrijgemaakt kunnen worden. Een bestemmingsplan met een algemeen spuitverbod, ook voor bestaande situaties, is niet uitvoerbaar en kan daarom niet vastgesteld worden. Afgezien van de grote financiële gevolgen van een algemeen spuitverbod is de vraag of de gezondheid van omwonenden onweerlegbaar in het geding is bij voortzetting van de huidige situatie. Op basis van de volgende overwegingen wordt geconcludeerd dat dit niet het geval is.

In het rapport van de Gezondheidsraad “Gewasbescherming en omwonenden” van 29 januari 2014 wordt ingegaan op de vraag of omwonenden van landbouwpercelen kans op gezondheidsschade oplopen door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Hierna staan enkele tekstpassages uit het rapport. Bij omwonenden van agrarische percelen vormt aanvoer vanuit de omgeving een extra bron van blootstelling. Gewasbeschermingsmiddelen kunnen schadelijk zijn voor andere dan de plaagorganismen, de mens inbegrepen. Mede om die reden is er een uitvoerige wettelijke toelatingsprocedure voor deze middelen. Aan eventuele gevolgen voor de gezondheid van omwonenden is tot voor kort weinig aandacht besteed. Dit betekent niet dat omwonenden en niet-beroepsmatige omstanders en passanten nu geheel onbeschermd zijn. Ze liften ten dele mee op de bescherming van de andere groepen. De afgelopen decennia is veel gedaan om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen veiliger en duurzamer te maken. Epidemiologisch onderzoek naar mogelijke chronische gezondheidseffecten bij omwonenden, dat vooral in het buitenland is verricht, levert enige aanwijzingen op dat bepaalde aandoeningen wellicht vaker bij deze groep (omwonenden) voorkomen. Het betreft onder meer effecten op het ongeborn kind, leukemie bij kinderen en de ziekte van Parkinson. Het aantal onderzoeken is echter gering en veel onderzoek kent aanzienlijke beperkingen. Vooral de mate, bronnen en routes van blootstelling zijn doorgaans zeer onnauwkeurig in beeld gebracht. Daardoor is een oordeel over een oorzakelijk verband met blootstelling vanuit de omgeving niet mogelijk. Veel buitenlands onderzoek is bovendien gedaan met middelen die in Nederland nooit, niet meer of niet in dezelfde toepassingen zijn toegelaten. Gezien de waargenomen gezondheidseffecten bij agrariërs zelf, enige aanwijzingen voor effecten bij omwonenden in het buitenland en het gebrek aan gegevens van eigen bodem ziet de Gezondheidsraad voldoende reden voor nader onderzoek onder omwonenden in Nederland. Het kabinet heeft dit advies inmiddels overgenomen en het RIVM verzocht dit verder uit te werken. Het zal nog enige jaren duren voor het voorgestelde blootstellingsonderzoek meer duidelijkheid zal verschaffen over de blootstelling van omwonenden. Voor de tussentijd stelt de Gezondheidsraad maatregelen voor om de blootstelling van omwonenden te verlagen. De maatregelen liggen op het vlak van de toelatingsprocedure van gewasbeschermingsmiddelen en de agrarische praktijk. Over het instellen van spuitvrije zones en afstandseisen zegt de Gezondheidsraad het volgende. Het zijn maatregelen die aanzienlijke financiële consequenties kunnen hebben. Een probleem is dat wetenschappelijk niet goed is aan te geven hoe de relatie tussen afstand tot een behandeld perceel en blootstelling (en dus risico) precies is. Als de toelating goed is geregeld en alle regels en voorschriften in de praktijk goed worden nageleefd, zouden de risico's voor omwonenden in principe afgedekt moeten zijn en afstandscriteria niet nodig zijn. Op grond van de huidige onzekerheid kan men het instellen van spuitvrije zones zowel bepleiten als afwijzen. Uiteindelijk gaat het om een politieke keuze. Het zou dan voor de hand liggen dat dergelijke normen landelijk worden vastgesteld stelt de Gezondheidsraad.

Afsluitend kan in redelijkheid niet van de gemeente worden verwacht dat op basis van de huidige stand van zaken wat betreft de wetenschappelijke onderbouwing van gezondheidsrisico's voor omwonenden van boomgaarden wordt besloten tot het actief via het bestemmingsplan beëindigen van functies, met name de woonfunctie dan wel de fruitteeltfunctie in het gebied. De maatschappelijke en economische gevolgen voor omwonenden en gemeente, zijn hiervoor te groot.

4.12. Watertoets

Om te garanderen dat water voldoende aandacht krijgt bij het opstellen van ruimtelijke plannen is de zogenaamde 'watertoets' in het leven geroepen. Hiertoe hebben Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen de Bestuurlijke notitie Waterbeleid in de 21e eeuw en de Handreiking watertoets ondertekend. Doel van de watertoets is het vroegtijdig en expliciet betrekken van de waterbeheerders bij het planproces. Het resultaat hiervan wordt vastgelegd in de zogenaamde 'Waterparagraaf'.

Voorliggende waterparagraaf maakt verplicht onderdeel uit van het bestemmingsplan en bevat de resultaten van de watertoets. Daarnaast biedt de waterparagraaf inzicht in het overlegproces dat in het kader van de watertoets met de waterbeheerders is gevoerd. De belangrijkste partners op het gebied van waterbeleid zijn op hoofdlijnen de Europese Unie en het Rijk en de provincie en meer specifiek Rijkswaterstaat, de waterschappen en gemeenten. Het Rijk geeft richting aan het beleid op hoofdlijnen, daarbij rekening houdend met de Europese 'Kaderrichtlijn Water'. Binnen deze kaders zorgen provincies, waterschappen en gemeenten voor een integraal waterbeheer waarbij belangen worden afgewogen.

Het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden behartigt alle aspecten van het beheer van de regionale wateren. Een uitzondering betreft de grondwateraspecten, waarvoor de gemeente eerste aanspreekpunt is en een zorgplicht heeft. Rijkswaterstaat voert het beheer over de rijksrivieren Nederrijn en Lek en het Amsterdam-Rijnkanaal.

Een korte beschrijving van het voor het bestemmingsplan meest relevante waterbeleid is opgenomen in de beleidsbijlage bij dit bestemmingsplan.

De gemeente acht een duurzaam en veilig watersysteem van belang. De gemeente heeft bij het opstellen van het bestemmingsplan afstemming gezocht met het Hoogheemraadschap en Rijkswaterstaat. De A-watgangen, zoals vermeld in de legger van het Hoogheemraadschap zijn rechtstreeks opgenomen met een bestemming Water op de verbeelding.

De bescherming van waterlopen verloopt grotendeels via de keur van het Hoogheemraadschap. Het doel van de keur is het veiligstellen van de waterstaatkundige en daaraan verbonden ecologische belangen. De keur bevat daartoe geboden en verboden (met betrekking tot wateren) ter bescherming van de aan- en afvoer van water en het bergend vermogen van het waterhuishoudkundig systeem. Daarom is een specifieke bestemmingsregeling voor bescherming van deze belangen niet nodig. Dit zou immers resulteren in een dubbele regelgeving. Werkzaamheden die tot het normale onderhoud van watgangen behoren zijn vrij van een omgevingsvergunning.

De primaire waterkeringen, met name langs de grote rivieren, en de overige waterkeringen langs het Amsterdam-Rijnkanaal en in de uiterwaarden (zomerkaden) zijn opgenomen met een dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering op de verbeelding. In de regels wordt aangegeven dat de gronden mede bestemd zijn voor de bescherming, het onderhoud en de verbetering van de waterkering. Binnen de dubbelbestemming is het in beginsel niet

toegestaan te bouwen, tenzij de belangen van de waterkering niet geschaad worden. Dit is ter beoordeling aan de beheerder van de waterkering die hiertoe gehoord wordt.

Aan weerszijden van de waterkering is bij de primaire waterkeringen een beschermingszone opgenomen: vrijwaringszone – dijk. Binnen deze zone mag in beginsel niet gebouwd worden, indien de belangen van de waterkering worden geschaad.

De uiterwaarden, buitendijkse gebieden en een zone langs het Amsterdam-Rijnkanaal worden beschermd met de dubbelbestemming Waterstaat – Waterstaatkundige functie. Ook hier gelden beperkingen ten aanzien van bouwwerken.

Waterkeringen

Bij Cothen ligt een waterwingebied. De grondwaterbeschermingsgebied is in het bestemmingsplan opgenomen als Milieuzone – drinkwaterwinning.

Grondwaterbeschermingsgebied Cothen

De rioolpersleiding die loopt van Wijk bij Duurstede, via Cothen richting Langbroek wordt beschermd door de dubbelbestemming Leiding. De bestemming omvat een zone van 5 meter, aan weerszijden van het hart van de leiding 2,5 meter.

Binnen deze zone gelden beperkende regels voor bouwerken en andere werkzaamheden.

Aangezien het bestemmingsplan niet direct ontwikkelingen mogelijk maakt is het niet noodzakelijk om uitgebreider op het aspect water in te gaan. Zodra zich een ontwikkeling voordoet wordt op dat moment het aspect water verder onderzocht.

In het plan wordt voor 15 agrarische bouwvlakken een uitbreiding van het agrarisch bouwvlak opgenomen. Deze uitbreidingen en de wateraspecten daarbij worden beschreven in een aparte ruimtelijke onderbouwing die als bijlage bij het bestemmingsplan is gevoegd.

4.13. Natuurbeschermingswet en Flora- en faunawet

In het kader van gebiedsbescherming en soortenbescherming zoals geregeld in de Natuurbeschermingswet (waarin de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn opgenomen) en de Flora- en faunawet dient bij ruimtelijke ingrepen te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op mogelijk aanwezige beschermde soorten. Het voorliggende plan is vooral gericht op het beheersmatig bestemmen van de huidige situatie, maar er worden ook kleinschalige ontwikkelingsmogelijkheden geboden. Zo kunnen agrarische bedrijven binnen hun bouwvlakken bebouwing oprichten en kunnen binnen de bestemming Wonen bijgebouwen worden gebouwd en kan de inrichting van tuin en erf worden gewijzigd. Deze ingrepen hebben mogelijk invloed op beschermde planten en dieren die ter plaatse voorkomen.

De ruimtelijke ingrepen die in dit bestemmingsplan buitengebied mogelijk worden gemaakt, hebben over het algemeen een beperkte schaal en zullen met name in het agrarisch gebied en bovendien binnen bestaande bouwvlakken en bestemmingsvlakken plaatsvinden. Deze ingrepen zullen mogelijk plaatselijk leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten, bijvoorbeeld door verontrusting van de soorten of het aantasten van holen of broedplaatsen. Indien dit het geval is zal hiervoor in het kader van de natuurwetgeving (Flora en faunawet)

een ontheffing moeten worden aangevraagd. Een ontheffing wordt in de meeste gevallen verleend; voor veel soorten kan zelfs worden volstaan met een algemene vrijstelling. Er zijn daarom op voorhand geen aanwijzingen dat deze recente wetgeving zal leiden tot onoverkomelijke problemen bij de uitvoering van dit bestemmingsplan.

Het kan echter voorkomen dat een bepaalde ingreep op basis van de natuurwetgeving niet kan worden uitgevoerd (omdat er alternatieven zijn die minder of geen schade aan beschermde flora en fauna aanbrengen) of dat verzachtende of compenserende (inrichtings)maatregelen moeten worden getroffen. Zodra een initiatief zich voordoet waaraan door middel van afwijking of wijziging medewerking verleend kan worden, wordt op dat moment het aspect soortenbescherming en gebiedsbescherming onderzocht aan de op dat moment geldende wet- en regelgeving.

4.14. EHS

Voor de EHS is een dubbelbestemming Waarde – Ecologische hoofdstructuur opgenomen. Bij de verschillende afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden wordt als voorwaarde opgenomen dat binnen deze dubbelbestemming geen sprake mag zijn van significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de bij het gebied behorende natuurdoelen en natuurkwaliteit:

- de bestaande en potentiële waarden van het ecosysteem waaronder ook begrepen worden de vereiste omgevingsfactoren zoals donkerte, bodem, water en milieu;
- de robuustheid en de aaneengeslotenheid van de EHS;
- de aanwezigheid van bijzondere soorten.

Het gaat om de afwijkingsbevoegdheid voor realisatie van een minicamping, een paardenbak, het vergroten van het bebouwingsoppervlak en het wijzigen van bedrijfsactiviteiten. Bij vormverandering of vergroting van een agrarisch bouwvlak via een wijzigingsbevoegdheid dient ook getoetst te worden aan de waarden en kenmerken van de EHS.

De toetsing vindt plaats aan de hand van de provinciale EHS wijzer.

In de EHS-wijzer, wordt toelichting gegeven op de volgende 5 stappen:

1. Bepaling van de ruimtelijke ordeningsregels die van toepassing zijn op de gevraagde nieuwe ontwikkeling in de EHS.
2. Oriëntatie ecologisch onderzoek - uit te voeren door een ecooloog; geeft een eerste inschatting van de haalbaarheid van een ontwikkeling en geeft zicht op de noodzaak van aanvullend ecologisch onderzoek.
3. Ecologisch onderzoek - uit te voeren door een ecooloog; maakt inzichtelijk of er sprake is van significante aantasting van natuurwaarden op de 4 genoemde toetsaspecten uit de PRS (bijzondere ecosystemen, bijzondere soorten, ecologische verbindingen en robuust/aaneengesloten).
4. Indien er sprake is van significante aantasting van de EHS kan er in deze stap worden gekeken of via de PRS-instrumenten saldobenadering, plussen en minnen of herbegrenzing EHS het doorgaan van het initiatief toch kansrijk is. Dit vergt afstemming tussen ecooloog, initiatiefnemer, gemeente en zo nodig met de provincie.
5. Mogelijke manieren afspraken tussen betrokken partijen vast te leggen in bestemmingsplan, overeenkomst, compensatieafspraken etcetera.

4.15. Verkeer en parkeren

De bestaande infrastructuur is in dit plan conform het huidige gebruik van de gronden bestemd. Voor het plangebied geldt dat het gebruik, nu en in de toekomst, niet mag

leiden tot een onevenredige aantasting van de verkeersontsluitings- en parkeersituatie ter plaatse. Hierbij geldt dat voor de parkeren op eigen terrein voldoende parkeergelegenheid aanwezig dient te zijn.

Wat betreft verkeer en parkeren doen zich momenteel geen problemen voor die voorliggend plan onuitvoerbaar maken.

4.16. Cultuurhistorie

Rijks- en gemeentelijke monumenten worden via de Monumentenwet en de gemeentelijke erfgoedverordening 2012 beschermd. In het kader van deregulering en om dubbele bescherming tegen te gaan is voor deze monumenten geen regeling opgenomen in dit bestemmingsplan.

Een aantal panden, die geen monumentstatus hebben zijn echter wel karakteristiek en bepalend voor het ruimtelijk beeld van het buitengebied. Deze panden hebben de aanduiding 'karakteristiek' gekregen. Het is niet toegestaan deze panden zonder omgevingsvergunning te slopen en de karakteristieke kenmerken aan te tasten.

De karakteristieke panden zijn grotendeels overgenomen uit het voorgaande plan. Het betreft zogenaamde MIP panden. Dit zijn panden die beschreven zijn in het kader van het Monumenten Inventarisatie Project (MIP). Het betrof een landelijk project dat tussen 1986 en 1995 werd uitgevoerd. Doel van het project was om per gemeente de waardevolle gebouwen en andere objecten in woord en beeld te beschrijven, zodat er meer zicht kwam op monumentenzorg en cultuurgeschiedenis.

Woningen, met uitzondering van (agrarische) bedrijfswoningen, die aangewezen zijn als rijks- of gemeentelijke monument of de aanduiding karakteristiek hebben mogen gesplitst worden. Ook mag de inhoud van de woning tot 800 m³ worden vergroot binnen de bestaande monumentale of karakteristieke bebouwing.

5. Uitvoerbaarheid

Voorliggend bestemmingsplan is een plan dat met name is gericht op het beheer van de bestaande ruimtelijke situatie van het buitengebied. Op grond van de Wro kan de gemeenteraad een exploitatieplan vaststellen voor gronden waarop een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bouwplan is voorgenomen. Onder een bouwplan wordt in dit kader het volgende verstaan:

- de bouw van een of meer woningen;
- de bouw van een of meer andere hoofdgebouwen;
- de uitbreiding van een gebouw met ten minste 1000 m² of met een of meer woningen;
- de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
- de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor detailhandel, dienstverlening, kantoor of horecadoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte van de nieuwe functies ten minste 1000 m² bedraagt;
- de bouw van kassen met een oppervlakte van ten minste 1000 m².

De gemeenteraad kan echter ook besluiten om geen exploitatieplan vast te stellen als:

- het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden anderszins verzekerd is;
- het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld niet noodzakelijk is, en
- het stellen van eisen, regels, of een uitwerking van regels niet noodzakelijk is.

Er worden met dit bestemmingsplan geen (grootschalige) ontwikkelingen in het landelijk gebied toegestaan waarvan de economische uitvoerbaarheid ter discussie zou kunnen staan. De mogelijkheden die het plan biedt ten aanzien van ontwikkelingen kunnen op particulier initiatief toegepast worden (met instemming van de gemeente).

Bij het oprichten van particuliere initiatieven binnen de bepalingen van het bestemmingsplan bestaan er geen kosten voor de gemeente. Via de legesverordening worden kosten reeds doorgerekend aan initiatiefnemers. Ook het aspect planschade wordt via overeenkomsten doorberekend aan initiatiefnemers. Van het stellen van nadere eisen, regels, e.d. is in dit plan geen sprake. Ook het aspect uitwerking of fasering is in dit plan niet aan de orde. Het opstellen van een exploitatieplan wordt dan ook niet noodzakelijk geacht en is achterwege gelaten.

6. Handhaving

Ten behoeve van het bestemmingsplan buitengebied is een uitgebreide inventarisatie uitgevoerd. Bewoners in het buitengebied konden via een formulier gegevens over hun perceel en grondgebruik doorgeven. Daarnaast heeft de gemeente alle adressen in het buitengebied bezocht om bebouwing en grondgebruik in kaart te brengen.

Uit de inventarisatie is gebleken dat in een aantal gevallen bebouwing en grondgebruik strijdig was met het vigerende bestemmingsplan buitengebied 2003 herziening 2009.

Op basis van de Nota van uitgangspunten en ander beleid is per geval globaal afgewogen of het mogelijk is bouwwerken en/of gebruik in dit nieuwe plan positief te bestemmen en daarmee te legaliseren. Voor de gevallen waarin dit mogelijk leek heeft de overtreder de mogelijkheid gekregen een verzoek tot legalisering te doen.

De binnengekomen verzoeken zijn behandeld, nader afgewogen en ruimtelijk onderbouwd. Tevens zijn waar nodig aanvullende onderzoeken uitgevoerd bijvoorbeeld ten aanzien van bodem, archeologie, geluid of flora en fauna. Daar waar geen belemmeringen voor een positieve bestemming zijn gebleken zijn de gevallen opgenomen in dit plan.

Voor de gevallen waar strijdigheid met het huidige plan is geconstateerd en waar legalisering niet tot de mogelijkheden behoorde vanwege strijdigheid met beleidsuitgangspunten is een handhavingstraject in gang gezet.

7. Juridische opzet van het plan

7.1. Opbouw van het plan

Het bestemmingsplan omvat een verbeelding, regels en een toelichting. Verbeelding en regels vormen het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen kunnen niet los van elkaar worden gezien en dienen te allen tijde in onderlinge samenhang te worden toegepast. De toelichting heeft geen eigen rechtskracht, maar vormt wel een belangrijk onderdeel van het plan.

7.2. De verbeelding

De analoge verbeelding bestaat uit zes kaartbladen met een bijbehorende legenda. Op de verbeelding hebben alle binnen het plangebied gelegen gronden een bestemming gekregen. Als uitgangspunt geldt daarbij dat de bestemming overeenstemt met het bestaande gebruik van de betreffende gronden. Slechts wanneer aannemelijk is dat het bestaande gebruik binnen afzienbare termijn en in elk geval binnen de planperiode wordt beëindigd, kan van dat uitgangspunt zijn afgeweken.

Binnen de bestemmingen zijn op de verbeelding diverse aanduidingen aangegeven. Aanduidingen hebben slechts juridische betekenis voor zover deze daaraan in de regels is toegekend. Een aantal aanduidingen heeft geen enkele juridische betekenis en is uitsluitend op de verbeelding aangegeven ten behoeve van de leesbaarheid van de verbeelding (bijvoorbeeld topografische gegevens en de gemeentegrens) en worden daarom verklaringen genoemd.

Naast bestemmingen en aanduidingen komen op de verbeelding zogenaamde zones voor. Deze zones zijn de gebiedsaanduidingen en dubbelbestemmingen en geven gebieden aan waarbinnen bijzondere beperkende en/of aanvullende regels gelden ten behoeve van de bescherming van een specifiek belang of een specifieke waarde (bijvoorbeeld een zone ter bescherming van een aardgasleiding of een dubbelbestemming ter bescherming van archeologische waarden). Zones vallen niet samen met bestemmingen, maar liggen over (een gedeelte van) één of meer bestemmingen heen.

7.3. De regels

7.3.1. Algemeen

De regels van het plan zijn ondergebracht in vier hoofdstukken.

- Hoofdstuk 1 bevat inleidende regels. Deze regels beogen een eenduidige interpretatie en toepassing van de overige, meer inhoudelijke bestemmingsregels en van de verbeelding te garanderen.
- Hoofdstuk 2 bevat de regels in verband met de bestemmingen. Per op de verbeelding aangegeven bestemming bevat dit hoofdstuk inhoudelijke regels, welke specifiek voor die bestemming gelden.
- Hoofdstuk 3 bevat de algemene regels van het plan waaronder een aantal algemene ontwikkelingsbepalingen die zijn opgenomen in de vorm van wijzigingsbevoegdheden voor het college van burgemeester en wethouders.
- Hoofdstuk 4 bevat overgangs- en slotregels.

7.3.2. Bestemmingen

Om recht te doen aan het uitgangspunt dat het plan niet meer dient te regelen dan noodzakelijk is, is aantal bestemmingen in het plan zoveel mogelijk beperkt. Ook de bijbehorende bouw- en gebruiksregels zijn waar mogelijk beperkt in aantal en in mate van gedetailleerdheid. De regels hebben voor elke bestemming dezelfde opbouw met achtereenvolgens, voor zover aanwezig, de volgende leden:

- bestemmingsomschrijving;
- bouwregels;
- nadere eisen (*indien aanwezig*);
- afwijking van de bouwregels (*indien aanwezig*);
- specifieke gebruiksregels (*indien aanwezig*);
- afwijking van de gebruiksregels (*indien aanwezig*);
- omgevingsvergunning ten behoeve van het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden (*indien aanwezig*);
- wijziging (*indien aanwezig*).

Centraal staat de bestemmingsomschrijving. Daarin worden limitatief de functies en waarden genoemd, die binnen de bestemming (bij recht) zijn toegestaan respectievelijk worden beschermd. In een aantal gevallen geeft de bestemmingsomschrijving daarbij nog een nadere beperking in de vorm van een bestemmingscategorie of bijvoorbeeld een gebiedsbegrenzing, een maximale oppervlakte- of inhoudsmaat dan wel een beperking tot de bestaande bebouwing.

De bouw- en gebruiksregels zijn direct aan de bestemmingsomschrijving gerelateerd. Daarnaast kent het plan een aantal algemeen geldende bouw- en gebruiksregels.

7.3.3. Flexibiliteitsbepalingen

In de regels zijn verschillende afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden opgenomen. De afwijkings- en wijzigingsregels geven het college van burgemeester en wethouders bevoegdheden om onder voorwaarden af te wijken van een regel of onder voorwaarden het plan te wijzigen.

In alle gevallen gaat het om afwijkingsmogelijkheden van in de bestemmingsbepalingen opgenomen regels. Indien één van deze bevoegdheden wordt gebruikt, zal een (belangen)afweging moeten plaatsvinden. Het gaat immers om de toepassing van bevoegdheden voor het bevoegd gezag. Dat wil zeggen, dat de geboden afwijkingsmogelijkheden *mogen* worden gebruikt, maar dat er ook voor kan worden gekozen *geen* gebruik te maken van de bevoegdheid. Dit laatste houdt in dat een eventueel verzoek om toepassing te geven aan een bevoegdheid wordt afgewezen. Teneinde richting te geven aan de (belangen)afweging, zijn bij elke afwijkings- of wijzigingsbevoegdheid één of meerdere afwegingscriteria of voorwaarden opgenomen.

De individuele belangen van de betrokkenen, de betrokken waarden en het algemene belang zullen tegen elkaar moeten worden afgewogen. Een enkele keer is bepaald dat door de verzoeker of door het bevoegd gezag het één en ander moet worden aangetoond. In enkele gevallen wordt het advies van een onafhankelijk deskundige verlangd. De afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden zijn concreet en objectief begrensd, om duidelijk te maken tot hoever de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders gaat. Deze begrenzing is uitgedrukt in bijvoorbeeld een maximale oppervlakte, inhoud, enz. Bij de toepassing van de bevoegdheid wordt niet standaard de maximale ruimte geboden, maar vindt maatwerk plaats waarbij de concrete situatie ter plekke, in relatie tot het verzoek, bepalend is.

Het toetsingskader voor flexibiliteitsbepalingen is te vinden in het geldende beleid van rijk, provincie en gemeente. Enkele belangrijke beleidsdocumenten zijn:

- Provinciale ruimtelijke structuurvisie en –verordening;
- Kwaliteitsgids Utrechtse landschappen;
- Landschapsonwikkelingsplan Kromme Rijngebied;
- Structuurvisie Wijk bij Duurstede 2020;
- Gemeentelijk milieubeleidsplan.

7.4. Procedure

Van 10 oktober 2013 tot en met 20 november 2013 heeft het voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied 2013 ter inzage gelegen.

Aan het begin van de ter inzage legging is in het buitengebied huis aan huis een informatiefolder verspreid. Op woensdag 9 oktober is de ter inzage legging bekend gemaakt in de Staatscourant, de Wijkse Courant en de website van de gemeente Wijk bij Duurstede en omliggende gemeenten. De vooroverlegpartners ingevolge artikel 3.1.1. Besluit ruimtelijke ordening zijn apart op de hoogte gebracht van de ter inzage legging. Het gaat om de provincie, Rijkswaterstaat, Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden en omliggende gemeenten.

Op 5 en 6 november 2013 zijn inloopavonden gehouden waar inwoners van het plangebied vragen konden stellen over het plan. Voor deze avonden was grote belangstelling. Vervolgens konden inwoners met meer complexe vragen een afspraak maken voor een spreekuur. In totaal hebben ongeveer 35 mensen van dit spreekuur gebruikt gemaakt.

In totaal zijn 5 vooroverlegreacties en ruim honderd inspraakreacties ontvangen. In de Nota inspraak en vooroverleg wordt kort aangegeven wat de inhoud van de vooroverleg- en inspraakreacties is en wat de reactie van het college van B.&W hierop is. Daarbij wordt aangegeven of en in hoeverre de reacties hebben geleid tot aanpassing van het plan. Een aantal thema's komt in diverse inspraakreacties terug. Hiervoor is een algemene reactie geformuleerd. De nota geeft tevens een aantal ambtshalve aanpassingen van het plan weer. De aanpassingen zijn verwerkt in het ontwerp bestemmingsplan.

Van 22 mei 2014 tot en met 2 juli 2014 heeft het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied 2014 van de gemeente Wijk bij Duurstede ter inzage gelegen.

Op woensdag 21 mei is de ter inzage legging bekend gemaakt in de Staatscourant, de Wijkse Courant en de website van de gemeente Wijk bij Duurstede en omliggende gemeenten.

Iedereen die een inspraakreactie over het voorontwerp bestemmingsplan had ingediend alsmede de vooroverlegpartners zijn schriftelijk geïnformeerd over de ter inzage legging.

Op 3 en 4 juni 2014 zijn inloopavonden gehouden waar inwoners van het plangebied vragen konden stellen over het plan. Voor deze avonden was grote belangstelling. Vervolgens konden inwoners met meer complexe vragen een individuele afspraak maken.

Tijdens de periode van ter inzage legging kon iedereen een zienswijze indienen. In totaal zijn 92 zienswijzen ontvangen.

In deze Zienswijzennota wordt kort aangegeven wat de inhoud van de zienswijze is en wat de reactie van de gemeenteraad hierop is. Daarbij wordt aangegeven of en in hoeverre de reacties hebben geleid tot aanpassing van het plan. Aanpassingen zijn in een kader weergegeven.

De zienswijzennota geeft tevens een aantal ambtshalve aanpassingen van het plan weer. Alle aanpassingen zijn verwerkt in het bestemmingsplan Buitengebied 2015.

Op 17 februari 2015 is het plan door de gemeenteraad vastgesteld. Daarbij zijn zes amendementen aangenomen. Deze zijn verwerkt in de beantwoording van de Zienswijzennota.

Het door de gemeenteraad vastgetelde plan wordt gedurende zes weken ter inzage gelegd. Tijdens deze periode kunnen belanghebbenden beroep aantekenen bij de Raad van State. Na de zes weken treedt het plan in werking tenzij een voorlopige voorziening wordt aangevraagd en toegekend door de Raad van State.

Bijlagen

1. Beleidskader
2. Karakteristieke panden
3. Ruimtelijke onderbouwing 14 agrarische bouwvlakken
4. Landschappelijke inpassing 14 agrarische bouwvlakken
5. Ruimtelijke onderbouwing particuliere initiatieven
6. Bijlage bij Ruimtelijke onderbouwing particuliere initiatieven
7. Themakaart archeologie
8. Themakaart bestaande boomgaarden
9. Planmer
10. Aanvulling Planmer
11. Bijlagen bij Planmer
12. Nota inspraak en vooroverleg
13. Zienswijzennota
14. Amendementen

